

5 **Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk
donderdag 1 november 2012**

(m.i.v. 23 februari 2012 stelt de raad de notulen niet meer vast maar de Besluitenlijst van de raad)

10 **Aanwezig:** De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn
Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks),
mevrouw M. van Gink (PvdA), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren
15 J. Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (groep Koppes),
P. Kranendonk. (SGP), J. Louter (ChristenUnie), mevrouw E. Mans-Los (groep Koppes), de
heren P.W.J. Meij (CDA), A.C. van Nes (groep Koppes), G.J. van Nes (LR), mevrouw P.J. van
Nes-de Man (groep Koppes), de heren B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR),
20 W.P. Onderdelinden (CDA), mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester
(PvdA), de heren B.A. Ros (D66/GroenLinks), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD) en
A. Stout (LR)
De wethouders: H. Dokter, A. den Ouden, J. Stout en M.A. Vroegindeweyj

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

25 **Afwezig:** -

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

30 **1. Opening en vaststelling van de agenda**

De voorzitter: Dames en heren, goedemorgen. We hebben er allemaal zin in. Algemene
beschouwingen. De heer Ipskamp en mevrouw Van Gink komen iets later. Ik zie mevrouw
Duman niet. Zij komt waarschijnlijk ook iets later. Kunnen we de agenda vaststellen? Dat is het
35 geval. Mevrouw Van Gink is binnengekomen.

2. Vaststellen van de besluitenlijst van de vergadering van 6 september 2012

De voorzitter: De besluitenlijst van 6 september 2012. Iemand daarover? Vastgesteld.

40 **3. Lijst van ingekomen stukken**

De voorzitter: Alle stukken zitten er bij wijze van uitzondering bij. De bedoeling is om de lijst
voor kennisgeving aan te nemen. Iemand iets over de lijst van ingekomen stukken? Dat is niet
het geval. Vastgesteld.

45 **4. Algemene beschouwingen met betrekking tot de vaststelling van de
Programmabegroting 2013-2016 en bijbehorende stukken**

50 **De voorzitter:** We hebben voor de eerste termijn van de raad een sprekersvolgorde
afgesproken. Die vindt u op uw tafel. Er is nog een amendement, nummer 83, bij u
terechtgekomen. U wordt verzocht deze zelf in de set te schuiven.
Alle algemene beschouwingen zijn schriftelijk ingediend. We hebben afgesproken dat
fractievoorzitters de highlights weergeven. Daarvoor krijgen zij vijf minuten de tijd. Interrupties
zijn niet toegestaan.

55 We lopen hierna de moties en amendementen door.
Daarna is het college aan zet. De collegeleden hebben vijftien minuten per persoon voor hun

5 highlights. Interrupties zijn wel toegestaan. U dient zich te beperken op antwoorden op de gestelde vragen en feitelijkheden.

Na de lunch is de tweede termijn en het debat met interrupties. Elke fractievoorzitter heeft daarvoor zeventien minuten beschikbaar. Na vijftien minuten zal ik aangeven dat uw tijd bijna voorbij is. Daarna krijgt het college gelegenheid voor de tweede termijn.

10 Daarna pauzeren we.

Om kwart voor negen zetten we de raadsvergadering voort. We kijken dan nog een keer naar de moties en amendementen en is er gelegenheid voor stemverklaringen. Als dat nodig is, schors ik de vergadering. We hopen tijdig af te sluiten met de stemming. Daarna is er gelegenheid voor een drankje.

15 Hartelijk welkom, mevrouw Duman, fijn dat u er ook bent.

De heer Neuschwander van Leefbaar Ridderkerk leest als eerste de highlights voor. Ga uw gang: vijf minuten. U kunt gebruikmaken van het spreekgestoelte, een goed gebruik, denk ik.

20 **De heer Neuschwander:** Dank u, voorzitter.

Eurocrisis binnen Europa, een politieke crisis in Den Haag – de val van het kabinet-Rutte I – en een crisis binnen je eigen partij. Voor Leefbaar Ridderkerk stond 2012 in schril contrast met de euforie van de gemeenteraadsverkiezingen in 2010. Nederland bevindt zich samen met andere landen van de Europese Unie in een onzekere situatie en voorlopig ziet het er niet naar uit dat de economische crisis op korte termijn een positieve wending zal maken. In Den Haag viel het eerste kabinet-Rutte. En ook binnen Ridderkerk – ik zei het u al – was het onze partij die zorgde voor een crisis in het bestuur en onzekerheid binnen de Ridderkerkse gemeenteraad. Ik wil hier doelbewust niet aan voorbijgaan, omdat het u en mij en eenieder binnen deze raad raakt.

30 Voorzitter, de Eurocrisis zal na vandaag niet opgelost zijn. Een diepe recessie die de komende jaren van grote invloed zal zijn op onze begroting en op die van vele Europese landen. Waar eens ongekende mogelijkheden lagen, liggen nu strakke randvoorwaarden en regels die remmend en demotiverend zijn voor het investeringsklimaat. Toch gloort er hoop aan de horizon.

35 Het tweede kabinet-Rutte/Asscher is een feit. En ook binnen Ridderkerk zullen we moeten leven met de huidige politieke situatie. De verkennen is volop aan het werk en voor 1 december dit jaar moet de politieke balans opgemaakt zijn. We staan immers in deze moeilijke tijd voor een immense opgave, waarbij sociaal-maatschappelijke effecten en financiële consequenties van de zoveelste bezuinigingsoperatie haar sporen zullen achterlaten. Stabiliteit is het sleutelwoord. Voorzitter, in de tien jaar die ik meedraai in de Ridderkerkse politiek, zijn dit toch wel de ‘magere’ jaren en hopen wij net als u dat ook het tijdstip van de ‘vette’ jaren spoedig zal aanbreken. Tot die tijd zullen we met de hand op de knip moeten zorgen voor sober en solide financieel beleid. Het is onze taak als gemeentebestuur om samen met het college tot

45 verantwoord beleid en politieke keuzes te komen. Keuzes die gebaseerd zijn op een breed draagvlak, waarbij politieke invloeden en nuances ondergeschikt zijn aan het algemeen belang. Keuzes die in het belang zijn van de Ridderkerkse samenleving. Ik zeg u dat Leefbaar Ridderkerk vandaag bereid is om deze weg in te slaan, samen met u.

In onze schriftelijke bijdrage zijn we gedetailleerd ingegaan op een groot aantal onderwerpen.

50 Ik noem nu slechts een aantal speerpunten waarop de politieke discussie zich vandaag zal concentreren.

De autonomie van Ridderkerk staat wederom zwaar onder druk. Lang heeft het geduurd voordat binnen alle BAR-gemeenten het besef van samenwerking tot leven kwam. Nu eindelijk na een vernietigend rapport de neuzen dezelfde kant op staan, komt het kabinet in het regeerakkoord met een nieuwe opdracht. Fusies van gemeenten onder de 100.000 inwoners. Kortom geen BAR-samenwerking maar samenvoegen van zelfstandige gemeentes. Mevrouw

55

5 Jorritsma zei het deze week namens de VNG: wat ons betreft kan dit voorstel direct de prullenbak in.

Voorzitter we hebben onze zorg uitgesproken over de vergaande vergrijzing van Ridderkerk zeker in relatie tot de Woningbouwstrategie. Alle plannen zullen getoetst moeten worden aan deze ontwikkelingen en de raad zal zich moeten uitspreken over keuzes.

10

Er is onzekerheid in de zorg. Hoe gaan de nieuwe kabinetsplannen uitwerken en welke gevolgen hebben die plannen voor mensen met een kleine beurs? Decentralisatie is prima, maar worden er door het Rijk voldoende fondsen beschikbaar gesteld (Jeugdzorg, AWBZ, Huishoudelijke hulp)?

15 Gisteren werd duidelijk dat op deze onderdelen aanzienlijk gekort wordt.

- Aandacht vragen wij voor de Ridderkerkse ondernemers.
- Aandacht voor leegstand. Wees creatief met beschikbare gebouwen en locaties
- Aandacht voor veiligheid. Is na de golf van overvallen de rust teruggekeerd en zijn er structurele maatregelen genomen om herhaling te voorkomen?
- 20 • Aandacht voor onze economie maar ook aandacht voor ons milieu. De enorme operatie rond Nieuw Reijerwaard zal het leefklimaat zwaar belasten.
- Aandacht voor de kwetsbaarste groepen in onze samenleving. Hoe werken de gevolgen van het nieuwe regeerakkoord door op deze groepen en hoe kunnen wij daarin sturen? Hebben we alles in beeld?
- 25 • En aandacht voor onze financiën.

30

Ook dit jaar wordt de begroting overschaduwde door diepgaande bezuinigingen die burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties raken. Wij hebben veel waardering voor de manier waarop de maatschappelijke organisaties die eerste bezuinigingsoperatie hebben opgepakt en doorgevoerd. Helaas ontkomen we er niet aan om nog verder de broekriem aan te halen. Voor burgers betekent deze bezuinigingsoperatie dat lastenverzwaring in ieder geval beperkt blijft. Of in sommige gevallen zelfs achterwege blijft. En dat is uitzonderlijk in deze tijd. Voor gezinnen en alleenstaanden met een huurwoning levert dit zelfs een beperkt financieel voordeel op. Helaas zitten we momenteel niet in de riante positie dat elke financiële meevaller direct tot lastenverlichting voor de burgers leidt. Er is weliswaar sprake van een positief resultaat in de afvalstoffenheffing, maar de gemeentelijke begroting laat op andere vlakken grote tekorten zien. In een tijd, waarin veel maatschappelijke organisaties gekort worden en met minder geld zullen moeten rondkomen, is het niet gepast om anderen te laten profiteren van financiële voordelen.

40

Wij vragen dit college om zoveel mogelijk energie te steken in het vinden van beleidsarme maatregelen, waarbij de maatschappelijke effecten beperkt zullen blijven. Voorzitter, onze fractie blijft voorstander van een sober financieel beleid, waarbij we ons concentreren op kerntaken. De nadruk ligt – zeker in deze tijd – op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Gedachten dat voor ieder initiatief aangeklopt kan worden bij de lokale overheid zijn al lang niet meer van deze tijd en zullen in de toekomst ook niet langer te realiseren zijn.

45

50

Tot slot, voorzitter, langs deze weg spreken wij een woord van waardering uit naar de ambtelijke organisatie die met al haar inzet de afgelopen maanden deze prestatie heeft neergezet. Leefbaar Ridderkerk gaat ook het komende jaar voor een collegiale en constructieve samenwerking binnen de raad en wenst dit college veel wijsheid toe.

Dank u wel.

55 **De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Ripmeester, PvdA.

5

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter.

Landelijk wordt het motto “Bruggen slaan” gehanteerd, maar dan denk ik bij lokaal aan de ongewenste brug naar Krimpen en bij ‘slaan’ denk ik aan het pestbeleid op scholen, waar we soms ook een brug willen hebben om mee te slaan of voor de kinderen. Lokaal denken wij anders. Het is: “bied kansen, mensen centraal”.

10

Bij de eerste inventarisatie van de bezuinigingsmogelijkheden bleek al dat er meer gevonden is in de sociale dienstverlening dan in financiën en stenen.

15

De kerntakendiscussie is niet van de grond gekomen en bleek slechts een bezuinigingsdiscussie.

Achter gesloten deuren zijn bezuinigingen door fracties enigszins gewogen, het college heeft er een prioritering aan gegeven en gebruikt dit als dekking voor tekorten. Zoals men in het dekkingsvoorstel heeft kunnen lezen, is ook dit jaar de dekking gevonden in de sociale hoek.

20

Men had ook kunnen kiezen voor het plaatsen van een reclamezuil in Cornelisland en naast Van der Valk, geschatte opbrengt € 50.000,- per jaar.

Laat duidelijk zijn dat Ridderkerk financieel wel tegen een stootje kan, dit neemt niet weg dat ook nu grote voorzichtigheid is geboden.

25

Voorzichtig met de financiën betekent niet automatisch pas op de plaats. Er moet bijvoorbeeld kritisch gekeken worden hoe de snel oplopende jeugdwerkloosheid kan worden gekeerd.

Vandaar de motie met betrekking tot jeugdwerkloosheid, samen met D66/GroenLinks, ChristenUnie en het CDA.

30

Voor een goede aanpak is het wel nodig dat de jongeren ook bekend zijn, vandaar dat wij het amendement Opsporing Jongeren met D66/GroenLinks steunen.

35

Uit de recent verschenen Armoedemonitor blijkt ook dat noodzakelijke acties op korte termijn al mogelijk moeten zijn, daarvoor moet dan wel financiële ruimte worden vrijgemaakt of vrijgemaakt zijn. Vandaar ons amendement samen met D66/GroenLinks. Goede voorlichting en praten zijn belangrijk bij elke grote verandering. Dus ook wanneer de veranderingen in de wijk, de polder of van het moederland zijn. Daartoe dienen we met de ChristenUnie een aantal amendementen in.

40

Helaas ontbreekt ook nu weer een sociaaleffectrapportage bij de voorgestelde bezuinigingen.

De uitvoering van de bezuiniging van Sport en Welzijn op de peuterspeelzalen geeft vorm aan beleidskeuzes die de raad niet heeft besproken.

Er staan nog meer bezuinigingen op de rol die de grootste subsidieontvanger van Ridderkerk raken. Onduidelijk is wat de effecten zijn en of deze door de raad wenselijk worden gevonden.

45

Deze discussie moet zonder meer worden gevoerd.

Als aanzet daartoe dienen we een amendement in met Leefbaar Ridderkerk.

50

De PvdA vindt de inzet van vrijwilligers in Ridderkerk bewonderenswaardig. Zij zetten zich met veel energie en passie vaak met relatief kleine budgetten in – voor soms ook hun verre naasten – en dat is zeer waardevol, vandaar onze steun aan het amendement van de ChristenUnie.

55

Ten slotte kijken we kritisch naar het gemeentebestuur. Dit jaar staat voor het eerst wachtgeldregelingen van bestuurders als kostenpost vermeld.

Een sterk bestuur is gebaat bij een sterk en duaal gemeentebestuur, de Rekenkamercommissie is een van de weinige voorzieningen voor de raad. Een voorziening

5 die de kwaliteit verhoogt, onzinnig om op deze te willen bezuinigen.

Een sterk gemeentebestuur heeft ook baat bij een goede reflectiemogelijkheid. De bestuurskrachtmetering is zo'n instrument dat je omwille van de huidige crisis later kan laten plaatsvinden, maar waarvan het afschaffen duidt op zwakte en te hoge eigendunk.

10 De gemeente moet voldoen aan de wettelijk taken. Een wettelijke taak die al achttien maanden intern wordt besproken, maar waarvoor nog geen goede oplossing is, is de opvang van zwervend gevonden dieren. Daarvoor hebben wij ook een aanzet gegeven.

15 De lokale ondernemers zijn breed vertegenwoordigd in een overlegplatform. Zij hebben aangegeven zeer betrokken te zijn bij Ridderkerk, sommigen dragen al jaren hun steentje bij. Lokale bedrijven hebben we hard nodig en zijn de motor om arbeidsloze en arbeidsbeperkte Ridderkerkers aan de slag te helpen. Bij lokale en gemeentelijke aanbestedingen kunnen daarvoor stimulerende bepalingen worden opgenomen, hetgeen in Rotterdam al wordt toegepast.

20 De PvdA is van mening dat goed gedrag moet worden beloond en zichtbaar mag worden gemaakt ter inspiratie van anderen, vandaar ons voorstel voor een jaarlijkse erkenning van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

25 Ten slotte, beste mensen. Er is een bestuurlijk andere constellatie, maar wij zien hoop. Wethouder Dokter draagt een rode stropdas.

[hilariteit]

30 Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit, SGP.

35 **De heer Smit:** Mevrouw de voorzitter, als je intensief hebt gewerkt aan het opstellen van de algemene beschouwingen, is het moeilijk om daaruit een keus te maken voor wat in goed Nederlands de highlights worden genoemd. Eigenlijk is het allemaal belangrijk, want anders zou je het niet opgeschreven hebben. Het zal mijn gewaardeerde collega-fractievoorzitters niet anders zijn vergaan.

40 Wat nu te doen? De verleiding is heel erg groot om dan maar te proberen een maximum aan woorden, desnoods steekwoorden, in een minimum aan tijd uit te spreken. Ik heb dat wel eens iemand horen aanduiden als 'kralen rijgen'. De ene na de andere kraal flitst voorbij.

45 Ongetwijfeld waardevol, maar beklijft het ook? De SGP heeft er dit keer voor gekozen om dat nu eens niet te doen. Wij willen de aandacht dit keer niet vestigen op de kralen, maar op de verbindende draad. Dat betekent natuurlijk niet dat wij, als ik in de beeldspraak mag blijven, onze kralen niet waardevol zouden vinden en die niet graag onder de aandacht zouden willen brengen. Integendeel. Maar korthedshalve verwijzen wij daarvoor naar onze uitgeschreven algemene beschouwingen. Tijd dus om met onze verbindende draad voor de draad te komen.

Voorzitter, de SGP heeft de algemene beschouwingen de titel 'Fundament(eel)' meegegeven. Fundament heeft alles te maken met grondslag, met dat waarop iets steunt. Zonder
50 fundament, zonder grondslag is alles wankel, onveilig en onzeker. Wie kent niet de Bijbelse gelijkenis van de wijze en de dwaze bouwer. De wijze bouwde een huis met een goed fundament op een rots. De dwaze bouwde direct op de aarde, zonder fundament. Toen er een
55 watervloed kwam, bleef het huis op het fundament staan, maar dat zonder fundament werd weggeslagen. De Heere Jezus zegt dat in overdrachtelijke zin. Wie tot Hem komt en Zijn woorden hoort en die ook doet, is gelijk aan de wijze bouwer. Die bouwt op een goed fundament en dat heeft toekomst. Een wijze les die in gedachten kwam na de laatste Tweede

5 Kamerverkiezingen. Zo wijst voormalig commissaris van de koningin in Limburg, Frissen, in een analyse op het verlies voor het CDA bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen op de “ontworteling” van de samenleving. Een samenleving zonder wortels, zonder fundament. Die ontworteling is breder dan de ontzuiling, die betrekking heeft op instituties. Ontworteling heeft te maken met gebrek aan richting, met onzekerheid. Daarom waaiert het bij verkiezingen alle
10 kanten uit en kan op dit moment de voorkeur van de kiezers weer heel anders zijn dan bijvoorbeeld een week geleden. De beweeglijkheid van kiezers die zich laten leiden door op zichzelf gerichte deelbelangen en niet door een vastomlijnde en samenhangende mens- en maatschappijvisie is enorm.

Zo’n samenleving raakt op drift, heeft geen houvast meer en zwabbert al naar gelang de waan
15 van de dag alle kanten op. En ondertussen neemt het onbehagen in de samenleving over de prestaties van de politiek en het gezag en de daadkracht van de overheid eerder toe dan af, ondanks de toegenomen betrokkenheid van burgers op de politiek en in allerlei participatietrajecten. Een politieke partij behoort alle relevante belangen tegen elkaar af te wegen. Dat gebeurt in de samenleving steeds minder en daarom passen sommige partijen
20 zich daarop aan of ontspruiten zelfs aan beginselloosheid. In dit postmoderne klimaat zijn personen en het gevoel van kiezers doorslaggevend. Zo moet het niet. De cultuursocioloog Gabriel van den Brink stelde al in 2008 dat wij weer op zoek moeten naar het grote verhaal. Daar hebben burgers weer behoefte aan, omdat hen dat motiveert en inspireert. In culturele zin kent ons land een te grote diversiteit, stelt hij. Er is meer verbondenheid nodig aan elkaar
25 en met het grote geheel. We hebben een publieke moraal nodig. En juist die hebben wij volgens hem aan de wolven gevoerd. Nu zoekt iedereen het zelf maar uit.

Voorzitter, ons grote verhaal, ons fundament is het Woord van God, de Bijbel, en Zijn Tien Woorden.

30 God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf. Daar zal niet alleen elk individu, maar ook de samenleving wel bij varen. Dat is het fundament van waaruit de SGP politiek wil bedrijven. Zeker, met vallen en opstaan, met fouten en gebreken, helaas ja, niets en niemand is volmaakt, maar wel vanuit een vastomlijnd en helder fundament, niet als eenvoudig
35 spoorboekje, maar elke keer weer vertalend naar de weerbarstige politieke praktijk van alledag. Zo hoopt de SGP ook het nieuwe begrotingsjaar in te gaan. In het besef dat eenmaal ook hierover verantwoording moet worden afgelegd tegenover God. Dat is de draad die, terugkerend naar de beeldspraak waarmee ik begon, de kralen van de SGP verbindt. Dat is wat ons drijft en waarom wij ons verantwoordelijk voelen voor de samenleving, voor iedereen, omdat wij iedereen niet alleen tijdelijk, maar eeuwig geluk van harte gunnen.

40 De SGP zegt het college van B&W en de ambtelijke organisatie heel hartelijk dank voor de beantwoording van de vele vragen en dat in zo’n korte tijd. Graag wensen wij het college van B&W, de (burger)raadsleden, de ambtelijke organisatie en allen die op wat voor manier dan ook betrokken zijn bij het reilen en zeilen van en in de
45 gemeente Gods zegen toe, ambtelijk en persoonlijk.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Spoel, VVD.

50 **De heer Van der Spoel:** Het kan geen toeval zijn dat ik een paarse das om heb, maar dat terzijde. [lichte hilariteit]
Voorzitter, we mogen ons gelukkig prijzen dat we in vrijheid kunnen leven. De beelden die dagelijks via de media tot ons komen, bewijzen keer op keer dat vrijheid nooit vanzelfsprekend
55 is. Vrijheid is echter nadrukkelijk ook verbonden met verantwoordelijkheid. We mogen – ook hier vandaag – zeggen wat we denken, we mogen het beargumenteerd met

5 elkaar oneens zijn, maar wel met respect voor de mening en overtuiging van anderen.

In iedere bijdrage wordt het woord crisis wel vermeld. Maar de vraag is hoe uit de crisis te komen. Laat duidelijk zijn dat het van groot belang is dat daarvoor de economie wordt gestimuleerd. Het bedrijfsleven is de motor van de economie en een goede economie is in het voordeel van ons allemaal.

Voorzitter, dat betekent dat ook het college in Ridderkerk daar stevig op in moet zetten. De ondernemers verdienen dus meer dan de volle aandacht van het college. Het komt er op aan de ondernemers te "ontzorgen".

15 Zoals een goed Nederlands spreekwoord zegt: "an early bird catches the worm". Als het op ondernemers aankomt, betekent dat dus: *vroeg in de wei* zijn. Dingen niet bij *den ouden*, excuus, het oude laten en proactief in plaats van reactief handelen. Doe je dat niet voorzitter, dan ga je *dokteren*. Dat moeten we niet willen, want ondernemers zitten niet te wachten op noodverbanden.

20 Zoals gezegd op het gebied van de economie, het bedrijfsleven en de ondernemers moeten we met volle kracht vooruit. De maatschappij en dus ook het ondernemen verandert razendsnel. We kunnen ons niet veroorloven om achteraf de vraag te stellen: "Zitten we nog op de *rit, meester?*"

25 Het gaat erom om snel bruggen te slaan. Misschien een beetje *stout*, maar nu heel serieus, voorzitter: zet samen met ondernemers Ridderkerk op de kaart!

Als het op ondernemen aan komt, betekent dit schouders eronder zetten, de mouwen opstropen en ertegenaan. Als u daar op inzet, vindt u de VVD aan uw zijde!

30 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Koppes, groep Koppes.

35 **De heer Koppes:** Voorzitter, bestuurders komen en bestuurders gaan. De vraag is echter wel of de autonomie van Ridderkerk in de toekomst blijft bestaan. Zonder ophouden leggen Den Haag, de provincie en de regio, beurtelings of gezamenlijk een claim op de ruimte in Ridderkerk of in aangrenzende gemeenten.

40 Steeds weer is de economie een belangrijke reden, steeds minder is in beeld of de leefbaarheid nog op een aanvaardbaar niveau zal blijven.

Na de emoties zijn we weer aangekomen bij de dag van de moties en amendementen, de begrotingsbehandeling.

45 Onder het motto "vertrouwen is goed, controle is beter" gaan we de voorliggende programmabegroting en het meerjarenperspectief bespreken, waarbij we het ambtelijke apparaat en het college willen danken voor hun inzet.

En dan gaan we nu over naar de lowlights. De highlights moeten we nog een paar jaar vooruit schuiven.

50 **OZB**

Onder lastendruk woningen, trof ons de forse verhoging van 23,5% voor het OZB-eigendom. Daar staat weliswaar een vermindering van de bijdrage afval tegenover van 17,8%, maar naar onze mening is dat incidenteel voor 2013.

55 Wat blijft, is dat het verschil tussen huurwoningen en eigen woningen te groot wordt. We zullen hierover met anderen een amendement indienen.

Wat is de reden dat mensen met een eigen woning fors meer gaan betalen dan mensen in

5 huurwoningen?
Wat levert het huidige voorstel op?

Nieuw Reijerwaard

10 Nieuw Reijerwaard is naar onze mening de achilleshiel voor de financiële positie van Ridderkerk in de komende jaren.

De begroting laat een beperkt positief resultaat zien. Er zijn grote financiële risico's. Dit geldt ook voor Cornelisland en voor het centrumplan, waarvan de gronden ook al jaren eigendom van de gemeente zijn.

15 Terwijl Ridderkerk over haar grondgebied een zware adviesbevoegdheid heeft en ook onlangs nog heeft uitgesproken geen weg door de boomgaard te willen, zullen de partners in de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard, maar ook onze buurgemeenten/partners in dezen, proberen om een wijzigingsbevoegdheid er door te krijgen. Dat mag nooit gebeuren. Voorts vragen we ons af waarom er met de grondaankopen van Nieuw Reijerwaard een willekeurig aankoopbeleid is gevoerd als er toch gefaseerd wordt ontwikkeld.

20 Wat is hierin de insteek van het college?

Kunnen Rotterdam en Barendrecht ons "overrulen" met een wijzigingsbevoegdheid in het inpassingsplan?

Waarom dit aankoopbeleid en toch gefaseerd uitgeven?

Hoe staat het met Cornelisland met de grondaankopen en de belangstelling van bedrijven?

25 Hoe staat het met de bouwplannen van het centrum?

Hoe staat het met de afronding van de bouwlocatie Van Pelt-terrein?

Alternatieve energie

Wij zijn tegen windenergie vanwege de kosten en het rendement.

30 Conclusie geen windmolens in Ridderkerk en dus ook niet in Nieuw Reijerwaard.

Ingezet dient te worden op andere, betere en minder storende vormen van energiebesparing, zoals zonne-energie.

Luchtkwaliteit en geluidsoverlast

35 Nadrukkelijk aandacht voor de slechte luchtkwaliteit.

Vraag: Kan er op basis van de Wet Swung een aaneengesloten scherm langs rijksweg A16 komen?

Sport

40 De vele sportverenigingen in Ridderkerk zijn bijzonder belangrijk onder andere voor de jeugd in onze gemeente en verdienen dus alle aandacht.

Toch willen we de sportverenigingen die gebruikmaken van het gemeentelijk sportpark er even uitpikken. Nu het eerder geplande tramtracé van de baan is, ligt de weg open om over het gemeentelijk sportpark knopen door te hakken.

45 Enige tijd geleden is een visie/wensenpakket van RVVH en KCR met betrekking tot het sportpark bij Sport & Welzijn ingediend. De accommodaties van deze verenigingen zijn aan groot onderhoud toe dan wel aan vernieuwing en er moet nu eindelijk eens iets gebeuren. Dit kan zo niet verder.

Kan de raad op korte termijn de beschikking krijgen over dit visie/wensenpakket?

50 Wat is de planning voor het sportpark en de sportverenigingen? Met andere woorden: de prioriteit?

Woningbouw

55 Ridderkerk heeft in samenwerking met Woonvisie veel ervaring opgedaan met de renovatieprojecten in Bolnes en Slikkerveer.

In zicht komt nu de herstructurering van het centrum en Rijsoord. Zet actief in op de afronding

5 van het centrumplan.

Erfgoed

10 Vernieuw de eigen erfgoedcommissie met leden die, zoals altijd het geval was, binding hebben met Ridderkerk. Betrek de initiatiefgroep bewoners Centrum bij overleggen over ons erfgoed.

Kan de portefeuillehouder over de continuering en de bemensing van een eigen erfgoedcommissie een toezegging doen?

Veiligheid

15 Het moet wettelijk mogelijk worden om cameratoezicht toe te passen in de openbare ruimten. Voor de openbare orde en veiligheid en een geordende samenleving zou het wenselijk zijn als er een uitbreiding komt van de gemeentelijke toezichthouders.

20 Hoe staat het met de wervingscampagne voor burgernet die dit najaar zou worden opgezet? Is er een wijziging van de gemeentewet nodig om cameratoezicht mogelijk te maken of kan dat ook op andere wijze worden ondervangen?

Zijn er plannen voor uitbreiding van toezichthouders?

Hoe staat het met de ambulanceplannen?

Metropoolregio

25 Wat ons betreft mag duidelijk gezegd worden dat we hierin geen energie meer willen steken.

BAR

30 Eind 2012 wilt u een definitieve keus maken voor de samenwerkingsvorm binnen BAR. Dat is dan een 'point of no return'. Dat zal dan in de vorm van gespecialiseerde uitvoeringsorganisaties zijn of als een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie. Lokaal doen wat lokaal kan en regionaal doen wat regionaal moet. Daarbij komt dat zaken in het verleden, op bestuurlijk niveau, ervoor gezorgd hebben dat er niet altijd een volledig vertrouwen in de partners is. Dit bepaalt mede de keuze die wij later in november ten aanzien van de BAR-samenwerking zullen maken.

35

Verkeer

40 We steunen plannen voor een reconstructie van de kruising Rotterdamseweg/A38/Rijnsingel voor zover gekozen wordt voor een kruisingsvlak (bijvoorbeeld een rotonde) met voldoende capaciteit. Voorts moet het mogelijk blijven voor landbouw- en lokaal verkeer om van en naar de Hogeweg/Parallelweg vice versa te kunnen gaan.

Voor de korte termijn moet er naar de afstelling van de verkeerslichten, ten aanzien van het busverkeer, gekeken worden. Dit kan dusdanig geregeld worden dat doorstroming, met name op de Rijnsingel, verbeterd kan worden.

45 Overwogen moet worden om de voorrangregeling voor de bussen van het openbaar vervoer aldaar, op zeer korte termijn, te laten vervallen in de ochtend- en avondspits. Wel gebruik van de busbaan, maar bij de kruising pas oprijden bij groen licht voor het recht doorgaande verkeer.

De kruising Lagendijk/Burg. de Zeeuwstraat zal op termijn ook niet meer voldoen, wellicht dat een rotonde ook daar een oplossing kan zijn.

50

Groen

Dit jaar is het bomenbeleidsplan vastgesteld, met de daarbij behorende groene kaart. Tot onze vreugde lezen we in de krant dat de "kastanjeziekte" wat afzwakt.

Wat is intussen bekend over de kastanjabomen in onze gemeente?

55 Hebt u al iets gedaan met het rapport van Alterra, behalve bomen aanplanten bij de rijkswegen?

5

Buitengebieden

Waalbos en Crezeepolder zijn aangekocht en worden nu steeds weer terug verpacht aan de agrariërs, die er net als vroeger gewassen verbouwen. De plannen zijn gereed, bestemmingsplannen aangepast en iedereen vraagt zich nog af waarop gewacht wordt.

10 Het zal ons niet verbazen als er al begerige ogen zijn gevallen op het gebied van Bolnes-Zuid. Actie moet ondernomen worden om dit gebied een zodanige bestemming te geven dat wij hier zeggenschap houden over een toekomstige ontwikkeling. Verpachten aan tuinders zou wat ons betreft een optie zijn.

15 Over Deltapoort had de gebiedsvisie formeel als document vastgesteld moeten worden door de betrokken gemeenten. Ridderkerk heeft dit niet gedaan en heeft het slechts als richtinggevend kader aangenomen.

Wat is nu eigenlijk de status van Deltapoort?

Wordt de visie nu toch doorvertaald in de provinciale structuurvisie zodat zij alsnog in onze bestemmingsplannen komt?

20 Welke visie heeft het college over Bolnes-Zuid?

Wat zijn de knelpunten bij de voorgenomen ontwikkeling van Waalbos en de Crezeepolder?

Leegstaande scholen

25 Misschien is het een idee om te onderzoeken of het mogelijk is om daar woningen in te maken of een verzamelcentrum voor bedrijfjes met flexplekken voor ZZP'ers.

Dit zou wellicht een goede invulling kunnen zijn voor leegstaande lokalen bij andere scholen. Ga hier creatief mee om.

Wijzerplaats en Wmo

30 De Wijzerplaats is hard aan het werk om maatwerk te kunnen voeren. Via opleiding worden medewerkers klaargestoomd voor de te voeren gesprekken.

Op de Wmo zal naar verwachting vaker een beroep worden gedaan. Omdat het aantal 75+'ers stijgt, wordt een toename verwacht.

Wat ons betreft blijft het accent: Niemand valt tussen wal en schip in Ridderkerk.

35

Arbeid en jongeren

Het is van groot belang dat de nieuwe adviseur economische zaken, niet alleen ouderen maar ook jongeren aan het werk ziet te krijgen.

40 Participatie

Blijf bewoners betrekken bij beleid maken, ook als het beleid is dat niet alleen door Ridderkerk gemaakt wordt, maar in samenwerking met regionale partners. Ook dan blijft er voor Ridderkerk een taak liggen om goed te communiceren met de eigen bewoners.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter.

50 Net als vorig jaar moeten wij opmerken dat we in turbulente, onzekere maar interessante tijden leven. Door de financiële crisis moet er bezuinigd worden, door de landelijke politieke crisis is er al tien jaar een gebrek aan een stabiele politieke stip aan de horizon (zoals Diederik Samsom dat gisteren in het Tweede Kamerdebat verwoorde) en lokaal zitten we met een college zonder meerderheid. Deze context maakt deze algemene beschouwingen niet makkelijk.

55 De consequentie van de financiële crisis is dat ook gemeenten moeten bezuinigen. Voor 2013 komen we nu niet meer weg met beleidsarme maatregelen en de keuzes die we vandaag gaan

5 maken zullen Ridderkerkers direct of indirect raken. D66/GroenLinks maakt als het om
bezuinigingen gaat duidelijk keuzes. In eerste instantie niet bij zwakkeren in de samenleving,
en niet bij hen die de toekomst hebben.

10 Zo vinden wij dat er nog niet bezuinigd moet worden op de actieve opsporing jongeren omdat
nog niet duidelijk is of er als gevolg van de bezuiniging minder jongeren bereikt zullen worden.
D66/GroenLinks is van mening dat, hoe moeilijk bereikbaar deze groep ook is, het van belang
voor henzelf en voor de maatschappij is dat deze jongeren niet aan hun lot worden
overgelaten. Sommige van deze jongeren hebben een duw in de rug nodig en een enkeling
misschien een schop onder de kont en een beetje aandacht. Om die reden zou
15 D66/GroenLinks in principe zelfs extra middelen willen inzetten. Maar gezien het financiële
klimaat beperken we ons, samen met de PvdA, tot het indienen van een amendement dat tot
doel heeft de op de rol staande bezuiniging uit te stellen totdat er meer duidelijkheid is over het
bereik van deze jongeren.

20 Daarnaast, voorzitter, is D66/GroenLinks van mening dat zorgen voor zwakkeren in de
samenleving niet ophoudt bij de gemeente- of landsgrenzen. Om die reden is D66/GroenLinks
geen voorstander van bezuinigen op het toch al schrale budget voor
ontwikkelingssamenwerking. Wij dienen daarom samen met de ChristenUnie en de Partij van
de Arbeid een amendement in dat tot doel heeft het beschikbare budget in ieder geval tot en
25 met 2015 beschikbaar te blijven stellen voor kleinschalige lokale initiatieven.

30 Voorzitter, het afgelopen jaar heeft zich ook gekenmerkt door het vallen van het eerste
kabinet-Rutte. Belangrijke, grote en noodzakelijke hervormingen hebben daardoor vertraging
opgelopen. Zo is er lange tijd onzekerheid geweest over de in te voeren decentralisaties.
Afgelopen maandag is, los van wat je van de inhoud van het coalitieakkoord vindt, met de
presentatie van het coalitieakkoord tussen de PvdA en de VVD aan deze onzekerheid gelukkig
35 een einde gekomen. Er worden in dit akkoord onder andere richtinggevende uitspraken
gedaan over de schaal van gemeenten. Hoewel weinig concreet in de verdere uitwerking
vraagt D66/GroenLinks toch naar een eerste reactie van het college en dan met name in het
licht van de BAR-samenwerking, daar door deze uitspraken een zekere druk zou kunnen
worden ervaren.

40 Verder, voorzitter, hebben wij ons, in lijn met onze belofte vorig jaar, opnieuw ingezet tegen de
vergrijzing en ontgroening van onze gemeente. Bij de behandeling van nota Grijs, zilver en
goud hebben wij samen met de raad het ambitieniveau op platina vastgesteld. Dit betekent
niet alleen inspelen op de gevolgen van vergrijzing maar ook actief onze gemeente
aantrekkelijk houden voor jongeren. Omdat de urgentie hoog is, vinden wij het dan ook gepast
45 al voor volgend jaar hier een budget voor beschikbaar te stellen. Op initiatief van het CDA,
maar mede ingediend door D66/GroenLinks, is daarvoor een amendement op de begroting
gemaakt. Wij hopen dat juist vanwege de urgentie dit amendement op de unanieme steun van
deze raad kan rekenen. Ook het komend jaar zal D66/GroenLinks zich blijven inzetten voor de
gewenste demografische samenstelling van Ridderkerk.

50 Voorzitter, ik begon mijn bijdrage met het onder andere noemen van de bestuurlijke crisis waar
we in Ridderkerk midden in zitten en hoe lastig en vervelend deze situatie is. We stellen vragen
aan een college zonder meerderheid. Wat is dan de status van de antwoorden van dit college?
Roep ik maar even in het algemeen. Op 16 oktober hebben wij een debat gehad over de
ontstane situatie. En wat D66/GroenLinks betreft hoeft dat vandaag niet dunnetjes te worden
overgedaan mede ook omdat wij het werk van de verkenner niet willen frustreren. Voorzitter,
daarom laat ik het bij deze algemene uitspraken.

Afsluitend, voorzitter, als laatste willen wij onze waardering en dank uitspreken richting het
college, de griffie en de ambtenaren voor al het verrichte werk.

55 Dank u wel.

5

De voorzitter: Dank u wel. De heer Meij, CDA.

10 **De heer Meij:** Dank u wel, voorzitter. Nog even een duit in het zakje doen ten aanzien van de stropdassen. Het is voor het CDA wat onduidelijk – waar we voor staan, blijkbaar – dus de kleur zijn we nog aan het zoeken. Maar, ik vraag me ook af wat de kleur van de PvdA en VVD waard is na het kabinet-Rutte/Asscher.

Voorzitter, ik ben als CDA'er nog steeds in verwarring en met stomheid geslagen door een aantal voorstellen van het nieuwe kabinet-Rutte/Asscher. Een greep uit de plannen:

- 15
- de bijstandsmoeders met jonge kinderen moeten gaan werken;
  - hoogte en duur van de WW gaan omlaag;
  - gezinnen met kinderen zijn de klos: de kinderbijslag gaat naar beneden en de schoolboeken moeten weer betaald worden;
  - de wettelijke winkelsluiting op zondag wordt opgeheven;
  - maatschappelijke stages worden afgeschaft;

20

  - er wordt voor 1 miljard bezuinigd op ontwikkelingshulp;
  - de Metropoolregio is kinderspel bij de vijf landsdelen die we krijgen.

25 De pijn van de bezuinigingen komt terecht bij ouderen en middeninkomens. Maar ook de gemeenten krijgen grote klappen, doordat de AWBZ functies als verzorging, begeleiding en dagbesteding doorschuift naar gemeenten. Die krijgen daar maar 75% van het huidige budget bij. Het recht op zorg vervalt, het wordt een voorziening. En als laatste: gemeenten krijgen een ondergrens van 100.000 inwoners.

30 Hoe vrijwillig is onze samenwerking in BAR-verband nog als je dit leest?
Wat zijn onze intenties en inspanningen eigenlijk nog waard in Den Haag?
Doet het er nog toe, wat we vandaag in deze raadzaal met elkaar besluiten?

35 Voorzitter, laat ik maar stoppen over Den Haag, anders word ik moedeloos.
We zijn over de helft van deze raadsperiode. Nog één vol jaar te gaan en dan gaan we ons opmaken voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2014. Maar voor het zover is, moeten we eerst onze Ridderkerkse bestuurscrisis nog oplossen. Het wordt een bijzondere dag vandaag. Een begrotingsraad met een college dat niet kan rekenen op een stabiele meerderheid.

40 Wethouder Vroegindeweij, het CDA zal vandaag geen misbruik maken van het feit dat u geen meerderheid heeft. Wij zullen ons inzetten voor een financieel verantwoorde begroting, zonder onnodige lastenverzwaring voor de burgers. Maar, we vragen van u en het college een open en empathische houding. Politiek moet de wethouder Financiën nog wel wat leren: een dag voor de begrotingsraad in de krant roepen dat u miljoenen gaat besparen met de BAR-samenwerking vind ik niet zo verstandig.

45 Maar ik zal vandaag vooral de fractievoorzitters diep in de ogen kijken. Daar ligt tenslotte wat we met elkaar gaan besluiten.

De boodschap van Rutte en Samsom is duidelijk: we zijn financieel en economisch in zwaar weer terechtgekomen.

50 Die tegenwind is nu ook in Ridderkerk voelbaar. We hebben op te grote voet geleefd. Het is belangrijk om de problemen te onderkennen en daar een breed gedragen actie op te ondernemen.

55 Voorzitter, we hebben in de politiek te lang de illusie gewekt dat de overheid de problemen zou kunnen oplossen. Het CDA wil daarom stimuleren dat inwoners van Ridderkerk meer bezig

5 zijn met wat ze voor elkaar kunnen betekenen, in plaats van direct naar de overheid te kijken. Niet de overheid, maar de mens zelf zorgt voor zijn geluk en dat van de zijnen. Het begint altijd bij de mensen zelf. We moeten als politiek niet meer alles willen bepalen, maar loslaten is moeilijk. Dat hebben we gemerkt bij de min of meer mislukte kerntakendiscussie in Ridderkerk.

10 Van de Amerikaanse president Ronald Reagan is de fameuze uitspraak: "In de huidige crisis is de overheid niet de oplossing voor ons probleem, de overheid is het probleem." Zover gaat het CDA niet. Maar, de gemeente zou meer moeten faciliteren en minder moeten voorschrijven. De gemeente zou minder gericht moeten zijn op de uitvoering en meer gericht op de regie, met als thema "Van zorgen voor naar zorgen dat".

15 Begroting. Voorzitter, we moeten de gemeentelijke ambities bijstellen. Er is geen financiële ruimte voor nieuw beleid. We moeten accepteren dat de gemeentelijke overheid moet bezuinigen en noodgedwongen minder voor de samenleving kan oplossen. De centrale vraag die nu voorligt is, of we het OZB-tarief gaan verhogen met ruim 23% of opteren voor
20 lastenverlichting voor de burger. Dat betekent bezuinigingen en het beperken van het voorzieningenniveau. Dat is pijnlijk en zo voel ik dat ook. Deze vraag zal wat ons betreft het begrotingsdebat inkleuren.

Het CDA kiest voor een lijn waarbij eerst wordt gekeken naar mogelijke bezuinigingen. Generieke belastingverhoging kan alleen als andere maatregelen geen soelaas meer bieden.
25 Dat hebben wij samen met groep Koppes vastgelegd in ons OZB-amendement.

Voorzitter, de omgeving van de mens, is de medemens. Dit is een zin uit een gedicht van Jules Deelder. Zo zitten we in elkaar. Wij zijn gepassioneerd om die medemens. Wij moeten er samen wat van maken. Dat daagt ons uit en inspireert ons iedere dag weer om voor onze
30 mooie gemeente te werken. We moeten nu verantwoordelijkheid nemen. Dat geldt voor de oppositie en voor de coalitie. Niet per definitie tegen elkaar, maar om elkaar. Niet te soft, zeker niet, maar eerlijk en met open vizier.

Het CDA wenst het college wijsheid en compassie toe bij het uitvoeren van de plannen en dat Gods zegen er op moge rusten.
35

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot: de heer Japenga, ChristenUnie.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Ik dacht vanmorgen bij het opstaan na of ik met de auto zou gaan en in het centrum zou parkeren nu het nog kan voor 1 euro per uur. Morgen is
40 alles weer duurder. Maar, ik kon de verleiding weerstaan en mijn fiets staat nu gratis in de fietsenkelder.

Voorzitter, organisaties die eerder hebben moeten bezuinigen, staan nu weer voor grote bezuinigingen. Voorzitter, organisaties die eerder al hebben moeten bezuinigen staan er nu weer op voor zeer forse bedragen. Neem de bezuiniging op Vluchtelingenwerk. Als we deze
45 bezuiniging doorvoeren dan betekent dat het einde van deze organisatie. Als ChristenUnie zijn we daar tegen. Vluchtelingenwerk is de komende jaren hard nodig. Zij vormen met hun werk, door onder andere een vijftiental vrijwilligers, een belangrijk deel van wat het CDA in zijn bijdrage de big society noemt. Wij dienen samen met de PvdA en D66/GroenLinks een amendement in. Hierover wordt vandaag nog wel verder gesproken.
50

De Rekenkamer is een belangrijke commissie voor de raad. Zij doet voor ons allerlei onderzoek en komt met bevindingen en verbetervoorstellen. Bezuinigen op deze taak brengt de continuïteit en kwaliteit van deze onderzoeken in gevaar. Komend jaar neemt ze het grondbeleid in Ridderkerk onder de loep. Juist in deze tijd hebben we haar dan hard nodig.
55 Daarom stellen wij voor de bezuiniging niet door te voeren. We hebben een amendement met D66/GroenLinks en de PvdA op dit punt.

5

De ChristenUnie is er voorstander van om de bewonersinbreng bij allerlei projecten te verstevigen. Ook de rol, invloed en zeggenschap van de wijkoverleggen gaat toenemen wat ons betreft.

10

Tegenover de bestuurlijke schaalvergroting die nu in Den Haag wordt ingezet door samenvoegen van gemeenten en provincies staat wat ons betreft de schaalverkleining binnen de civil society. Meer ruimte voor het maatschappelijk middenveld, terug naar de menselijke maat, meer in en met wijken, meer directe invloed van bewoners, meer samenwerking in de wijken tussen zorg, hulpverlening en welzijn. De wijkverpleegkundige terug in de buurt, herkenbaar en nabij voor de bewoners.

15

Er zijn twee projecten in Ridderkerk waar bewoners – zeker nu al – de ruimte moeten krijgen om mee te praten, mee te denken en mee te beslissen. Dat gaat om de bewoners rond en in Nieuw Reijerwaard en om bewoners van de woningen in het centrum die gesloopt moeten worden.

20

Die bewoners staat heel wat te wachten, we weten dat uit Slikkerveen-Zuidoost. Het is van belang dat ze goed geïnformeerd worden over terugkeermogelijkheden, vergoedingen en huurgewenning. Wij willen als raad graag met regelmaat worden geïnformeerd in de commissie Samen wonen.

25

We dienen samen met de PvdA hierover een motie in.

30

Medio 2013 staat de evaluatie van de huurgewenning Slikkerveen-Zuidoost op de agenda. Het is bekend dat zowel bij Woonvisie als bij de gemeente geld overblijft uit het potje van € 300.000,- dat een paar jaar geleden is ingesteld. De ChristenUnie ziet graag dat deze bedragen beschikbaar komen voor de sociale kant van de herstructurering in het centrum. De bewoners van Rijsoord en meer specifiek de Rijksstraatweg die constructief willen meepraten over de herontwikkeling van Nieuw Reijerwaard moeten daarin ruimhartig worden gefaciliteerd. Het gaat ons hierbij vooral om vroegtijdige inbreng en inspraak waardoor de plannen die uitgewerkt worden zo goed mogelijk uitpakken voor de leefbaarheid van de bewoners in het gebied. We hebben daarom een motie die de gemeenschappelijke regeling verzoekt om een dergelijk overleg te starten. Tevens zullen we in de commissie Samen wonen vanaf heden het bestuur van de gemeenschappelijke regeling nadrukkelijk bevragen op de ontwikkelingen rond de planvorming en de belangen van bewoners die in het geding zijn. De scouting gaf aan dat ze in feite wacht op verandering van de bestemming van de locatie waar zij nieuw gaat bouwen. Hoe staat het daarmee?

35

40

45

De ChristenUnie wil dat Ridderkerk nog meer werk maakt van haar ambitie om de beste fietsgemeente van Nederland te worden. De fietsinfrastructuur kan nog veel beter en in ieder geval veiliger, het onderhoudsniveau moet om die reden in ieder geval niet verminderd worden.

50

Dan financieel. We hebben zuinig aan te doen. We hebben in de afgelopen jaren kunnen sparen voor de magere jaren. De zeven vette jaren worden gevolgd door de zeven magere jaren. Het principe is al eeuwen bekend. We hebben nog een stuk dekkingsreserve beschikbaar, die willen we graag inzetten en de septembercirculaire viel ook mee.

55

Tot slot. Het kan niet zo zijn dat we de lijstjes die bedoeld waren voor een kerntakendiscussie nog langer achter ons aan slepen. Het is een lijst die voorafgegaan moet worden door een discussie over visie en over de vraag waar je met Ridderkerk naar toe wilt. Mogelijk worden in de komende weken, bij de verkenning, op dit punt andere afspraken gemaakt. Voor de ChristenUnie is het van belang dat er een kleine overheid is die dienstbaar is aan de

5 Ridderkerkse samenleving. Daarnaast willen we het sociale verband van Ridderkerk versterken in plaats van door steeds weer te bezuinigen, uit te hollen. Een dienstbare, veilige en duurzame samenleving staat ons daarbij voor ogen.

10 We willen het college, de ambtenaren, de gemeenteraad, de griffie en allen die beroepshalve of vrijwillig voor Ridderkerk en de Ridderkerkers aan de slag zijn Gods onmisbare zegen toewensen.
Ik dank u wel.

15 **De voorzitter:** Dank u wel.

15 **Nummering moties en amendementen**

De voorzitter: Ik constateer geen wijzigingen in de lijst. De nummering is niet gewijzigd. Dan gaan we naar de eerste termijn van het college.

20 **Eerste termijn college**

De voorzitter: Wethouder Vroegindeweyj krijgt als eerste het woord. Interrupties zijn toegestaan, maar beperken zich tot antwoorden op gestelde vragen.
25 Een kwartier per collegelid. Daarna geeft het college een gemotiveerde reactie op moties en amendementen. Wethouder Vroegindeweyj.

Wethouder Vroegindeweyj: Dank u wel, voorzitter. Ik blijf zitten omdat ik mij niet in staat voel achter het spreekgestoelte te gaan staan.

30 We hebben het over de programmabegroting 2013-2016. Voor 2013 is er vanzelfsprekend een sluitende begroting. Voor 2014 is er nog een taakstelling van € 700.000,- in te vullen.

35 Het feit dat het college niet automatisch op een meerderheid in de raad kan rekenen, hoeft voor de behandeling van de begroting geen verschil te maken. Raad en college hebben met elkaar afgesproken om in vier stappen de begroting structureel op orde te brengen. Met deze begroting wordt de derde stap gezet.

40 De Programmabegroting geeft aan welke keuzes het college maakt om deze derde stap vorm te geven. Het is aan de raad om daar een oordeel over te hebben. Zijn de keuzes van het college ook de keuzes van de raad?

45 Van belang is wel dat we het financiële effect van maatregelen of het schrappen daarvan ook bekijken in het meerjarenperspectief. De begroting 2013 moeten we natuurlijk sluitend houden, maar we moeten ook het meerjarenperspectief niet verslechteren. Een bezuiniging schrappen en het daardoor ontstane gat over meerdere jaren uit de dekkingsreserve dichten is geen oplossing, omdat het structurele probleem blijft bestaan.

De cijfers in de begroting zijn gebaseerd op de huidige situatie. We weten al dat er veranderingen zullen aankomen:

- 50 - de septembercirculaire geeft een kleine verhoging van de algemene uitkering;
- de decentralisaties zullen moeten worden uitgevoerd met een korting op het beschikbare budget;
- gevolgen van het regeerakkoord zullen op termijn tussen € 2,0 en € 2,5 miljoen bedragen;
- de financiële gevolgen van de BAR-samenwerking.

55 Speciale aandacht is er en moet er zijn voor de investeringsplanning. Ondanks de voorgestelde inzet van de algemene reserve is het totaal van alle voorgenomen investeringen

5 de komende jaren hoger dan het beschikbare investeringsvolume. Moeten we dan niet
schrappen in de investeringen? Op dit moment is daar naar de mening van het college geen
aanleiding voor. We zullen wel de vinger aan de pols moeten houden. Het verleden leert
echter, dat in de praktijk niet alle voorgenomen investeringen ook in het betreffende jaar
10 worden gerealiseerd. In de praktijk kan het dus heel goed zo uitkomen dat het
investeringsvolume voldoende is. Het college volgt de ontwikkeling op de voet en zal ook de
raad regelmatig op de hoogte houden en betrekken bij keuzes, als die gemaakt moeten
worden.

15 Hoewel de ontwikkeling van de werkgelegenheid mede als gevolg van de crisis landelijk een
grote zorg is, valt dit in Ridderkerk gelukkig nog mee. Van een duidelijke trend, positief of
negatief, is geen sprake. De veranderingen zijn relatief gering. Een nader onderzoek naar
onderliggende trends lijkt ons niet zinvol.
Dat houdt niet in dat we ons in Ridderkerk geen zorgen hoeven te maken.

20 **Mevrouw Fräser bij interruptie:** Er is inderdaad geen sprake van een trend, maar wel van
een trendbreuk.
We hebben in de afgelopen jaren een groei in werkgelegenheid gezien. Nu zien we voor het
eerst dat het aantal arbeidsplaatsen afneemt. Daarop heb ik een reactie gevraagd.

25 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik dacht daar een reactie op gegeven te hebben. Er is sprake van
een kleine afname. Maar, die is zo klein dat dit nauwelijks een trend te noemen is. Het leek ons
in elk geval niet zinvol om daar extra onderzoek naar te doen.

30 De ontwikkeling van Cornelisland en Nieuw Reijerwaard zal tot een forse toename van de
Ridderkerkse werkgelegenheid leiden op alle niveaus.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik heb nog een vraag over het vorige onderwerp van
mevrouw Fräser. Over de werkgelegenheid, wij hebben gevraagd naar jeugdwerkloosheid.
Ziet u daar ook geen verandering?

35 **Wethouder Vroegindeweyj:** Mijn collega wethouder Dokter zal daarop ingaan.

Mevrouw Van Nes: Ik hoor u praten over een grote toename van arbeidsplaatsen met de
komst van Nieuw Reijerwaard. Met name Ridderkerkse arbeidsplaatsen. Als ik kijk naar de
40 AGF-sector, zijn er ook veel arbeidsplaatsen voor MOE-landers.
Dat wilde ik even rechtekken.

Wethouder Vroegindeweyj: Met Ridderkerkse arbeidsplaatsen bedoel ik arbeidsplaatsen bij
Ridderkerkse bedrijven. Cornelisland en Nieuw Reijerwaard zorgen voor een forse toename.
45 Op allerlei niveaus. En daarmee ontstaat een uitdaging voor Ridderkerkers op alle
opleidingsniveaus. Het is een uitdaging om juist werkzoekende Ridderkerkers daar aan het
werk te krijgen.

50 Tot slot (en daarna zal ik nog terugkomen op een aantal vragen van de raad). Bezuinigen doet
pijn. Laten we het met verstand doen. Maar we kunnen het niet nalaten.
Problemen lossen zich niet op als je ze voor je uit schuift. Dat voor sommige bezuinigingen
soms tijd nodig is, om bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties de gelegenheid te geven
zich aan te passen, waar de SGP toe oproept, onderschrijft het college volledig.

55 Dan nu de vragen voor zover ze betrekking hebben op mijn portefeuille en nog niet hierboven
zijn beantwoord:

5 De vraag van de groep Koppes: Waarom betalen eigenaren van woningen fors meer dan huurders? Ja, omdat huurders wel het voordeel hebben van de lagere afvalstoffenheffing, maar geen OZB betalen.

Wat levert de OZB-maatregel op? Die levert ruim € 1 miljoen op.

10 De volgende vraag van groep Koppes: Hoe staat het met de financiële borgstellingen? Naar aanleiding van de raadvragen in juni jl. wordt daar hard aan gewerkt. De inventarisatie heeft plaatsgevonden, analyseren en beoordeling van jaarstukken vindt plaats. Rapportage aan de raad is gepland voor eind november.

15 Vragen van het CDA.
Beleid voor meer diversiteit in winkelcentra.
De diversiteit wordt bepaald door de markt. Directe sturingsmogelijkheden zijn beperkt, omdat de centra grotendeels eigendom zijn van grote vastgoedpartijen. Er is wel een gezamenlijk belang. Er vindt daarom met deze partijen structureel overleg plaats.

25 Kan de algemene reserve wel worden aangewend ten behoeve van incidentele kosten of investeringen?
Het antwoord daarop is ja. De nota Reserves en voorzieningen noemt deze mogelijkheden met name. Hoofddoel van de algemene reserve is echter: waarborgen van de continuïteit en weerstandsvermogen. Daarnaast hebben we in genoemde nota vastgelegd dat er in de algemene reserve ruimte moet zijn voor onverwachte tekorten en dat ruimte voor nieuw beleid gewenst is.

30 De laatste vraag van het CDA. Waarom is de bestemmingsreserve afval zo hoog en waarom kan er zoveel terug naar de burger?
Tarieven worden vastgesteld op basis van de dan actuele gegevens. Als er zich voordelen voordoen dan blijft er geld over. Dat gaat naar de bestemmingsreserve. Deze reserve wordt dan in de nieuwe tarieven over een periode van vier jaar via een tariefsverhoging aan de burger teruggegeven. Vooral door nieuwe contracten voor afvalverwerking kunnen de tarieven nog eens fors omlaag. Al die zaken zorgen voor een daling van de afvalstoffenheffing.

40 Vragen van de ChristenUnie.
Hoeveel van 19.292 arbeidsplaatsen worden ingevuld door Ridderkerkers?
Exact kunnen we het niet zeggen. Volgens de structuurvisie wordt 60% van de arbeidsplaatsen ingevuld door Ridderkerkers. Actuele gegevens zijn niet bekend.

45 Wil het college meewerken aan gestructureerd overleg met bewoners rond Nieuw Reijerwaard?
Het college acht het zijn taak erop toe te zien dat de bewoners rond Nieuw Reijerwaard worden betrokken bij de ontwikkeling van dit gebied. Deze ontwikkeling geschiedt zoals u weet door de gemeenschappelijke regeling.
Daarnaast is er natuurlijk ook het normale wijkoverleg als participatieplatform.

50 Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Keurig, mag ik wel zeggen. De heer Japenga.

55 **De heer Japenga bij interruptie:** Voorzitter, mag ik nog even teruggrijpen op een vraag die ik had, maar niet op tijd stelde rond OZB-afvalstoffenheffing? Wat is precies de onderliggende reden om zo nadrukkelijk die koppeling aan te brengen? Kunt u dat toelichten?

5

Wethouder Vroegindeweyj: Geldgebrek. Vorig jaar hebben we dat voor het eerst gedaan. Toen hebben we geconstateerd dat er een gat in de begroting zat en we hebben ons afgevraagd hoe we dat gat konden dekken. Dat konden we doen door taken te schrappen of voorzieningen te verminderen. We kunnen dat ook doen door inkomsten te vergroten. De gemeente heeft daarvoor weinig mogelijkheden. Eigenlijk kan alleen de OZB verhoogd worden. Is het verantwoord om de OZB te verhogen om dat gat te dichten? Dan gaan we de burger zwaarder belasten. Maar moeten we dat wel willen? Diezelfde burger wordt wel geconfronteerd met een verlaagde afvalstoffenheffing. We zijn met elkaar voortdurend bezig om zo goedkoop mogelijk te werken. Als we nu bij de burger door efficiënter werken wat we bij de afvalstoffenheffing bereiken middels de OZB terughalen, blijft het voor de burger hetzelfde en wordt de gemeentelijke begroting beter. Dat is de achterliggende gedachte.

10

15

De heer Van der Spoel: Ik denk dat de wethouder vergeet te vermelden dat dit voor een deel van de Ridderkerkse inwoners zo is. Niet voor alle.

20

Wethouder Vroegindeweyj: De heer Van der Spoel heeft gelijk.

Mevrouw Van Nes: Ik wil nog reageren op de betrokkenheid van burgers in Nieuw Reijerwaard. Hoe ziet dat er in de praktijk uit? Dat het college erop toeziet dat ze regelmatig betrokken worden bij de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard? Bewoners ervaren dat niet zo.

25

Wethouder Vroegindeweyj: In het bestuur van de gemeenschappelijke regeling zitten afgevaardigden van Ridderkerk. Voor zover dat collegeleden zijn, maar ik denk dat dit voor raadsleden niet anders is, zullen die er in het bestuur scherp op toezien dat de burgers bij de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard betrokken worden. Dat er op dit moment nog te weinig gebeurt naar de zin van de burgers, heeft vooral te maken met het feit dat we allemaal zitten te wachten op de provincie. Tot de provincie komt met een inpassingsplan.

30

De heer Meij: Een vraag over het onderwerp hiervoor. Wethouder, u gaf een duidelijk antwoord: het doel is de begroting sluitend te krijgen. U heeft een sluitende begroting gemaakt. Complimenten daarvoor. Kunt u zich voorstellen dat er een ander doel is? Of kan de begroting zodanig worden aangepast dat de burgers minder hoeven uit te geven?

35

Mevrouw Ripmeester: Ik krijg behoefte aan een overzicht van OZB per groep. Welke groep moet de OZB betalen? Hoeveel voordeel hebben ze? Ik heb behoefte aan een overzicht op papier, zodat we allemaal met dezelfde informatie de discussie ingaan. Via de mailwisseling schieten de bedragen alle kanten op. Ik wil een overzicht hebben van wat de gedeelde inkomsten zijn van leegstand van kantoren en bedrijven op de bedrijventerreinen.

40

45

De heer Smit: Voorzitter, misschien mag ik er een verduidelijkingsvraag aan toevoegen. Wethouder Vroegindeweyj had het over de OZB, het gaat om ruim € 1 miljoen. Op pagina 172 dekkingsplan maatregel C8 gaat het over € 443.000,-- en alles bij elkaar zijn al die cijfers wat lastig met elkaar in overeenstemming te brengen. Dat zal ook wel zo zijn, maar voor mijn begrip: hoe zit het nu precies? Dat sluit aan op de vraag van mevrouw Ripmeester.

50

Wethouder Vroegindeweyj: Dat kan ik mij voorstellen. Ik weet niet of ik dat vandaag kan leveren. Ik zal mijn best doen.

55

De heer Meij vroeg of het college zich kan voorstellen dat er behalve financiële ook nog andere overwegingen zijn. Ja, heel veel overwegingen. Maar we moeten ook naar de financiën kijken

5 en de financiën in evenwicht brengen. Als je dat doet, moet je keuzes maken. Ik kan me goed
voorstellen dat er mensen in de raad zijn die vinden dat het college andere keuzes had moeten
maken. Maar het college heeft deze keuze gemaakt. Het is een afweging. Niet zwart-wit. Ik
heb gisteren gehoord dat er duivelse dilemma's zijn waar je in zit om tot een kloppend
10 regeerakkoord te komen. Ik weet niet of het Rutte of Samson was. Zo gaat het ook bij het
sluitend maken van een begroting van de gemeente. Je moet keuzes maken. Eigenlijk moet je
kiezen voor dingen die je eigenlijk niet wilt, maar je moet een sluitende begroting hebben.
Het college heeft die afweging gemaakt en komt met het voorstel zoals het er ligt. Wij vragen
wat u ervan vindt en wat uw suggesties zijn voor wijzigingen.

15 **De heer Van der Spoel:** Een verduidelijkingsvraag over € 1 miljoen OZB-verhoging. Het klopt
toch zoals de heer Smit aangaf? De € 443.000,-- vermeld op pagina 172 wordt voorgesteld om
extra te doen en over de andere helft daarvan is in eerdere raadsvergaderingen een besluit
genomen en dat werkt nu door. Is dat correct?

20 **De heer Meij:** U zegt dat u verantwoordelijk bent voor een sluitende begroting.
Mijn vraag is dat er nog een invalshoek is, namelijk om in plaats van de OZB-verhoging
mogelijk wat extra te bezuinigen omdat je uiteindelijk over vier jaar naar die sluitende begroting
toe moet zonder die dekkingsreserve en zonder altijd maar de OZB er bij te betrekken. Ik neem
aan dat u als wethouder Financiën daar geen moeite mee heeft.

25 **Wethouder Vroegindeweyj:** We hebben een afweging gemaakt. We hadden natuurlijk
kunnen besluiten om de OZB niet te verhogen. Maar dan hadden we een aantal voorzieningen
moeten schrappen. Die keuze hebben we niet gemaakt. We zouden liever niet schrappen,
maar de OZB verhogen. Dat is een subjectieve keuze. Daarover kun je van mening
30 verschillen. Die keuze voor de OZB-verhoging nu, is een structurele oplossing. Het is niet zo
dat we over vier jaar weer iets anders moeten zoeken. Het is net zo structureel als het
schrappen van een voorziening, wat we niet hebben willen doen.

35 De heer Van der Spoel heeft gelijk. Ik zal proberen zo snel mogelijk op een A4'tje duidelijkheid
te verschaffen.

Mevrouw Ripmeester: De heer Van der Spoel heeft gelijk, betekent dus dat de 4 ton plus de
compensatie is van de verlaagde rioolheffing. Kunt u daarvan ook een tabelletje opnemen?

40 **Wethouder Vroegindeweyj:** Als u op bladzijde 120 kijkt, hebt u een uitgebreid overzicht. Het
lijkt mij zinloos daarbij nog meer tabelletjes te geven.
Ik ga proberen een specificatie van het bedrag van ruim € 1 miljoen OZB te maken. Dat zeg ik
u toe.

45 **De voorzitter:** Wethouder Dokter. Ga uw gang.

Wethouder Dokter: Voorzitter, vanuit de meeste algemene beschouwingen is er stilgestaan
bij de wereld, Europese en Nederlandse economische crisis en de gevolgen hiervan voor
Ridderkerk.

50 Maar er zijn ook opmerkingen gemaakt dat we ons als gemeentebestuur daardoor niet bang
moeten laten maken.

Vorig jaar bij de algemene beschouwing spraken we nog over de kansen van de drie
decentralisaties en de enorme druk hierdoor op de organisatie. Die druk is wel gebleven
ondanks dat twee van de drie decentralisaties voorlopig in de ijskast waren beland.

55 Was de inzet nog om tijdens het uitwerken van de decentralisaties, samen met de BAR
gelijktijdig te kijken naar het vormen van één sociale dienst. Dit werd direct na de kabinetsval

5 omgedraaid en er wordt nu volop gewerkt aan de vorming van één sociale dienst waar we later graag met u als raad over willen spreken.

Ik ben blij met de steun welke bij de meeste fracties is uitgesproken voor de medewerkers die zich bezighouden met het sociale domein in deze hectische tijd, welke ik ook zal overbrengen in dezen.

10 Voorzitter ik wil mijn beantwoording in eerste termijn doen per onderdeel van mijn portefeuille en daarin proberen door clustering zoveel mogelijk vragen te beantwoorden.

De Wmo

15 Kanteling in de Wmo is hot.

Het is iets wat we gezamenlijk aanpakken, beginnend intern. Door de kanteling moet de mens weer centraal komen te staan en niet de verordening en regelgeving. Hiervoor worden de medewerkers getraind en nieuwe functieprofielen gemaakt.

20 Met partners wordt gekeken naar ontschotting. Het kan toch niet meer zo doorgaan dat op basis van regelgeving en verordeningen er vele organisaties zich bezighouden met één gezin terwijl ze van elkaars inbreng niet weten. Samen werken we aan “van zorgen voor naar zorgen dat”. Het gesprek aan de keukentafel wordt al gevoerd. Waar nodig wordt op huisbezoek gegaan.

25 Binnen BAR wordt geïnvesteerd in een gekantelde manier van werken. Dit is een proces dat in ontwikkeling is.

Ook hier wordt regelmatig kritisch naar gekeken omdat het direct in relatie met bezuiniging wordt gebracht.

30 Er is door de SGP gevraagd wat de gevolgen zijn van het loslaten van het zogenoemde “Zeeuws model” en dan met name bij de aanbesteding van de huishoudelijke hulp voor de identiteitsgebonden zorg. Hoe kan die toch worden gewaarborgd?

35 Op dit moment is de werkgroep in BAR-verband druk doende om met partners eerst eens te komen tot een duidelijke omschrijving van wat en hoe huishoudelijke hulp eruit zal moeten zien. Voordat er over identiteit wordt gesproken, wat niet wil zeggen dat daar geen rekening mee zal worden gehouden.

40 Ook wij zijn zeer benieuwd naar de uitwerking van hetgeen hierover is opgenomen in het regeerakkoord Bruggen Slaan van de PvdA en de VVD, waarin staat dat de aanspraak op huishoudelijke hulp zal worden vervangen door maatwerkvoorziening voor degenen die het echt nodig hebben en het niet uit eigen middelen kunnen betalen. Dus komen wij hierover nog met elkaar te spreken.

45 Door de CU is gevraagd of we blijven doorgaan op de ingeslagen weg rond het PGB in Ridderkerk.

50 Door de val van het kabinet en het controversieel verklaren van de wetwijziging is de uitwerking van de visie vertraagd. Zodra duidelijk is wat het beleid van het nieuwe kabinet is ten aanzien van de decentralisatie begeleiding van AWBZ naar Wmo in het algemeen en het PGB in het bijzonder zal het standpunt van het college nader worden uitgewerkt. Op dit moment is er geen aanleiding tot een wijziging in het standpunt.

55 Zelfredzaamheid eigen kracht is ook door diverse fracties aangehaald, zij het op verschillende manieren belicht. Het college en met ons de maatschappelijke partners zijn van mening dat hieraan de komende jaren veel aandacht zal moeten worden gegeven. Het is echt niet bedoeld als een ander woord voor bezuinigingen. Binnen onze organisatie moeten ook medewerkers hiervoor worden opgeleid en moet een werkwijze worden afgestemd. Met steeds weer oog

5 hebben voor de individuele burger met zijn mogelijkheden en beperkingen.
De PvdA vraagt of er een wachtlijst is voor schuldhulpverlening en of het budget toereikend is.

Er zijn op dit moment geen wachtlijsten bij schuldhulpverlening. Het budget voor
schuldhulpverlening is niet toereikend. Echter, er is sprake van een openeinderegeling. Extra
10 middelen worden gebruikt binnen de middelen van het minimabeleid.
Ik ben ook zeer verheugd met de opzet van schuldhulpmaatje welke nu gaande is. Ook dit
komt spontaan vanuit de maatschappelijke organisaties en kerken.
Ook heeft de PvdA vragen gesteld over de Schuldhulpverlening in mei 2012 en wacht op de
toegezegde actuele beantwoording daarvan. In juni jl. heeft u hierover een
15 raadsinformatiebrief ontvangen.

Enkele fracties hebben vragen en opmerkingen betreffende het Armoederapport. Deze is op
uitdrukkelijk verzoek direct naar u toegestuurd met een raadsinformatiebrief, waarin is
aangegeven hoe we hier verder mee gaan. Nog dit jaar zal de gemeente Ridderkerk dan ook
20 een of meerdere themabijeenkomsten organiseren met de betrokken partners over
bovengenoemde zaken. Samen met u als raad en klantenplatform, om uiteindelijk te komen tot
een plan van aanpak.

In het kader wat mogelijk is, werken wij als college aan een ruimhartig minimabeleid,
25 Enkele voorbeelden hiervan:
Het afgelopen jaar is een aantal zaken voor kinderen van minima georganiseerd. Denk hierbij
aan kaartjes voor Jeugdland en Greenparade enzovoort. Op dit moment wordt het vernieuwde
armoedebeleid opgesteld, waarin ook extra voorstellen worden geformuleerd.

30 Mantelzorg en vrijwilligerssteunpunt ontvangen subsidies. Het steunpunt mantelzorg
(onderdeel van Karaat) heeft een mantelzorgconsulent in dienst. Het steunpunt organiseert
lotgenotencontact en respijtzorg. Verder worden themabijeenkomsten, workshops en
cursussen ingezet. Daarnaast organiseert het steunpunt samen met Aafje, Riederborgh en
Salem het Alzheimercafé.

35 Vanuit het CDA is de vraag gesteld over hoeveel cliënten het CJG heeft kunnen helpen.
Dit is moeilijk te beantwoorden met alleen getallen. Want als we het hebben over hoeveel
kinderen er het eerste halfjaar zijn gezien in het CJG op basis van de wettelijke basistaken dan
zijn dat er 4587, hetgeen past in de jaardoelstellingen. Maar daarnaast zijn er nog zoveel
40 andere activiteiten in en door het CJG georganiseerd. Zo zijn er diverse
voorlichtingsbijeenkomsten geweest over jeugd en alcohol. Het actieplan Jeugd en Alcohol zal
op 7 november a.s. worden voorgelegd aan de Jongerenraad voor advies. Daarna wordt het
aangeboden aan het college waarna we het zullen aanbieden voor behandeling.
Wij zijn blij dat nu ook de nieuwe regering met intensieve voorlichting en adequate handhaving
45 de leeftijdsgrens voor verstrekking van alcohol gaat ophogen naar achttien jaar.

Sport

De groep Koppes en het CDA hebben vragen gesteld over het wensenpakket van RVVH en
KCR met betrekking tot het sportpark. De visie en het wensenpakket van RVVH en KCR over
50 het Sportpark Ridderkerk zijn door de gemeente ontvangen. Naar aanleiding van deze visie
wordt op dit moment ambtelijk een startnotitie opgesteld om samen met de verenigingen te
komen tot een toekomstplan voor het park. Deze startnotitie wordt binnen enkele weken
aangeboden aan het college om vervolgens aan de raad te worden voorgelegd. Ook de
visie/het wensenpakket van RVVH en KCR wordt met de startnotitie meegestuurd. Tevens
55 kunt u op korte termijn een startnotitie voor een sportnota tegemoet zien.

5 Over werk en inkomen is door de PvdA de zorg uitgesproken over de stijging van werkloosheid onder met name de jongeren en wat we daar aan gaan doen.
In de werkwijze van het team Werk en Inkomen wordt sinds de zomer, conform de wetgeving, streng gestuurd op scholingsmogelijkheden van jongeren. Wanneer jongeren zich melden bij de gemeente voor een uitkering, wordt eerst gekeken of er geen voorliggende
10 scholingsmogelijkheden zijn. Deze regel geldt ook voor jongeren die al een uitkering hebben. Een bredere aanpak is in de maak, waarbij wordt samengewerkt met de BAR-gemeenten. Een van de te houden themabijeenkomsten in het kader van het armoederapport zal gaan over jeugdwerkloosheid.

15 Verder zullen ook in het kader van de WWB alle cliënten opnieuw worden opgeroepen en zal gekeken worden naar hun huidige status. Ook hier weer vanuit de visie Eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht. Iemand die nog kan werken en/of solliciteren, moet dat ook doen anders zal er worden gekort.

20 Dierenwelzijn

De laatste week heeft er een nogal alarmerend bericht in de kranten gestaan en hebben wij allemaal een alarmbrief van de Dierenbescherming ontvangen. Wij zijn geschrokken van de bedragen die daarin genoemd worden. Wij zijn hierover in gesprek met de directie over wat we hieraan kunnen doen. Vanuit de rijksoverheid krijgen wij als gemeente taken erbij wat betreft
25 het opruimen van dode dieren welke wij moeten controleren of deze ook gechipt waren.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, de wethouder geeft aan in gesprek te zijn met de directie van de Dierenbescherming. Bekijkt de wethouder ook andere mogelijkheden voor het opvangen van zwervende dieren? Wellicht zijn hiervoor ook andere mogelijkheden in het land of zou er in breder verband iets opgezet kunnen worden waarbij WSW'ers in dienst kunnen komen.

Wethouder Dokter: Met een uitroep teken. We nemen dat zeker mee. We hebben het er nog niet over gehad, maar ik zal het zeker meenemen.

35 Voorzitter, ik hoop dat ik de meest belangrijke vragen betreffende mijn portefeuille heb beantwoord. Er waren ook fracties die ons hebben gevraagd ook eens bij andere gemeenten te kijken. Naar projecten die daar zijn gestart.

40 Toch zal ik tegen die fractie willen zeggen: kijk vooral ook naar onze eigen mooie gemeente en haar inwoners. Waar de civil society en eigen kracht al zo goed aan het ontwikkelen zijn. Waar wij als medemens ook een belangrijke rol in kunnen en moeten spelen. Zodat ook wij partijen kunnen binden.

Ik wil u graag het volgende niet onthouden: er is een mail verzonden aan drie van onze zeer betrokken medewerkers.

45 [wethouder Dokter leest een mailbericht voor]

“Hallo Lenie, Arno en Theo. Ik was aanwezig bij de tweede bijeenkomst in Wijk West, eind augustus. Ik schrijf onder andere voor de Kluwer Kleine Gids, over passend onderwijs en samenwerking met gemeenten. In enkele kaders heb ik praktijkvoorbeelden opgenomen. Ik
50 vond jullie verhaal zo mooi!

Groet Mareth van Rijn, Amsterdam, Ook en Onderwijs”

En wat staat er dan in het kader? Een voorbeeld van pedagogische civil society “Eten en Eveline” in Ridderkerk.

55 Onder pedagogische civil society worden maatschappelijke activiteiten van burgers rondom het opvoeden en grootbrengen van kinderen verstaan. In een goed functionerende

5 pedagogische civil society bestaat bij burgers de bereidheid om in het eigen sociale netwerk in het publieke domein de verantwoordelijkheid rondom het opgroeien van kinderen te delen. Ouderen, jongeren en buurtbewoners maar ook familieleden en leraren, sportcoaches, kortom burgers en samenleving zijn op die manier onderling betrokken bij het opvoeden en opgroeien van kinderen en jeugdigen. Basisschool de Klimop staat in Ridderkerk-West. Een wijk met
10 relatief veel senioren. 41% lage inkomens. Voor kinderen zijn in de wijk weinig voorzieningen. De schooldirecteur wil de school een ontmoetingsplek laten zijn waar ouders en professionals zich samen bekommeren om de kinderen. Ook wel om de ouders, want sommigen kunnen best wat hulp gebruiken. De school is in de visie van de directeur een veilige plek voor ouders. Waar zij ook de weg naar hulp kunnen vinden. De ouders van deze school ervaren de school
15 echter nog niet zo. De directeur heeft bij de gemeente aangeklopt om samen verder op te trekken in de vorming van een pedagogische civil society. Alle direct betrokkenen in de wijk zijn bij elkaar gaan zitten en brainstormen. De wijkregisseur, coördinator van de brede school, de combinatiefunctionaris Sport, schooldirecteur, interne begeleider, trajectbegeleider vanuit het samenwerkingsverband, gezinsmanager, CJG-coördinator, schoolmaatschappelijk
20 werker, opbouwwerker. Samen zijn ze een plan gaan maken om de ouders naar de school te krijgen. De tovercombinatie bleek Eten en Eveline. De opbouwwerker Eveline heeft de Ouderenraad gemobiliseerd om zelf een pleinfest te organiseren met sport, spel en eten. Een moeder was geëmotioneerd omdat ze haar man voor het eerst zag spelen met een kind. Voor een jongetje zonder vader die mee wil doen aan vader-zoonactiviteiten, heeft een juf snel een
25 vervangende vader geregeld. Iedereen was door zijn betrokkenheid actief. Voor de schoolmaatschappelijk werkster was het een feest en zij kletste gezellig met ouders en nodigde hen uit voor een koffieochtend. Niet te moeilijk. Een paar weken later was er een informatieavond voor de ouders waar professionals vanuit het CJG werden voorgesteld.
30 En zo bouwt Ridderkerk-West met elkaar aan pedagogische civil society.

Dat gebeurt in Ridderkerk. En daar mogen u en wij trots op zijn. Ik wil graag met u werken aan het uitbreiden van deze activiteiten. Dank u wel.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met een compliment aan de raadsfracties voor het uitspreken van hun algemene beschouwingen. Ik heb ze met
40 belangstelling gevolgd. Ik schat dat het uitspreken ervan ongeveer vier uur zou vragen, maar een veelvoud daarvan is natuurlijk gaan zitten in het componeren ervan. Ik waardeer de beschouwende aspecten die erin naar voren komen waardoor nog eens helder neergezet wordt waar u als politieke fracties uw missie en ook wel uw roeping aan ontleent. Uit uw algemene inleidingen noteerde ik korte aansprekende statements als:
45 - samen de schouders eronder (VVD)
- sober en solide (LR)
- bezuiniging en bezinning (CU)
- mensen centraal (PvdA)
- burgers hebben weer behoefte aan het grote verhaal (SGP)
- ook in moeilijke tijden moet bestuurd worden (gK)
50 - centraal staat hoe Ridderkerk bestuurd wordt (D66/GL)
- mensen zijn samen tot veel in staat (CDA)
Ik noemde ze enigszins bewust niet in de volgorde van de sprekers van zo-even. Maar de laatste kwam uit de algemene beschouwingen van het CDA dat, weliswaar niet overal en altijd, maar nu op bladzijde 2 onnodige bescheidenheid toont als daar opgemerkt wordt dat de
55 politieke macht vandaag bij de raad ligt. Onnodig bescheiden; de raad is immers het hoogste orgaan van de gemeente en daar ligt dus niet alleen vandaag maar altijd de macht. Ik hoop

5 echter dat vandaag zal blijken dat dat ook van toepassing is op het bijbehorende gezag. Samenvattend maar beslist onvolledig las ik in de algemene beschouwingen de aanbeveling aan ons allemaal om gebruik te maken van de kracht in de samenleving met daarbij echter ook in allerlei variaties de aandacht voor de menselijke maat en vooral nu ook het besef dat
10 bezuinigingen noodzakelijk zijn en ook gevoeld zullen worden in onze Ridderkerkse samenleving.

Voorzitter, ik wil ook ingaan op enkele thema's die mijn portefeuille aangaan en door de fracties aan de orde gesteld zijn, soms ook in de vorm van concrete vragen. Hier en daar zal ik dat vanwege de tijd wat moeten clusteren en samenvatten.

15 Bijna alle fracties (CU, D66/GroenLinks, groep Koppes, LR, SGP) vragen blijvende aandacht voor de verbetering van de luchtkwaliteit. Een zeer terecht punt. Maar bij alle zorg die we kunnen hebben, moet ook vastgesteld worden dat de luchtkwaliteit wel steeds beter is geworden in de ruim veertig jaren dat DCMR er metingen voor verricht. Dat komt natuurlijk niet
20 in de eerste plaats door het meten zelf maar door de maatregelen die getroffen zijn en worden, meestal op een andere schaal dan die van de individuele gemeente; denk aan het NSL programma. Ons eigen meetpunt laat dat ook zien. Voor fijnstof is er al langer geen overschrijding van de gestelde normen en voor NO₂ beweegt het langzaam de goede kant op. Maar wel te langzaam om voor 1 januari 2015 aan de norm te voldoen zodat er over een lengte
25 van 300 m ter hoogte van Ridderkerk-West een 6 m hoog scherm geplaatst gaat worden. En zoals u weet, is in de begroting die nu voorligt ook nog een aanvullend stukje opgenomen van 40 m dat voor rekening van de gemeente genomen wordt. Overigens willen we het luchtmeetpunt nog wel een aantal jaren handhaven, hoewel dat eerder dit jaar op de tocht kwam te staan omdat een medebetende partij afziet van continuering van dat meebetalen. In
30 een bestuurlijk overleg met DCMR hebben we overeenstemming kunnen bereiken over voortzetting van het meetpunt onder voor Ridderkerk gunstige condities.

Vanuit de groep Koppes is gevraagd of voor het deel langs de A16 waar na 2014 dan nog een scherm ontbreekt, op basis van de Wet Swung een scherm geplaatst kan worden.

Swung staat voor samen werken aan de uitvoering van nieuw geluidsbeleid. Met een
35 afvaardiging uit uw raad zijn we vorig jaar op het ministerie geweest waar we op de hoogte gesteld zijn van de komst van die wet die nu inmiddels op 1 juli van dit jaar van kracht is geworden. Wat we toen al meekregen is daar ook in geregeld. Rijkswaterstaat heeft tot 2020 de tijd om saneringsplannen vast te stellen. In deze plannen zal duidelijk worden of de rijkswegen langs Ridderkerk ook gesaneerd moeten worden. Indien blijkt dat de
40 geluidbelasting op de gevel van de woningen als gevolg van het wegverkeer van de rijkswegen hoger is dan 65 dB, zal Rijkswaterstaat moeten gaan saneren. Dat kan door maatregelen aan de weg (nog stiller asfalt) of door het plaatsen van schermen.

Overigens is de werkgroep Geluid en Lucht van het wijkoverleg West inmiddels ook redelijk gedocumenteerd over de Wet Swung en ook zij volgen alles op dit terrein.

45 We hebben een periode achter de rug dat op twaalf verschillende plaatsen in de gemeente gedurende een maand geluidsmetingen zijn gedaan met een speciale meetwagen van DCMR. De resultaten hiervan worden verwerkt in een rapportage waarin ook meegenomen wordt het effect van de speciale asfaltlaag die het wegdek van de Vondellaan heeft gekregen. Er zal ook informatie in opgenomen worden over de geluidbelastingkaarten die recent zijn vastgesteld
50 door het college.

Ik kom bij het aandachtspunt van verschillende fracties om wijkoverleggen te betrekken bij het opstellen en de uitvoering van beleid (CDA, CU, groep Koppes, LR, PvdA, SGP). Dat gebeurt. Zo krijgt u binnenkort bijvoorbeeld aangeboden de Toekomstvisie Reijerpark, waar u eerder al eens een startnotitie voor had vastgesteld. Om samenhang tussen het gedeeltelijk nieuwe
55 ontwerp en het beheer te borgen, was er in meerdere sessies goed overleg met diverse platforms. In de notitie zelf zult u kunnen lezen welke allemaal.

- 5 Om nog even bij het groen te blijven, met name de kastanjabomen. De noodzaak om vanwege ziekte veel van deze bomen in korte tijd te moeten kappen, lijkt af te nemen. Dit jaar is er weinig uitval geweest; er zijn 12 bomen gekapt. Vorig jaar waren het er 52. We hadden eind vorig jaar andere verwachtingen, maar over het verloop van de ziekte is weinig meer te zeggen dan dat dit grillig is.
- 10 In het kader van het groenonderhoud kan ik misschien nog het misverstand wegnemen dat daarbij sprake zou zijn van € 1 miljoen aan overhead. Door de andere manier van toerekenen van personele kosten door de introductie van het nieuwe programma bedrijfsvoering zijn sommige onderdelen uit de paragraaf onderhoud openbare ruimte niet een-op-een vergelijkbaar met vorig jaar.
- 15 Zoals destijds bij de introductie van het project Duurzaam Beheer Openbare Ruimte is afgesproken, wordt dit beleidskader geëvalueerd en zal in het eerste kwartaal van 2013 duidelijk worden hoe we met het systeem van beeldkwaliteiten in de buitenruimte verder gaan.

- Op 21 juni van dit jaar is in uw raad de Gebiedsvisie Deltapoort besproken waarbij is vastgesteld dat deze visie vanaf dat moment gebruikt wordt als richtinggevend kader voor de afwegingen die op lokaal niveau worden gemaakt.
- 20 Gedeputeerde Staten hebben aangegeven zich in het algemeen goed in de gebiedsvisie te kunnen vinden en via de Beleidsvisie Groen zullen de voorstellen deel gaan uitmaken van de Actualisering 2012 van de Provinciale Structuurvisie. De in de gebiedsvisie geschetste voorbeelden (let wel voorbeelden) zoals een kartbaan en een dependance van een dierentuin gaan de provincie echter te ver als recreatieve mogelijkheden, maar daar heeft u ongetwijfeld ook wel begrip voor.

- Mevrouw Fräser bij interruptie:** Dank u wel, voorzitter. Deltapoort en de gebiedsvisie daarop. Hoorde ik u zeggen dat die door ons is vastgesteld of dat wij haar ter kennisneming hebben gekregen? Dat wil ik even scherp hebben.

- Wethouder Den Ouden:** Ik herhaal nog even wat ik net heb uitgesproken: "in juni van dit jaar is in uw raad de Gebiedsvisie Deltapoort besproken waarbij is vastgesteld dat deze visie vanaf dat moment gebruikt wordt als richtinggevend kader voor de afwegingen die op lokaal niveau worden gemaakt".

De voorzitter: We gaan er geen ...

- 40 **Wethouder Den Ouden:** Ik wil deze tekst beschikbaar stellen in de pauze.

De voorzitter: Dat lijkt mij een goed idee. Zullen we het zo doen? Anders gaan we hier een steekspel over woorden houden. Wethouder, gaat u verder.

- 45 **Wethouder Den Ouden:** Vanwege een zekere overcapaciteit bij de afvalverbrandingbedrijven en het afnemende aanbod van te verbranden restafval staan de prijzen sterk onder druk. Ons contract loopt dit jaar af en het te behalen voordeel dat bij de kadernota van twee jaar geleden voor 2013 al was ingeboekt op € 560.000,-- blijkt nu nog beduidend hoger uit te vallen. Daardoor vallen de als afvalstoffenheffing te verhalen kosten voor 2013 ruim € 1,1 miljoen lager uit dan in 2012 en dit gezien de looptijd van het nieuwe contract in het hele meerjarenperspectief ook zo blijft.
- 50 Ik zou willen onderstrepen wat de wethouder Financiën zojuist ook heeft gezegd. Er was dus al vastgesteld dat die € 560.000,-- vanaf 2013 in het meerjarenperspectief in de begroting opgenomen zou worden en dat we dat bedrag juist om niet te schrappen in noodzakelijke voorzieningen zouden omzetten in een OZB-verhoging. En nu het zover is, blijkt dat het voordeel daarop nog ongeveer 4 ton meer is. Het college dacht dat het inzetten van deze

5 meevaller beter zou zijn dan het schrappen in voorzieningen.

Aan tips van sommigen van u om de communicatie over afvalscheiding en zwerfvuil te verbreden en te intensiveren wordt al gevolg gegeven.

10 **De heer Japenga bij interruptie:** Ik wil nog even iets vragen over de contracten. Voor hoelang zijn die afgesloten?

Wethouder Den Ouden: Ik denk voor vier of vijf jaar. In ieder geval vier jaar.

15 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, ik stap over op het thema mobiliteit. Ondanks forse bezuinigingen blijft de kwaliteit van het busvervoer in Ridderkerk tot op heden redelijk goed. Als u op de website naar de betreffende pagina gaat dan telt u negentien buslijnen door Ridderkerk en volgens de uitkomst van *Waar staat je gemeente* wordt het openbaar vervoer in Ridderkerk bovengemiddeld gewaardeerd.

20 Naast de bushaltes die al verbeterd zijn in verband met de toegankelijkheid voor mensen met een beperking volgen er nog meer en zoals u wellicht zelf ook wel waarneemt, worden de fietsparkeerbeugels bij de haltes ook goed gebruikt.

25 Eerder dit jaar is in stadsregionaal verband de nota Naar een toekomstvast openbaar vervoer vastgesteld. Dit programma beoogt een gefaseerde uitvoering om met minder middelen zo mogelijk toch beter openbaar vervoer tot stand te brengen. Minder middelen omdat de BDU-middelen ten opzichte van 2011 fors lager zijn. En toch mogelijk verbeteringen omdat de 10% groei van het aanbod nauwelijks in meer gebruik resulteerde en die 10% dan beter effectiever ingezet kan worden. In deze fasering komt in 2013 onder andere aan de orde de ontwikkeling van maatwerkvervoer en bijbehorende subsidieregelingen waarvoor € 1 miljoen uitgetrokken is. Dat betekent beslist niet dat dit bedrag, in deze omvang dus, voor onze buurtbus beschikbaar is, maar als de buurtbus onder dit systeem gebracht kan worden is dat op grond van de nog te ontwikkelen regelingen pas in 2014. En daarom hebben we de subsidie voor de buurtbus voor 2013 nog in onze eigen begroting opgenomen.

35 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Voorzitter, hoe kan het zijn dat het bijna zover is dat hij in de concessie zit? U herhaalt dit nu weer. Dat is vanaf 2009 door wethouder De Koning al aangegeven. Wat maakt het dat het dit jaar wel gaat lukken?

40 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, ik kan de heer Van der Spoel niet de garantie geven dat het gaat lukken. Maar als u de nota daarover erop naslaat, ziet u dat nu expliciet een bedrag is gereserveerd voor dit soort vervoersvoorzieningen. Het is voor het eerst dat in stadsregionaal verband over de buurtbus wordt gesproken. Het is onze opvatting dat het niet handig zou zijn om voor 2013 een streep te zetten onder onze eigen buurtbus terwijl nu volgens uitgewerkte regelingen de kans groot is dat hij onder die systematiek gebracht kan worden.

45 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, het blijft dus net zoals in 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013. Wellicht?

50 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, garanties voor de toekomst kan ik niet geven. De notitie naar de toekomst van het openbaar vervoer geeft voldoende handvatten om voor dit jaar nog op de huidige wijze verder te gaan.

Als u de nota naar een toekomstvast openbaar vervoer tot het einde volgt komt u daar in de rubriek Langetermijnstudies na 2020 onder andere nog de naam Ridderkerklijn tegen.

55 Naast over de weg kennen we ook openbaar vervoer over water in de vorm van de waterbus en wanneer dat te pas komt aan een bestuurlijke tafel geef ik aan dat een halte in Bolnes wat

5 ons betreft zeer welkom zou zijn. In die omgeving speelt op dit moment het onderzoeken van de mogelijkheid van het autoveer tussen Stormpolder (dat is Krimpen aan den IJssel) en IJsselmonde.

De voorzitter: Wethouder, uw vijftien minuten zijn voorbij.

10 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, ik had niet op interrupties gerekend en ik heb nog een aantal zeer waardevolle opmerkingen.

De voorzitter: Een beetje staccato en in hoofdlijnen. Zou dat kunnen?

15 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, ik ga het proberen.
Als terugvaloptie, wanneer dat autoveer niet haalbaar is, wordt rekening gehouden met een fietsvoetveer. Van een collega-wethouder uit Krimpen hoorde ik juist deze week dat bedrijven in Stormpolder onderzoek doen naar de woon-werkverkeerssituatie van hun medewerkers en als die uitkomsten bekend zijn wil hij dat wel met ons delen.

De heer Japenga bij interruptie: Mijn vraag over het fietsvoetveer in de algemene beschouwingen ging over het onderzoek onder medewerkers in Krimpen en Ridderkerk en vice versa. Of we daarmee kunnen voorkomen dat er een autoveer of iets ergers komt.

25 **De voorzitter:** Het is ondoenlijk om alle gestelde vragen door het college beantwoord te krijgen in de beperkte beschikbare tijd. Graag op hoofdlijnen en staccato.

Wethouder Den Ouden: Het onderzoek zal niet kunnen verhinderen dat verder gestudeerd wordt op een autoveer tussen Krimpen aan den IJssel en IJsselmonde.
In Stormpolder doen bedrijven een onderzoek naar de herkomst van hun werknemers. Zij zijn van harte bereid om de uitkomst met ons te delen. Dus daar hoeven we zelf geen onderzoek voor te starten.

35 Voorzitter, ik hoop dat ik vanmiddag in tweede termijn de gelegenheid krijg om iets aanvullends te zeggen over twee of drie onderwerpen uit de portefeuille Onderwijs.
De fracties hebben allemaal via hun algemene beschouwingen blij gegeven dat ze oog hebben voor de inspanning die ambtenaren leveren om alle stukken, waaronder de
40 beantwoording van de ruim driehonderd schriftelijke vragen, op tijd gereed te hebben. De complimenten die daarbij horen wil ik ook graag onderstrepen.

Ten slotte, Gods zegen die we uit enkele raadsfracties krijgen toegewenst wil ik wederkerig u
allemaal ook toewensen met de aanvulling van een gebedsregel uit een lied dat we in een
45 psalmboek kunnen vinden onder de naam Morgenzang en die ik als volgt samenvat: "en sterk ons als overheid in het werk door U ons opgelegd".
Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Stout. U heeft een kwartier inclusief interrupties.

50 **Wethouder Stout:** Dank u wel, voorzitter. Ik ga het proberen.
Ik heb geen rode, groene of paarse stropdas om. Maar ik ben in het grijs gekleed. Of dat iets te maken heeft met de hectiek in Leefbaar Ridderkerk of met de stagnerende woningmarkt, laat ik aan u over.

55 We hebben te maken met een stagnerende woningmarkt. De verkoop van bestaande en nieuwe woningen verloopt uiterst moeizaam. Projectontwikkelaars durven geen grote risico's

5 meer te nemen. Zij zullen uiterst voorzichtig zijn met het op voorhand afnemen van gronden. En zij hebben te maken met financieringsproblemen. Ook de toenemende omgevingsdruk bij bestemmingswijzigingen, lange doorlooptijden, spelen hierbij een rol. Voor ons als gemeente rijst de vraag of we nog wel veel energie moeten steken in het faciliteren van
10 nieuwbouwprojecten. Het antwoord op deze vraag is lastig. Je zou kunnen stellen dat we niet bereid zouden moeten zijn om bestemmingsplannen te wijzigen daar waar later blijkt dat er geen nieuwe bewoners zijn. Anderzijds ligt er ook een taak voor de gemeente om waar mogelijk een helpende hand te bieden om woningbouw te stimuleren. Ook hebben wij onze beoogde doelstelling op het gebied van woningbouw begin 2011 in de woningbouwstrategie vastgelegd. Het college meent om zeer zorgvuldig, flexibel en met enige creativiteit met
15 nieuwbouwplannen om te gaan. Waar mogelijk zullen we gesprekken moeten voeren met regiogemeenten, marktpartijen en ook omwonenden om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken. Desondanks zullen we ook het lef moeten hebben om te stoppen met projecten die niet haalbaar blijken. Binnen dit alles geeft het college de hoogste prioriteit aan het vlottrekken van haar eigen projecten: 't Zand inclusief de sporthallocatie en het centrumplan.

20 Door de SGP is gevraagd naar de nieuwe Huisvestingswet. Ik denk dat we er niet op vooruit moeten lopen, maar als de wet van kracht is en aanknopingspunten biedt voor Ridderkerk, moeten we er zeker gebruik van maken.

25 Woningbouwafspraken. Ik zal eerst een aantal algemene items bespreken en daarna ingaan op de afzonderlijke projecten.
Woningbouwafspraken. In juni 2011 hebben we afspraken gemaakt met de stadsregio over woningbouw. Hierin is onder andere vastgelegd dat Ridderkerk een ambitie heeft van circa duizend woningen in de periode van 2010 tot 2015. Een stapsgewijze verlaging van de
30 voorraad sociale woningen van 41% naar 34% in 2020. In navolging hierop zijn in maart 2012 nadere afspraken gemaakt met Woonvisie. De afspraken met de stadsregio hebben een einde looptijd tot 2014. Daarna volgen nieuwe afspraken. Intussen zijn er gesprekken gaande om te bezien of ze moeten worden bijgesteld. Voor het college is van belang te streven naar een woningvoorraad op lange termijn die bijdraagt aan een gezonde bevolkingsopbouw. Een
35 afname van de sociale voorraad van 41% naar 34% in 2020 past onzes inziens hierbij. Dit temeer omdat nu al zichtbaar is dat de vrijkomende sociale huurwoningen voor een groot deel naar inwoners gaan die van buiten Ridderkerk komen. We moeten voorzichtig zijn met het rechtstreeks bouwen van goedkope starterswoningen. In de bestaande voorraad hebben we al heel veel starterswoningen. Door goedkoop nieuw te bouwen voor starters op de schaars
40 beschikbare bouwgrond, krijgen eigenaren van portiekflats en goedkope eengezinswoningen geen kans om een volgende stap te maken. Omdat hun te koop staande woning niet kan concurreren met eventuele nieuwbouw.

45 Uit onderzoek blijkt juist dat het bouwen van dure woningen, de langste verhuisketen oplevert. Dit levert voor inwoners van Ridderkerk uiteraard alleen wat op als de verhuur en verkoop van vrijgekomen woningen aan Ridderkerkers plaatsvindt. Wij zullen hier wat meer op gaan sturen.

Een vraag van de PvdA of we iets kunnen aangeven over de verdeling van de sociale voorraad op dit moment. Ik heb een overzicht en stel voor om dat later aan u ter beschikking te stellen. In
50 januari 2012 had Woonvisie een voorraad van 7810 en in 2013 zal dat 7748 zijn. In 2013 zijn in ieder geval geen sloop of onttrekkingen gepland.

Het erfgoed

55 Op 30 mei jl. hebt u de uitgangspuntennotitie Erfgoed vastgesteld. Mede door de inbreng van bewoners gaat de ambitie van ons erfgoed verder dan het wettelijk vereiste. Door u is besloten tot de invoering van een gemeentelijke monumentensubsidie.

5 Op dit moment wordt gewerkt aan vormgeving van het erfgoedbeleid. Overeenkomstig de uitgangspuntennotitie. Eind oktober zullen wij met u nader communiceren over de voortgang en zullen wij de monumenteneigenaren uitnodigen voor een erfgoedavond in januari 2012.

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Is dat oktober 2012 of 2013?

10

Wethouder Stout: 2012.

Mevrouw Van Nes: Dat is het al geweest.

15 **Wethouder Stout:** Eind oktober zullen wij nader communiceren over de voortgang en monumenteneigenaren uitnodigen voor een avond in januari 2012. Die brief is al uit of gaat een dezer dagen uit. Op deze avond zal het conceptbeleid ter sprake komen. Aansluitend willen wij u in de commissie Wonen nader informeren over de zorgplicht, waaronder de monumentensubsidie en het concepterfgoedbeleid.

20 Naar verwachting kan in mei 2013 het erfgoedbeleid worden behandeld in de raad.

De groep Koppes heeft een vraag gesteld over het instellen van een eigen erfgoedcommissie. Met het vaststellen van een uitgangspuntennotitie heeft u als raad ingestemd om de erfgoedadvisering onder te brengen bij de commissie Dorp, stad en land.

25

De structuurvisie

Door meerdere partijen zijn vragen gesteld over de herziening van de structuurvisie. Een mogelijke herziening is ingeperkt door meerdere redenen. Sinds de totstandkoming van de structuurvisie is de economische werkelijkheid sterk veranderd. De ambities uit 2009 passen niet meer allemaal in het perspectief van vandaag en er is geen zicht op dat dit op korte termijn zal veranderen.

30

De vorming van de BAR zal betekenen dat in bestuurlijk opzicht meer afstemming zal plaatsvinden over de ontwikkelingen binnen de gemeenten. Hiermee kan in een herziene structuurvisie nadrukkelijk gerekend worden. Een structuurvisie dient qua abstractieniveau evenwichtig te zijn. In de huidige visie worden op het gebied van hoogwaardig openbaar vervoer soms op detailniveau invullingen gegeven. Dat is voor een structuurvisie die een lange houdbaarheid behoort te hebben, ongewenst. Het college ziet daarom voldoende redenen om op korte termijn een aanzet te geven tot herziening. Dit zal naar verwachting niet voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn afgerond.

40

De heer Van der Spoel bij interruptie: De wethouder noemt 'korte termijn' zoals u dat in 2010 hebt gezegd en vandaag noemt u 2014. Dit betekent dat u nog steeds geen beeld hebt bij de toekomst van Ridderkerk. Dat is een vraag.

45

Wethouder Stout: Dat ben ik niet met u eens. Ik heb net aangegeven wat we met de structuurvisie willen doen. Op dit moment loopt een onderzoek hoe we dat gaan doen. Heel uitgebreid, totale herziening of anders.

50 **De heer Meij bij interruptie:** Een verduidelijkingsvraag. U spreekt over korte termijn. U spreekt over 2014. Wat bedoelt u met korte termijn?

Wethouder Stout: Ik heb bedoeld te zeggen dat we op korte termijn een aanzet gaan geven tot. En dat een totale herziening vrij veel tijd vergt en pas in 2014 zal zijn afgerond.

55

Het is een enorm groot proces om over te gaan tot integrale herziening.

5 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Voorzitter, ik zie de wethouder zijn beschouwingen voorlezen, ik zou ook deze graag ontvangen, zodat we ze na kunnen lezen in de pauze.

De voorzitter: U overvalt mij daarmee. Zij hebben uw vraag gehoord en gaan er uiteraard zelf over. De wethouder.

10

Wethouder Stout: Projecten.

Nieuw Reijerwaard. Enkele weken geleden heeft de raad zich uitgesproken over een mogelijke weg door de boomgaard. Het is nu wachten op het standpunt van de provincie.

15 De ChristenUnie en groep Koppes hebben vragen gesteld over de derde ontsluiting grondaankoop. Mijn collega-wethouder Vroegindewij heeft al iets verteld over overleggroepen. Over de derde ontsluiting is het standpunt van de provincie nog niet bekend. Ik denk dat we dat moeten afwachten.

20 Grondaankoop

De groep Koppes stelt dat er een willekeurig aankoopbeleid is gevoerd. Dat is natuurlijk niet zo. De gemeenschappelijke regeling heeft in een cluster 73 ha aangekocht omdat die in een deal aangeboden werden. 39 ha wordt nooit in een keer ontwikkeld, dit om de voorinvesteringen te spreiden.

25

Cornelisland

We zijn in onderhandeling met eigenaren van twee stukken grond die we nodig hebben voor de realisatie van het gebied. Met een eigenaar hebben we nagenoeg overeenstemming. De andere eigenaar heeft aangegeven een beroep te doen op zelfrealisatie. Dit betekent dat we

30

Ik ga een aantal dingen overslaan.

Het centrumplan.

Ook het centrumplan kent problemen. Kan de bibliotheek verhuizen? Is er voldoende belangstelling van de horeca?

35

Onlangs is een uitgebreide workshop gehouden hierover. Naar verwachting kunt u begin 2013 een voorstel verwachten.

Het Van Pelt-terrein

40 Afgelopen week is opnieuw een kavel verkocht. Van de 27 zijn er nog 15 te koop. Het zal nog enige jaren duren, voordat we het project kunnen afronden.

Centrumplan van Woonvisie

De herstructurering. We hebben veel geleerd van de herstructurering Slikerveer-Zuidoost.

45

Met elkaar hebben we afgesproken om de opgedane ervaringen toe te passen bij de herstructurering van het centrum.

Woonvisie heeft sinds juni dit jaar een klankbordgroep die elke acht weken bijeenkomt. Tijdens de laatste bijeenkomst zijn vraag, aanbod, huurprijzen, regels rond herhuisvesting besproken. In augustus heeft Woonvisie de omwonenden geïnformeerd door middel van een nieuwsbrief.

50

Door ieder zijn de verslagen te lezen via de website van Woonvisie.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, is het bij het college bekend dat in dat gebied een ondernemer is gevestigd en wordt daarmee nadrukkelijk via de gemeente of Woonvisie gesproken?

55

Wethouder Stout: U doelt waarschijnlijk op de snackbar? Dat is bekend. We hebben contact

5 gehad met Woonvisie daarover.

De voorzitter: Uw kwartier is om. Wilt u uw termijn naar een einde brengen?

10 **Wethouder Stout:** Dat zal ik doen, voorzitter. Ik had nog veel willen vertellen over sporthal Drievliet. Maar dat komt later. Hetzelfde over de Verlengde Kerkweg, scouting en Bolnes-Zuid. Dat was het. Het komt verder vast in tweede termijn goed.

De voorzitter: Daar gaan wij van uit. Ik zal proberen mijn betoog kort en op hoofdlijnen te houden.

15 Er zijn veel woorden gewijd aan de BAR-samenwerking. Terecht. Een belangrijk onderwerp. Als het goed is, krijgt u vandaag toegezonden de BAR-code zoals die is vastgesteld door de drie colleges. Hij is binnen zie ik net. U heeft hem al. We hebben met elkaar afgesproken op 13 november een extra commissie hieraan te wijden. Ik verheug mij erop. De discussies kunnen daar volop plaatsvinden.

20 Er is nog gevraagd om een reactie op het kabinetsvoornemen over fusies van gemeenten met 100.000 inwoners. Ik heb extra scherp naar de tekst gekeken zoals die staat in het bruggenboek. Daar spreekt men over lange termijn en in de richting van. Dat wat de drie colleges vinden, staat in de BAR-code. Daar staat dat de gemeenten autonoom en zelfstandig blijven. Wij zijn ervan overtuigd dat wij op die manier onze burgers het allerbeste kunnen
25 bieden. Wij zitten niet te wachten op een kabinetsstandpunt. Wij denken dat we zo goed bezig zijn dat we het kabinet ervan kunnen overtuigen dat het zo moet en niet anders. Dat gaan we gewoon doen.

30 Veiligheid. Gelukkig lezen we in de diverse algemene beschouwingen dat u dat de belangrijkste opdracht vindt aan de overheid. De Rijksoverheid maar ook de lokale overheid. Sommigen maken zich zorgen over de komst van de nationale politie. Wat dat betekent aan blauw op straat of wijkagenten. Voor zover ik de plannen nu kan overzien, is de algemene rekensom een wijkagent per vijfduizend inwoners. Dat betekent ongeveer negen wijkagenten. Dat is wat wij nu ook hebben. Ik heb daarbij gedacht: oké we zitten goed en het zal voor onze
35 bezetting geen desastreuze gevolgen hebben. Gelukkig hebben we de plaatsvervangend districtchef in de commissie gehad en daar hebben we goed inhoudelijk met elkaar kunnen spreken. U wordt nog uitgenodigd om bijgepraat te worden over de nationale politie.

40 Er is veel gesproken over de hangjeugd en de overlast met name in het winkelcentrum. Dat is ontzettend vervelend. We balen er allemaal ontzettend van. We zitten daar bovenop met mobiele camera's maar liever nog samen met de winkeliers. De persoonsgerichte aanpak, waarbij wij ouders volop betrekken. Het heeft onze volle aandacht.

45 Onlangs hebben we een geslaagde ondernemersavond gehad. We hadden winkeliers en hun medewerkers uitgenodigd. Het was volle bak. Het gaf ons ruimte om mensen zelf alert te maken in en rondom hun winkels en goed alert te zijn. We vragen dat ook aan het winkelend publiek, zonder bang te zijn, want zo erg is het hier in Ridderkerk niet. Je kunt hier gerust en veilig winkelen. Het is hier zelfs fijn en prettig winkelen. Komt u vooral in Ridderkerk winkelen. Maar, ziet u iets gek? Bel 112!

50 Als u een jong mens ziet met een capuchon op en een bivakmuts en hij heeft een kluis in zijn handen, dan moet u echt even 112 bellen.

Over de Metropoolregio zijn woorden gevallen. Een lastig onderwerp. Alleen al in onze raad zijn de meningen verdeeld. Het was een toer om gezamenlijk met een zienswijze te komen. De vraag om in BAR-verband met dezelfde zienswijze te komen heeft veel voeten in de aarde
55 gehad. Het is in eerste instantie niet gelukt en ik was blij dat er een uniforme reactie van het gemeentebestuur lag. Die is aangekomen, kan ik u vertellen. We waren niet de enigen die teughoudend reageerden. Inhoud moet de vorm bepalen. Er zijn verschillende niveaus van

5 samenwerken. We blijven aan tafel zitten. We praten liever mee dan dat er zonder ons over ons wordt gesproken.

10 Het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie. Het jaarverslag hebt u gehad. In het jaarverslag zaten aanbevelingen. Het college buigt zich daarover. Daarover komt nog een reactie naar u toe. Dat is een mooie gelegenheid om dit te agenderen voor de commissie.

15 Gemeentelijke toezichthouders. Aantallen daarvan. Het zal u niet vreemd voorkomen, dat we op het terrein van toezichthouden volop in gesprek zijn in BAR-verband. We komen straks tot een afdeling vergunningen, handhavingen en toezicht. De toezichthouders vallen daaronder. We inventariseren hoe het bij ons loopt en wat het voor ons en andere gemeenten betreft. Een lastig verschil is dat wij toezichthouders inhuren van Stadswerk. De andere gemeenten hebben ze in eigen huis. Dat wordt even nadenken hoe we hiermee om moeten gaan in de toekomst.

20 In BAR-verband hebben we een cluster Veilig. Wat je samen kunt doen moet je proberen samen te doen. We denken erover om samen een mobiele camera aan te schaffen. Dat is in Ridderkerk effectief gebleken. Effectiever dan vaste camera's. Daarover komen we nog te spreken. Het gebruik van vaste camera's moet geregeld worden in de APV. Niet in de Gemeentewet. Daar komen we nog over te spreken. Volgens mij waren dat de punten die onder mijn aandacht werden gebracht. De heer Koppes.

25 **De heer Koppes:** Voorzitter, kunt u iets zeggen over versoepeling van de openingstijden van het politiebureau?

30 **De heer Japenga:** Ik heb een vraag gesteld of er een plan van aanpak ligt rond overvallen en bedreigingen van winkeliers zoals die in het voorjaar hebben plaatsgevonden.

35 **De voorzitter:** Mijnheer Koppes, ik ben een beetje blij met uw vraag. Er zijn veel mogelijkheden om aangifte te doen. Politieregio Rijnmond gaat heten de Eenheid Rotterdam. Omdat Zuid-Holland Zuid zich aansluit. De nationale politie. De euro die ook in politieland maar een keer uitgegeven kan worden. De maximale bereikbaarheid voor de burgers. Er zijn zeven verschillende manieren om aangifte te doen. Onder andere via het loket zullen we maar zeggen. En toch vinden we het niet prettig dat je niet meer zomaar een bureau binnen kunt lopen. We zijn met elkaar gaan nadenken, de wijkchefs voorop en het is ons gelukt om een aantal vrijwilligers te activeren die enthousiast zijn. Die bemannen de balies in ieder geval in kantooruren. Ik verheug me erop volgende week gebak met deze vrijwilligers te gaan eten. Ik ben er heel erg blij mee.

45 Het plan van aanpak: u heeft het gemeenteblad gezien als bijlage bij het beleidsplan. Daarin staat ook dat wegens succes geprolongeerd wordt de Donkere Dagenaanpak, 's morgens in de vroege en 's avonds bij sluiting. Ook dat is een punt voor de bijeenkomst met winkeliers. Er zijn veel tips gegeven. Veiligheid is natuurlijk opdracht voor de overheid, maar mensen zijn verantwoordelijk voor hun eigen veiligheid. Dat moet iedereen zich realiseren. Dat geldt ook voor winkeliers en hun medewerkers.

50 Tot zover mijn eerste termijn. Ik wil hiermee afsluiten. We gaan bespreken hoe we met de moties en amendementen omgaan. Het college zal u laten weten wat het college ervan vindt. U mag verduidelijkingsvragen stellen, maar ik vraag u zich te beperken. Het was een lange ochtend.

55 **Reactie op moties en amendementen**

5 **De voorzitter:** Het woord is aan het college. Wethouder Vroegindeweyj.

Wethouder Vroegindeweyj: Dank u wel, voorzitter. In zijn algemeenheid. Er zijn veel amendementen. Alle amendementen met uitzondering van nummer 87 hebben in zich dat zij een bezuiniging schrappen of een extra inkomstenbron schrappen. Daar voor 2013 een oplossing voor aangeven zodat de begroting 2013 weer op orde is, maar het structurele tekort daardoor laten ontstaan.

En om die reden ontraadt het college die amendementen.

15 **Mevrouw Fräser:** De amendementen van D66/GL hebben een structurele dekking. Dat wil ik even opmerken.

De voorzitter: Dat is geen verduidelijkingsvraag. De wethouder.

20 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik probeer het samen te vatten, misschien is dan de globale opmerking wat te grof. Ik vraag iedereen de aandacht voor dat aspect. Als die structurele bezuiniging niet structureel opgelost is, schuiven we het probleem alleen maar voor ons uit.

Dan de amendementen die betrekking hebben op mijn portefeuille.

25 Amendement 82 en 83, betrekking hebbend op de OZB. Daarvoor geldt wat ik zojuist zei. Ik wil die ontraden.

Amendement 87. Over de nota Grijs, zilver en goud. Het gaat om een eenmalig bedrag. Uitermate sympathiek, fijn dat we als college € 50.000,- meer krijgen, maar we zitten al zo krap. Dus het hoeft niet.

Dat waren de amendementen die betrekking hebben op mijn portefeuille. Bij de moties zie ik dat niets betrekking heeft op mijn portefeuille, dus dat is het, voorzitter.

35 **De voorzitter:** Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Amendement 79 over bezuiniging peuterspeelzaalwerk: als het een motie was geweest had ik ermee uit de voeten gekund. Maar omdat dit op lange termijn gaten schiet in de begroting, heb ik er veel moeite mee. Ik wil graag met Sport en Welzijn kijken naar een oplossing. Ik verwacht wel dat we er uitkomen, maar als we het amendement aannemen schieten we gaten in de begroting voor de komende jaren.

45 **De heer Neuschwander:** In datzelfde amendement staat dat de taakstelling voor 2013 wordt aangenomen en dat de raad volgend jaar de discussie volop aangaat. Dus wat ons betreft is direct schieten op de begroting, iets te sterk uitgedrukt.

Wethouder Dokter: Volgens mij schiet het amendement een gat in de begroting op lange termijn. U zegt samengevat voor 2013. We gaan in gesprek met Sport en Welzijn, maar om de begroting 2013-2016 daarvoor aan te passen, gaat ons te ver. We ontraden hem.

50 Amendement 80, armoedemonitor: daarin wordt gesproken over het beschikbaar stellen van een bedrag. De uitwerking van de nota zal geen boek met producten worden. We willen met de armoedemonitor breed kijken. Het zal geen boekwerk worden met producten waar wij allerlei voorzieningen uit kunnen halen. Vandaar dat we hem ontraden.

55 **Mevrouw Ripmeester:** Het amendement is niet gericht op het samenstellen van een

5 productenboek. Het amendement is gericht op zekerstellen van geld voor urgenten bij de uitwerking van de armoedemonitor. Geeft u aan dat er geld is voor directe maatregelen als die genomen moeten worden?
Of zegt u dat er wel voor moet worden gereserveerd?

10 **Wethouder Dokter:** In de begroting is voor de gevolgen van de armoedemonitor geen bedrag opgenomen.

Amendement 81 opvang zwervend aangetroffen dieren. In mijn algemene beschouwing heb ik aangegeven dat wij daarover in gesprek zijn met de directie van de Dierenbescherming.
15 Omdat er ook andere taken vanuit de rijksoverheid naar de gemeente toekomen, willen we proberen dit in samenhang met elkaar op te lossen. Om daar nu al een bedrag van € 50.000,-- voor beschikbaar te stellen, weten we nog niet. De vraag is of dat noodzakelijk is.

20 Amendement 85, bezuiniging ontwikkelingssamenwerking. Ik wil hem ontraden vanwege de bedragen die erin genoemd worden. Daarbij komt dat in 2011 helemaal geen aanvragen hiervoor zijn geweest. We hebben bijna moeten leuren om aanvragen voor ontwikkelingssamenwerking te krijgen. Nu liggen er een paar aanvragen, maar we menen het bedrag daarvoor wel te kunnen vinden.

25 Amendement 88, Vluchtelingenwerk. Ik vind het heel erg vervelend dat het bedrag in de begroting is opgenomen. Daar draai ik niet omheen. We hebben met elkaar over bedragen gesproken. Per abuis is een bedrag van € 70.000,-- opgenomen. We hebben met elkaar gekeken naar de bezuinigingen voor de komende jaren. Daar heb ik vorige week met de directie en mensen van het bestuur van Vluchtelingenwerk Maasdelta over gesproken en ik heb gezegd dat wij moesten gaan bezuinigen. Er is gesproken over het grote bedrag dat
30 Vluchtelingenwerk in Ridderkerk krijgt ten opzichte van andere gemeenten. Wij hebben toen gezegd dat € 70.000,-- zou kunnen. Dat bedrag was bedoeld om te zeggen dat het met € 70.000,-- zou kunnen. Toen is dat bedrag in de begroting opgenomen als bezuiniging. Dat kun je niet meer zomaar terugdraaien. Wij zijn echt met Vluchtelingenwerk in gesprek om te
35 kijken of we samen kunnen komen tot een bijstelling van deze bezuiniging.

Mevrouw Van Nes bij interruptie: U spreekt over een groot subsidiebedrag voor Vluchtelingenwerk Ridderkerk. Hoe groot?

40 **Wethouder Dokter:** Uit mijn hoofd € 160.000,--. Ja, € 120.000,-- minus. Ja, dat is het bedrag dat op dit moment in zijn totaliteit ... daarvan werd voorgesteld € 70.000,-- maar nogmaals, daar trek ik het boetekleed voor aan: dat is fout opgenomen.

45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Het is € 110.000,--. Waarom is de raad niet geïnformeerd over dit foutje? U bent in gesprek. Dat vind ik nogal vaag.

Wethouder Dokter: Het staat op een gegeven moment erin. Ik geef u openheid van zaken wat er is gebeurd. Ik steek het niet onder stoelen of banken. We gaan het samen met Vluchtelingenwerk oplossen. Vorige week hebben we daar een goed gesprek over gehad en er is wederzijds vertrouwen dat we eruit gaan komen.
50

De heer Meij bij interruptie: Wethouder, ontraadt u dit amendement? Als u zegt in gesprek te gaan, betreft dat dan de gevolgen voor de begroting 2014?

55 **Wethouder Dokter:** Dat is correct. Ik ontraad het amendement. We komen straks nog bij een motie met dezelfde strekking. Ik ga kijken of we voor 2014, 2015, 2016 tot een oplossing

5 kunnen komen.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Het is mij niet helemaal duidelijk. Wethouder Vroegindewey sprak over keuzes die voor deze begroting zijn gemaakt. Maar zoals ik het heb gelezen bezuinigt u nu €70.000,-- op Vluchtelingenwerk en daarmee maakt u de keuze om het op te heffen, want het bedrag dat overblijft is te weinig. Tegelijkertijd zegt u nu in gesprek te zijn om het in stand te houden of om de bezuiniging op te vangen. Wat hebt u nu gekozen? Houdt u Vluchtelingenwerk in stand? Of hebt u ervoor gekozen om Vluchtelingenwerk weg te bezuinigen?

15 **Wethouder Dokter:** Het is geen moment in mij opgekomen om Vluchtelingenwerk de nek om te draaien. Niet een moment is dat aan de orde geweest. Alleen had het een ander bedrag moeten zijn. Wij hadden de gedachte dat het moest kunnen: bezuinigen. Alleen had het een ander bedrag moeten zijn. Maar, Vluchtelingenwerk moet in Ridderkerk blijven.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Het had een ander bedrag moeten zijn? Wat had het moeten zijn?

Wethouder Dokter: Het voorstel dat wij met elkaar ambtelijk hadden afgesproken was €30.000,--. Daarover zijn we in gesprek.

25 De moties.
Motie plan van aanpak jeugdwerkloosheid.

Mevrouw Fräser bij interruptie: Ik heb het idee dat wethouder Dokter het amendement over actieve opsporing jongeren is vergeten.

30 **De voorzitter:** Die indruk is fout. Wethouder Den Ouden gaat dat doen.

Wethouder Dokter: De moties. Plan van aanpak jeugdwerkloosheid. Ik heb aangegeven dat daar nog dit jaar over gesproken gaat worden.
35 Motie 91 over Vluchtelingenwerk, ik denk dat ik daar zojuist over heb gesproken.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, nog een verduidelijkingsvraag aan de heer Dokter. U zegt eigenlijk dat 1 maart jeugdwerkloosheid net zo goed op 1 januari kan worden gezet? Omdat u dat dit jaar nog gaat bespreken.

40 **Wethouder Dokter:** We gaan er dit jaar over spreken. Maar om het al op 1 januari te zetten, vind ik lastig. Ik heb er een goed gevoel bij en moedig haar aan, maar neem haar niet over.

Motie 94 maatschappelijk verantwoord ondernemen. Positief.

45 Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Den Ouden.

50 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter amendement 84 over parkeertarieven. Twee opmerkingen bij de bedachte dekking. Dit is een dekkingsmogelijkheid uit de zwaarweerlijst van een aantal jaren geleden. We hebben niet in de bedragen gewijzigd. Als we nu kijken wat de aanbesteding lichtmastreclame opbrengt, is het een fractie van wat we gedacht hadden dat dit zou opleveren. Een praktisch probleem is dat gronden niet van ons zijn. Als wij ruime mogelijkheden creëren om langs de snelweg reclamezuilen te plaatsen, willen de eigenaren van de gronden dat bij voorkeur ook zelf en dan zullen die opbrengsten veranderen. Het is

55

5 meer de theoretische mogelijkheid. Om die reden had het college hem laag op de lijst
gepositioneerd.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Dank u wel, voorzitter. Kan de wethouder aangeven
hoeveel masten er geplaatst moeten worden om tot € 40.000,-- te komen?

10 **Wethouder Den Ouden:** Op uw vraag kan ik geen antwoord geven. Er is geen recent
onderzoek gedaan naar dit soort nieuwe reclame-uitingen waaraan ik refereerde. We zitten nu
in een aanbestedingstraject, en het gaat minder opbrengen dan we verwachtten.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Ik neem aan dat de wethouder ook weet dat de oorspronkelijke
bezuiniging geen lichtmast besloeg, maar zo'n kolossaal ding dat je langs snelwegen ziet.

Wethouder Den Ouden: Dat weet het hele college. Ik heb alleen ter vergelijking dit genoemd.

20 Amendement 86, opsporing jongeren. Simpel gezegd zou het hier eigenlijk gaan om een vorm
van aframen. Er was tot en met dit jaar een bedrag in de begroting opgenomen van
€ 115.000,--. De achterliggende jaren is daar niet meer dan € 50.000,-- aan besteed. Begin dit
jaar hebben we u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd dat het aantal, dat volstrekt
25 onbekend is, betrekkelijk gering is. We hebben toen gezegd het misschien te moeten laten bij
die € 50.000,-- aan ambtelijke inzet op dit onderdeel. Dat is in het kader van het dekken het
eerst gewonnen, zonder dat dit pijn doet. Als we het van u moeten gaan besteden, moeten we
dat doen aan nieuwe activiteiten.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Stout.

30 **Wethouder Stout:** Dank u wel, voorzitter. Motie 92 inzake toeristische voorlichtingsborden.
Inhoudelijk heb ik er geen moeite mee. Ik zou haar toch willen ontraden. Dat zit hem in het feit
dat we op dit moment met het erfgoedbeleid bezig zijn. Daarin willen we de communicatie over
erfgoed een plek geven. Zij komt dus te vroeg. Inhoudelijk heb ik er niets op tegen.

35 Motie 93, herbenutten leegstaande gebouwen. Daar kan ik me ook wel in vinden, met twee
uitzonderingen. Ik wil duidelijk maken dat het hierbij gaat om gemeentelijke gebouwen. Dan
lijkt het mij prima. Wat betreft de veiligheidsrisico's is het een lastige. Wij weten dat sommige
gebouwen asbestverdacht zijn. Als we willen uitpluizen hoe het zit, betekent dit voor een
40 aantal panden een uitgebreid onderzoek. Ik denk niet dat we daar budget voor hebben.

De heer Neuschwander bij interruptie: Voorzitter, dat was nu net de insteek van de motie.
Wij zitten dus niet te wachten op een uitgebreid onderzoek. Als u in de lijst alleen zou
vermelden dat het asbestverdacht zou kunnen zijn, hebben wij in ieder geval dat in kaart
45 gebracht en zijn we een stap verder.

Wethouder Stout: Dat lijkt me prima.

Motie 96, het bestemmingsplan Bolnes-Zuid. Ik wil haar ontraden omdat de bestemming
Bolnes-Zuid voldoende geborgd is in de provinciale structuurvisie (aangemerkt als groen).
50 Deltapoort is niet vastgesteld. Dat geeft een bepaalde richting aan. U gaat als raad over
bestemmingswijzigingen. Het is op dit moment lastig om voor heel versnipperd eigendom een
visie neer te leggen die op economische gronden wordt gedragen. We zijn bezig met een
aantal oudere bestemmingsplannen te vernieuwen. Daar hoort deze ook bij. Bolnes-Zuid
wordt in een visietraject meegenomen. Wij hopen u daar begin volgend jaar over te
55 informeren. Ik zou haar zo ontraden.

5 Motie 98 over instellen van overleggroepen. Daar gaat u zelf over.

Motie 99 over herstructurering centrum. Daar heb ik op zich geen moeite mee. Ik wil haar best omarmen. Op de agenda van het bestuurlijk overleg staat dit punt al. Er zijn al diverse klankbordgroepen geweest. Verslagen zijn via het internet te lezen.

10 Als wij u als raad er vier keer per jaar over kunnen informeren, lijkt mij dat prima.

De mogelijkheid van terugkeer, verhuiskostenvergoeding, staat vermeld in die verslagen. Ik wil u die met alle plezier nog specifiek aanreiken.

Volgens mij heb ik alle moties gehad.

15 **De voorzitter:** Rest mij nog amendement 97 over cameratoezicht. Wij zien meer werking van mobiele camera's dan in vaste camera's die ook uitgelezen moeten worden. Anders heb je er niets aan.

Nog een nabrander van wethouder Vroegindeweyj.

20 **Wethouder Vroegindeweyj:** De toegezegde toezegging op de OZB ligt voor de raadsleden klaar bij de uitgang.

De voorzitter: Wethouder Den Ouden voor een nabrander.

25 **Wethouder Den Ouden:** Ik voel mij vereerd dat er al zo snel belangstelling was voor datgene wat ik heb uitgesproken. Gezien de vraag om de tekst beschikbaar te stellen. Misschien ...

30 **De voorzitter bij interruptie:** Nee, wethouder, we gaan nu lunchen op eigen kosten. Ik schors de vergadering.

[Schorsing 12.45 uur – 14.30 uur].

35 **De voorzitter:** Ik heropen de vergadering. Ik hoop dat u allen lekker hebt gegeten en bent opgefrist. Wij beginnen aan de tweede termijn van de raad. Daarin gaan we in op elkaars algemene beschouwing. En op de moties en amendementen.

De fractie van de PvdA is er nog niet. Weet de bode waar de fractie uithangt? Ik vind het wat hard om te beginnen terwijl er nog een hele fractie ontbreekt. Oh, daar zijn ze.

40 [Na een minuut komt de fractie binnen]

Tweede termijn van de raad, dual debat, ingaan op elkaars beschouwingen, moties en amendementen.

Er is mogelijkheid voor het stellen van vragen en onderling debat.

45 Elke fractie of groep heeft zeventien minuten inclusief interrupties. Ik waarschuw na vijftien minuten. U hebt dan twee minuten de tijd om het debat af te ronden.

De heer Neuschwander.

50 **De heer Neuschwander:** Dank u wel, voorzitter. Ik wilde eigenlijk beginnen met een vergelijking naar de laatste actualiteit. We spreken inmiddels van een nieuw kabinet-Rutte/Asscher. Als u de media hebt gevolgd, en u gaf zelf aan het regeerakkoord te hebben gelezen, dan staan daar opmerkelijke feiten in. U begrijpt dat ik naar de overkant kijk, naar de VVD en de PvdA.

55 Er ligt nogal wat op dit moment. Mevrouw Ripmeester, weet u wat u in eerste termijn net gezegd hebt? Weet u ook wat er vanuit Den Haag op ons afkomt? Enorme ingrepen op het gebied van huishoudelijke hulp, de AWBZ, jeugdzorg. Ik zie die termen alle drie weer net zo

5 hard bij u terugkomen. Hoe daarmee om te gaan? Wilt u daarop reageren? Het is natuurlijk een zaak voor ons allemaal. Er hangt veel boven ons hoofd.

10 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Voorzitter, ik heb het allemaal nog niet gelezen. Ik haal ook uit de media wat de gevolgen zijn. Ik begrijp dat wanneer je er vanuit partijpolitiek tegenaan kijkt, je soms heel enthousiast kunt zijn. Als ik soms naar mijn eigen portemonnee kijk, word ik soms iets minder enthousiast. Feit is wel dat we met veel onzekerheden geconfronteerd worden. Ik vind dat je gedegen moet kijken hoe je het gaat aanvliegen en dat je nu geen grote, ingrijpende beslissingen moet nemen omdat we niet weten hoe het ervoor staat. Decentralisatie bijvoorbeeld. U noemt die terecht. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we lokaal als de wiedeweerga een Wmo-conferentie houden. Om met alle zorgprofessionals te spreken over de effecten, knelpunten en kansen. Dit is een van de punten waar ik nu aan denk. Het is een lastige tijd. Ik hoop dat we binnenkort horen hoe het voor ons, lokaal, uitwerkt. Ik was niet betrokken bij de behandelingen.

20 **De voorzitter:** Nee, nee, nee mevrouw Ripmeester. U lokt het zelf uit, dat is ter excuus dan maar even aangedragen. De heer Van der Spoel.

25 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik begrijp dat de voorzitter van de fractie Leefbaar Ridderkerk als eerste het akkoord gelezen heeft. Ik ben in het mailgeweld van de afgelopen dagen, daar nog niet aan toegekomen. De heer Neuschwander had hoop nu er weer een kabinet-Rutte kwam. Het is natuurlijk gewoon een feit dat er bezuinigd zal moeten worden. De VVD heeft van begin af aan geroepen dat iedereen, niemand uitgezonderd, de bezuinigingen zal merken en voelen. De heer Van Houcke van D66/GroenLinks heeft mij wel eens verweten dat het leek alsof ik er genoeg in schepte. Nee, de VVD had en heeft die realiteitszin en wij zijn ervan doordrongen dat er dus gevolgen komen. Dat betekent dat hier voorzieningen gaan verdwijnen en dat er gesneden gaat worden. Voor die verantwoordelijkheid, mijnheer Neuschwander, lopen wij nooit weg.

35 **De voorzitter:** Dat waren uw vijf minuten. Nu u weer.

40 **De heer Neuschwander:** Dat is het nadeel als je als eerste aan de beurt bent voor de tweede termijn. Maar, ik moest die vraag stellen. Het gaat erom welke fondsen beschikbaar worden gesteld. Wij kunnen als raad heel hard roepen dat dit college dit of dat moet en waar de nadruk komt te liggen. Maar, als ik hoor wat er bij de huishoudelijke hulp en AWBZ gebeurt, maak ik me ernstig zorgen.

45 Voorzitter, ik maak een algemene opmerking over de moties en amendementen. Wij hebben zorg en moeite met de moties en amendementen waar geen dekking tegenover staat. Op veel punten zie je terugkomen dat dekking uit de dekkingsreserve moet komen. Ik doe dat zelf ook bij de motie peuterspeelzaalwerk. Maar ik wil toch de nadruk leggen op het feit dat we zullen zorgen dat we als raad verantwoordelijkheid hebben om dat wel te doen. Met die opmerking kijk ik naar het CDA. Zonder dat wij op de inhoud ingaan, vind ik het heel moedig, mijnheer Meij dat u bij uw OZB-amendement zelf met de dekking komt. Ik zeg u niet dat wij die dekking zo steunen, maar het is heel gewaagd in deze tijd om dat op die manier te doen. Ik denk ook dat het zo moet, in aansluiting op wat de heer Van der Spoel net heeft gezegd over de hand in eigen boezem steken.

Voorzitter, twee praktische opmerkingen ...

55 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** De opmerking van de heer Neuschwander doet vermoeden dat wij ons daar niet van bewust zijn. De VVD-fractie is zich ervan bewust dat er

5 een extra bezuinigingstaakstelling komt voor de jaren erna. Die zal meer zijn dan € 443.000,--. Daar zijn we ons terdege van bewust. Maar, het kan niet zo zijn dat alleen huiseigenaren mogen betalen voor de algemene voorzieningen van alle Ridderkerkers. Dat is onrechtvaardig. Vandaar ons amendement.

10 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik bedoelde de opmerking dat de heer Meij van het CDA concreet komt met dekkingsvoorstellen. U, mijnheer Van der Spoel, u hebt net zoals wij een lijstje gekregen. U had zelf met uw OZB-amendement ook met voorstellen kunnen komen. Dat doet u niet. U legt de bal bij het college. U zegt: college, komt u maar met voorstellen. Wij hebben die keuze moeten maken, dus VVD, maak die keuze zelf ook.

15 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, wij vinden het volstrekt verdedigbaar dat wij, terwijl er jaren lang overschotten op de begroting waren waarvan werd gezegd 'ach, die 5 ton is veel te ingewikkeld om middels de OZB-verlaging terug te geven aan de inwoners, laten we dat maar in kas houden' dit nu uit de dekkingsreserve halen. Als u een lijstje wilt hebben, kan ik dat a la
20 minute leveren. Dat zal zijn een meevaller uit de septembercirculaire ...

De voorzitter: Ho, ho, ho mijnheer Van der Spoel: de heer Neuschwander vervolgt zijn betoog.

25 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik ben heel blij met het lijstje maar wil dat graag in de termijn van de heer Van der Spoel horen. Ik wil terugkomen op een paar punten uit onze schriftelijke bijdrage. Dat is onder andere de herplantplicht voor gekapte bomen langs de rijkswegen. Wellicht kan de wethouder in tweede
30 termijn daar nog een opmerking over maken. Die bomen zijn weggehaald en wij willen graag van u horen wanneer er teruggeplant gaat worden.

Het Waalbos een Crezeepolder. Uiteraard kennen wij de financiële staat op dit moment, maar ook daarover zouden we graag wat meer duidelijkheid willen hebben. Wanneer gaat de eerste
35 spa de grond in en wanneer wordt een begin gemaakt met de aanleg van de Crezeepolder?

De motie Dierenopvang. De brief van de Dierenbescherming heeft ons ook een beetje
40 overvallen. Het kan geen toeval zijn dat die vlak voor de algemene beschouwingen bij ons werd neergelegd. Ik vond het opvallend dat mevrouw Ripmeester in eerste termijn opmerkte dat de Dierenbescherming al achttien maanden aan het praten is. Ik wil van de wethouder weten of dat ook zo is. Ligt dit thema al achttien maanden op tafel?

De tweede vraag die ik aan de PvdA wil stellen is of de partij kan leven met het antwoord van
45 de wethouder dat zij aan tafel gaan en gaan kijken welke rol de Dierenbescherming hier kan vervullen. Ook hier zit een heel stuk techniek achter. Weliswaar worden wij gevraagd om € 50.000,-- neer te leggen, maar dat zou onderbouwd moeten worden, zodat we precies weten wat het college wil en wat de insteek van de PvdA is.

Mevrouw Ripmeester: De insteek van de PvdA is niet de plicht tot het uitgeven van
50 € 50.000,--. Als de wethouder dat anders kan organiseren, graag. Maar, het feit is dat er een wettelijke taak ligt, een korte termijn is, er gesprekken zijn die blijkbaar niet opschieten en een Dierenbescherming die ook conclusies aan het trekken is. Om dat geheel nu vlot te trekken, hebben wij dit amendement ingediend. Het mag duidelijk zijn dat dit een vrijwilligersorganisatie is en dat zij de hele keten verzorgen. Het lijkt ons een hele opgave om als gemeente de regie te nemen. We hebben verschillende opties de revue laten passeren. De kinderboerderij,
55 uitvoering door WSW'ers. Maar, dat is op korte termijn niet realiseerbaar. Dus, je zult met een goed plan moeten komen. Er is een goede organisatie, maar je zult aan je verplichtingen

5 moeten voldoen. Om die aanzet te geven hebben we dit amendement opgesteld, zonder de verplichting om € 50.000,-- uit te geven.

De heer Neuschwander: Dat is duidelijk. We zullen daar later nog op terugkomen.

10 Dan nog een opmerking aan wethouder Stout over de starterswoningen. Wethouder, ik heb u horen zeggen dat we voorzichtig moeten zijn met het bouwen van starterswoningen. Toen maakte u kort daarna nog een opmerking dat misschien nieuwbouw van duurdere woningen wat gestimuleerd moet worden. Ik zou u eigenlijk willen vragen hoe zich dit verhoudt met de uitspraken en de ambities die de raad heeft zoals ze in de nota Grijs, zilver en goud zijn
15 vastgesteld. Met andere woorden, als we het over starterswoningen hebben en we stellen aan de andere kant vast dat we meer zullen moeten gaan doen voor senioren, kunt u daar misschien iets over zeggen? Of is dat misschien een thema om eens op terug te komen in een volgende commissievergadering?

20 **Mevrouw Van Nes bij interruptie:** Stapelend daarop. Ik meen dat de wethouder heeft gezegd dat als we nieuwe, betaalbare starterswoningen bouwen, deze meer aantrekkelijk zijn dan de huidige portiekwoningen die als starterswoningen bekend staan en waardoor die niet meer verkocht worden. Dan krijg je toch een trek van jongeren die een mooiere starterswoning willen in buurgemeenten.

25 **De voorzitter:** Dit is geen een interruptie op de inbreng van de heer Neuschwander.

Mevrouw Van Nes: Het was stapelen.

30 **De voorzitter:** Stapelen doen we niet. Het was de termijn van de heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Voorzitter, het klinkt raar, maar ik wilde afronden. Ik heb mijn vragen kunnen stellen. Ik ben keurig binnen de tijd gebleven, voorzitter.

35 **De voorzitter:** Helemaal keurig. We houden het nauwgezet bij met een stopwatch. Het woord is aan mevrouw Ripmeester. Uw tijd gaat nu in.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel. De wethouder gaf toe dat bij deze begroting vooral is gekeken naar de financiële effecten. Nogmaals, sommigen kunnen wat ons betreft niet
40 doorgaan zonder dat de sociale- en beleidseffecten duidelijk zijn. Dat was de reden om het amendement over peuterspeelzalen in te dienen. Maar het heeft ook een directe relatie met de zwaarweerlijst waarop de vakleerkrachten staan vermeld. Over de bezuiniging vakleerkrachten op school, zoals nu is gepresenteerd, kunnen we niet beslissen. We zullen eerst goed geïnformeerd moeten worden. Ook over alternatieven. Er is bijvoorbeeld een
45 project Voeding en bewegen in Rotterdam. Het afschaffen van vakleerkrachten heeft verschillende maatschappelijke effecten. Er is een relatie met de sportnota. Er is een belang bij sport. Motorische ontwikkeling van jongeren en ouderen. Er is overgewicht dat de pan uitrijst en we worden aangesproken door het bestuur op realiseerbaarheid en behoorlijk bestuur. We willen van het college een toezegging dat deze bezuiniging bij of voor de
50 Kadernota nogmaals met de raad wordt besproken.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, Leefbaar Ridderkerk heeft net in onze richting gevraagd hoe wij denken te kunnen dekken. Ik wil die vraag aan u stellen. Als u zegt dat u wilt dat een bezuiniging niet doorgaat, vind ik dat u moet aangeven hoe dat structureel
55 gedekt moet worden.

5 **Mevrouw Ripmeester:** Terechte vraag. Die vraag gaan we beantwoorden bij de Kadernota. Op dat moment wordt het duidelijk. Het bespreken van de vakleerkrachten, heeft geen gevolgen voor 2013. Hoogstens voor de jaren daarna, pas vanaf 2015. Het is zaak om heel duidelijk te hebben wat we nu willen bereiken.

10 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, voor mijn helderheid. Ik zou graag willen weten of we deze bezuiniging in de lijst laten staan. Dus als de begroting vanavond wordt vastgesteld zit deze bezuiniging er gewoon in. Alleen vraagt u de toezegging van het college om als het gaat over de effectuering nog eens te kijken hoe het precies gaat, wat de gevolgen zijn en of er alternatieven zijn. Of zegt u nu op voorhand dat die uit de lijst gehaald moet worden? Dan is
15 het een mondeling amendement. Ook al staat hij voor 2013 en 2014 op nul, in het meerjarenperspectief staan er wel degelijk bedragen in. Het is wel van belang om te weten of hij erin blijft staan. Met een eventuele toezegging van het college dat er nog naar wordt gekeken. Of haalt u hem eruit via een mondeling amendement? Dat maakt wezenlijk verschil.

20 **De voorzitter:** Helder. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Nee. U hebt ons voorstel goed verwoord. Ons voorstel is om hem nu te laten gaan. Maar we zetten er een kanttekening bij dat we voor de Kadernota er nog eens over willen spreken, zodat de maatschappelijke effecten en wenselijkheid in beeld zijn.

25 Wij steunen het voorstel van de groep Koppes over een kantoorverzamelgebouw. Het is wel leuk. Wij hebben dit in 2008 ook geopperd. Wij strijden met u mee.

30 We zijn het eens dat Nieuw Reijerwaard een financieel risico zou kunnen zijn dat zeker goed gemonitord moet worden. Daar hebben we al vaker over gesproken.

We zijn toch weer geschrokken van de mogelijke opstelling van onze partners om toch een wijzigingsbevoegdheid ten aanzien van de boomgaardweg in het inpassingsplan te hebben. Wij vinden dat een zeer kwalijke en onmenselijke zaak. We willen er graag op een later
35 moment over worden geïnformeerd.

We zijn wel blij dat goed gekeken wordt naar de borgstellingen.

40 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, voor alle helderheid: ik heb dat vanmorgen ook voorbij horen komen. Een wijzigingsbevoegdheid. Automatisch komt dan blijkbaar de term partners daarbij. Is het niet zo dat de wijzigingsbevoegdheid eenvoudig door de provincie opgelegd wordt? Met andere woorden dat partners hier niets over te zeggen zouden hebben. Maar puur de provincie maakt dat voorbehoud.

45 **De heer Meij bij interruptie:** U had een vraag en ik kan misschien een soort antwoord geven. [hilariteit] Wat ik hoorde is dat er geen sprake is van een wijzigingsbevoegdheid waarbij een derde ontsluitingsweg kan worden aangelegd, zonder dat een bestemmingsplanwijziging plaatsvindt. Dat is niet aan de orde.

50 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel. We gaan door met de armoedemonitor. Een andere keer praat ik graag door over dit onderwerp.

De wethouder was duidelijk over het ontbreken van budget in de begroting om acties voortvloeiend uit de armoedemonitor mee te bekostigen. Wij handhaven dan ook ons voorstel.

55 Met die opmerking dat het gaat om het maken van budgetruimte en niet om de plicht om het tot op de laatste cent op te maken. Maar om noodzakelijke acties op de korte termijn in te zetten. Wethouder Dokter stelt mensen centraal en vertelt een mooi verhaal. De PvdA is benieuwd

5 naar de daden. Ridderkerk kan trots zijn op vrijwilligers die met het maatjesproject spontaan zijn gestart. Dat is een goede zaak en er was een gevoel van urgentie aan die kant.

De schuldhulpverlening. Het budget is niet voldoende.

10 De antwoorden op onze vragen zijn zoals u weet niet actueel verstrekt maar een dag voor het zomerreces. Wij hebben gevraagd om actuele gegevens en hopelijk kan de presentatie van de klantengroep binnenkort meer informatie verstrekken.

Onduidelijk is of de wethouder met de thema-avond over de armoedemonitor de jaarlijkse armoedeconferentie bedoelt. Graag duidelijkheid.

15 De PvdA is niet tevreden over de uitvoering van de aanbeveling in de Armoedemonitor. Leg direct contact met de doelgroep en extra aandacht voor de kinderen. Kaartjes voor Jeugdland zijn een pleister op de wonde en geen structurele aanpak of preventief beleid.

20 Wij hebben al eerder onze zorg uitgesproken om de kwijtscheldingsnormen op minimaal te zetten in plaats van maximaal. Wij willen daarvoor weer aandacht vragen.

25 Een ingewikkeld punt. De OZB. Wethouder, bedankt voor het overzicht. Echter, we hebben toch vragen. Het idee was dat de afvalstoffenheffing daalt en tegelijkertijd de OZB stijgt, in deze tijden van crisis. Maar samen niet meer dan de inflatie. Zoals afgesproken. Hoeveel bedraagt de procentuele daling als gevolg van de daling afvalstoffenheffing bij bedrijven? Hoeveel bedraagt bij bedrijven de procentuele stijging van de OZB? Samen is het inderdaad niet meer dan 1,75 maar, er is ook een opmerking gemaakt door het college om bedrijven te ontzien.

30 Een andere vraag. Waarom is de stijging OZB bij huurwoningen minder? Heeft dit te maken met de afspraken met de woningcorporatie of kunt u dit anders uitleggen? Niet alle huurwoningen betreft sociale minima. Er is ook sprake van scheefwonen. Is het mogelijk om hierop in te spelen?

35 Onder de koopwoningen zijn ook sociale koopwoningen. Daar zou een reparatie op haar plaats zijn. Zijn daar mogelijkheden voor? Een heleboel vragen. Het is ook een complexe materie.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Misschien kan mevrouw Ripmeester uitleggen waarom een reparatie bij sociale koopwoningen wel op haar plaats is, maar bij anderen niet. U doet net voorkomen alsof die mensen het zo goed hebben, maar ook daar wordt de crisis goed gevoeld. Waarom dat onderscheid?

45 **Mevrouw Ripmeester:** Dat is een heikel punt. Ik heb ook de media gelezen over het pas geslaagde regeerakkoord. Daar worden de middeninkomens niet gelukkig van. Die zitten vaak in een redelijk normale koopwoning. Ik ben nu nog bezig om het totale plaatje helder te krijgen.

De jaarlijkse Wmo-conferentie waarin alle zorgprofessionals en patiëntenplatforms bijeenkomen om integrale visie en aanpak van complexe problemen mogelijk te maken. Ik heb al eerder opgeroepen om deze op korte termijn te laten plaatsvinden om de decentralisatie goed mee te kunnen aanvliesen. Klanten moeten immers goed geïnformeerd worden. Klanten moeten ook ondersteund worden bij keukentafelgesprekken. Wij willen graag de toezegging van de wethouder dat dat ook gaat gebeuren.

50 Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder dat hij de Wmo niet ziet als een bezuiniging. Het is immers een opneemfinanciering. Wij zijn blij dat we ook iets gemeen hebben met de SGP. Zij vragen om het grote verhaal, zeg maar en over het fundament. Ik denk dat de oude partijen dat ook wel degelijk hebben en dat politieke partijen alles moeten afwegen en niet aan idealisme moeten doen. Daar ben ik het helemaal mee eens.

55

5

Het CDA maakte de opmerking dat de €5 miljoen besparing bij BAR-samenwerking wellicht ongelukkig is, maar tegelijkertijd maakt dat deze discussie eigenlijk overbodig. Want als het €5 miljoen zou zijn, is er in ieder geval dekking voor 2015 en later.

10

Het CDA wees ons nog even op de mogelijke gevolgen van het regeerakkoord. Daar wil ik graag op een later moment nog eens met u over spreken.

Wij vragen de andere fracties zich uit te spreken voor onze moties. Wij hopen ook op steun voor de armoedemonitor, omdat we niet willen dat in deze tijden schrijnende gevallen niet geholpen kunnen worden en wij hopen ook op steun bij de andere moties.

15

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Smit, SGP.

20

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Een dag als vandaag is een dag bij uitstek waarop we iets meer gelegenheid hebben voor reflectie, dan in gewone raadsvergaderingen het geval is. Wat mij opviel is dat bij de algemene beschouwingen weliswaar verschillende uitgangsposities zijn, maar tegelijkertijd veel overeenkomsten. Er wordt vanuit verschillende mens- en maatschappijvisies gedacht en tegelijkertijd zien we dat in de gemeentepolitiek ook ontzettend veel overeenkomsten te ontdekken zijn. De verschillen zijn – in de beeldspraak van het regeerakkoord – zeker overbrugbaar.

25

De tweede termijn is meer een kwestie van kanttekeningen plaatsen dan van het oneens zijn met elkaar.

30

Ik kom nog even terug op het regeerakkoord. Er blijkt uit dat gemeenten nogal het nodige staat te wachten. Niet alleen organisatorische zaken, kleinere raden bijvoorbeeld, gemeentelijke herindeling, opschaling van provincies en waterschappen, dit plaatst de discussie over BAR en Metropoolregio in een ander perspectief. Maar ook inhoudelijk. Ook burgers staat veel te wachten. Tom Heerts, voorzitter van FNV spreekt zelfs over kille tijden. Werkloosheid loopt op, de WW wordt ingeperkt, studiefinanciering, ov-kaart voor studenten gaat op de helling: noem maar op, tal van maatregelen.

35

Gemeenten worden geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. Aanspraken worden beperkt. Dienstverlening wordt versoberd en meer gericht op waar het het hardst nodig is en gaat vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning. Zo zijn er nogal wat maatregelen. Onderwijshuisvesting gaat naar de scholen, heb ik begrepen en wordt uit het Gemeentefonds gelicht. Kortom de gemeente wacht kille tijden. Dat zou volgens mij bij elk nieuw kabinet het geval zijn geweest. Volgens mij zou een ander kabinet andere keuzes – wellicht in de marge – gemaakt kunnen hebben, maar hoe dan ook: we moeten bezuinigen met elkaar. In dat scheepje zitten we in Nederland en niet alleen in Nederland.

45

Daarom moeten we vooral maar aanpakken en niet vooruit schuiven. Dat geldt dus ook voor de bejegening van de moties en amendementen. Daar kom ik later nog op terug.

50

Veel van onze algemene beschouwingen zouden een andere klank gekregen hebben als het regeerakkoord eerder bekend was en we wisten wat ons te wachten stond. In die zin is het bijzonder dat we een week nadat de beschouwingen geschreven zijn, een groot deel daarvan al weer gedateerd is. Dat geeft soms ook de hectiek aan waarmee we te maken hebben.

55

Voorzitter, ik begrijp de zorgen in dit verband. Als ik dit zo geschetst heb, ook van de PvdA. Ik denk dat die zorgen met het regeerakkoord alleen maar groter worden.

In dit verband wil ik erop wijzen dat juist in de Ridderkerkse situatie er naar mijn mening echt is

5 geprobeerd om voorzichtig te bezuinigen. Er zijn verschillende jaren voor uitgetrokken. We
doen het voorzichtig en er wordt ontzettend veel bespaard uit de organisatie op financieel
terrein, met allerlei maatregelen. Ik vind het iets te onevenwichtig om te zeggen dat er geen
oog zou zijn voor mensen. Juist omdat er oog voor mensen is, is tot nu toe die voorzichtigheid
in het bezuinigen betracht. Dat zou ik willen benadrukken.

10 Voorzitter, de VVD zet zwaar in op eigen verantwoordelijkheid en ik begrijp dat. In het licht
daarvan begrijp ik eigenlijk niet waarom ondernemers dan bijna zielig behandeld worden.
Ondernemers missen de nabijheid van het college. Ik zou zeggen dat ze zelf mans genoeg zijn
om kennisuitwisseling te organiseren. Of de juiste persoon te pakken te krijgen. Is die door de
15 VVD geschetste afhankelijkheid van ondernemers nu de kracht van de samenleving waar
elders in de bijdrage over wordt gerept? De VVD wil een overheid die minder doet, dat begrijp
ik ook ...

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, de ondernemers zijn helemaal niet zielig.
20 Maar het gaat er wel om dat we een actief college hebben. Een proactief college. Uit de
beantwoording van alle schriftelijke vragen, blijkt dat er reactief gereageerd wordt. Het gaat
erom dat het college met de voeten in de klei, dagelijks bij ondernemers van 's morgens vroeg,
tot 's avonds laat is. En wij missen de passie en zichtbaarheid van het college. Zo wordt het
ook door ondernemers gevoeld. Niet voor niets is er een ondernemersplatform opgericht.
25 Omdat men zich niet gehoord voelde door het college.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, wij vinden ondernemers niet zielig. Maar, wij
zien het puur vanuit de effectiviteit van het gemeentebestuur. Wij hebben een taak om mensen
aan het werk te helpen, wij hebben daar andere partijen voor nodig. Juist in dat licht is het heel
30 belangrijk dat de relatie met ondernemers goed is. Dat is iets anders dan elkaar zielig vinden.

De heer Smit: Voorzitter, ik zeg niet dat ondernemers zielig zijn, integendeel. Maar, ik
verwacht juist van ondernemers dat ze die nabijheid van de gemeente niet zo nodig hebben,
sterker nog: volgens mij waarderen ondernemers dat niet eens zo. Ze doppen graag hun eigen
35 boontjes. Bestuurskracht, zo lees ik, is terug kunnen treden en ruimte laten aan anderen,
zodat die zaken kunnen oppakken. Zo is het maar net, denk ik. Ook voor ondernemers.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Het is niet zozeer dat die ondernemers het zo fijn
vinden bij de gemeente. Je hoort ze erover klagen. Maar, het is wel zo dat juist de gemeente
40 ondernemers nodig heeft. Dus de toenadering zou komen van degene die er de meeste baat
bij heeft.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Het is ook niet zo dat de overheid zich met
ondernemers moet gaan bemoeien, maar men moet weten wat er speelt zodat als de
45 ondernemer zich tot hen wendt, men snel kan schakelen. Niet zo van hoe zit het ook alweer in
elkaar. Daar gaat het om. Die zichtbaarheid van het college is er niet. Niemand weet wie de
wethouder Economische Zaken is. Dat geeft te denken.

De heer Smit: Dat kan aan twee kanten te denken geven. Ik vind het al weer wat
50 evenwichtiger klinken als u zegt dat het college moet weten wat er speelt. Dat geldt voor elk
segment van de samenleving. Ook voor ondernemers.

Voorzitter, een ander punt ...

55 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Dat geldt voor alle onderdelen van de samenleving,
maar dat gebeurt hier onvoldoende naar onze mening. Dat is het verschil.

5

De heer Smit: Daar zijn denk ik, verschillende visies op. Of het voldoende of onvoldoende gebeurt.

Voorzitter een ander punt is een zinsnede van de VVD die mij bijzonder is opgevallen. Daarom stond hij er ook. Dat is de zinsnede over de Ursinusschool. De PvdA rept er ook over, zij het op een wat andere manier en vanuit een andere invalshoek. Om alle misverstanden te voorkomen: het waren juiste de ex-onderwijswethouder Blesgraaf van de PvdA en ex-wethouder De Koning van de VVD die een unielocatie van de Dominee Kerstenschool na een advies van het OOGO op het programma onderwijshuisvesting hebben geplaatst op 5 november 2009. Het programma dat nog in de vorige raadsperiode is vastgesteld.

10
15
20
25
30
35
40
45
50
55

Toen is de unielocatie in besluitvormende zin tot stand gekomen. Wat er vervolgens met een verlaten school in eigendom van de gemeente gebeurt, zal mag ik aannemen de vorige eigenaar onverschillig zijn. Het levert hem voordeel noch nadeel op. En dan vind ik de zin "bedienen van de eigen achterban" feitelijk onjuist. En een volstrekt verkeerde voorstelling van zaken schetsen.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Dan moet u daar ook bij aangeven dat destijds nadrukkelijk is aangegeven dat er nog wel ruimte gezocht moest worden van de boekwaarde die op dat pand zat. En dan had het nu in de financiële verantwoording moeten zitten. Nu wordt gedaan alsof dit ons opeens overkomt. Daarom wordt hij nu opgevoerd. Dat geldt voor de sloopkosten, maar niet voor de boekwaarde die op het pand zit.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ja, het was natuurlijk niet de heer Blesgraaf. Het was op aandringen van de heer Den Ouden in de vergadering daarvoor dat het nog eens in het OOGO is besproken. De raad heeft in zijn geheel op 5 november 2009 besloten om dat mee te nemen. Dat is iets anders.

De heer Smit: Voorzitter, dat laatste is niet juist, want het stond gewoon in het programma voor onderwijshuisvesting, zoals we dat vandaag ook aan de orde hebben. En zoals het door het college – niet door de raad want de raad stelt geen programma voor onderwijshuisvesting vast – is vastgesteld.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester wil er nog op reageren.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik word net geadviseerd om de discussie maar te laten gaan omdat het niet waar is.

De voorzitter: Goed. De heer Smit.

De heer Smit: Dat is lastig argumenteren, voorzitter.

Dan kom ik bij een punt terecht van de groep Koppes. Een verduidelijking. Ik begrijp de zorgen die ze hebben over de financiën van Nieuw Reijerwaard. Ik denk dat we die zorgen allemaal hebben.

Tegelijkertijd is het wel zo dat hoe langer het duurt voordat grond wordt uitgegeven, hoe groter het risico is, om het maar even kort door de bocht te zeggen. Dan zou je mogen aannemen dat allerlei acties die erop gericht zijn om de ontwikkeling tegen te gaan en te vertragen zich weer moeilijk verdragen met de financiële zorgen. Daar zit voor mij een spanningsveld in. Wat wilt u nu precies? We zitten allemaal met dat spanningsveld, behalve dat de rest van de raad zich heeft uitgesproken voor de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard, hoe dan ook. Over het hoe verschillen de meningen.

U hebt onlangs een actie ondernomen waaruit blijkt dat u dat eigenlijk niet wilt. Althans een deel van de fractie wil het niet.

5

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Wij gaan voor zorgvuldigheid bij de invulling van het bedrijventerrein. Niet overal klakkeloos overheen walsen en akkoord gaan met 30 m hoge bebouwing. Daar hebben wij moeite mee.

10 **De heer Smit:** Accepteert u ten principale dat Nieuw Reijerwaard zich tot bedrijventerrein ontwikkelt?

Mevrouw Van Nes: Dat wil ik, ik heb dat op 16 oktober uitgesproken.

15 **De heer Smit:** Dat is helder, voorzitter. Dat dit blijkbaar niet voor de hele fractie geldt, daarin zit met name het spanningsveld tussen financiën en het andere aspect.

Voorzitter, het CDA. De big society. We herkennen allemaal het spanningsveld wat daar in zit. Het CDA zegt eerst de big society realiseren en pas daarna kan de overheid zich meer terugtrekken. De vraag die daarbij gesteld moet worden is daarbij denk ik of het eerste wel
20 realistisch is als dat tweede niet gebeurt. Moet het niet en en zijn omdat een terugtrekkende overheid juist ook de prikkel kan zijn om die samenleving in beweging te krijgen? Op zich herken ik het spanningsveld en wie zou daarop het ultieme antwoord weten? Ik denk wel dat
25 het voor ons allemaal in de komende jaren een zoektocht wordt, met alles wat nog op ons afkomt, hoe we daarmee omgaan en met voldoende prikkels om de samenleving meer verantwoordelijkheid te laten dragen en er toch voor te zorgen dat er geen ongelukken
gebeuren in de samenleving. En er tegelijkertijd voor te zorgen dat de samenleving niet gemakkelijk achterover kan leunen, want de overheid doet het wel. Ik zeg het even wat
30 makkelijk.

Mevrouw Ritmeester bij interruptie: Ik vind de opmerking van de heer Smit bijzonder. Ik denk dat de hele samenleving het erover eens is dat we te maken hebben met een
35 terugtrekkende overheid. Over het tempo en de beleidsterreinen wordt misschien verschillend gedacht. Maar dat er een beweging gaande is, mogen we toch wel constateren.

De heer Smit: Voorzitter, dat er een beweging gaande is, zal niemand ontkennen. Maar, ik vraag mij wel af of de samenleving de urgentie ervan voldoende onderkent. En dat punt wil ik in
40 ieder geval maken. Het sluit ook aan bij de bijdrage van de ChristenUnie. Die er op een iets andere manier, maar ook over spreekt: hulp aan de burens. Daar zijn mensen enthousiaster voor dan en meer bereid tot hulp aan een willekeurig persoon aan de andere kant van het
dorp. Dat is ook heel herkenbaar. Maar, dan moeten mensen in de buurt elkaar kennen en ook tijd voor elkaar hebben? Is dat niet een van de manco's van deze tijd? Dat mensen de hele dag
45 van huis zijn en daarom de naaste burens niet kennen en er geen tijd voor hebben. Dat is weer lastig in relatie met vrijwilligerswerk, mantelzorg en vervolgens weer de ondersteuning daarvan. De tijd is simpelweg een keer op. In de politiek zijn we nogal goed om zaken los van
elkaar te verkopen. Maar die helaas wel negatief op elkaar inwerken. Waarom niet meer waardering juist voor mensen die bewust kiezen voor vrijwilligerswerk en mantelzorg. Is daar
50 niet minstens zoveel voldoening uit te halen als uit betaald werk? Ik denk dat de ChristenUnie hetzelfde hierover denkt. Hun bijdrage is een mooie kapstok om dit nog eens even te kunnen stipuleren.

De heer Japenga: Dank u voor uw woorden. Ik viel een beetje over de opmerking dat de politiek alles wat los zit aan elkaar koppelt en los van elkaar beziet. Zo heb ik mijn verhaal in
55 ieder geval niet bedoeld. Maar, u hebt het positief afgesloten. Dus, de schade is hersteld.

De voorzitter: Eind goed, al goed. U hebt nog anderhalve minuut, mijnheer Smit.

5

De heer Smit: Voorzitter, ik zou nog aandacht willen vragen voor een vraag die wij u gesteld hebben in uw hoedanigheid van portefeuillehouder Veiligheid over vuurwerkvrije gebieden. Ik herinner me de discussie aan het begin van het jaar. Toen heb ik de suggestie gedaan om te kijken wat er bij de afgelopen jaarwisseling is gebeurd bij de Christus is Koningkerk. Als je het vuurwerkvrije gebied van willekeurig plein iets vergroot, zou je wellicht dat soort problemen daar kunnen voorkomen. Wilt u nog eens kritisch kijken naar afbakening van vuurwerkvrije gebieden?

10

15

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik zou graag van de SGP willen weten hoe zij staat tegenover het amendement armoedemonitor.

20

25

De heer Smit: Voorzitter, ik zal een heleboel dingen overslaan en twee algemene statements geven over de moties en amendementen. Het is wat ons betreft buitengewoon belangrijk dat er een goede dekking is gevonden. Putten uit de dekkingsreserve, wat incidenteel geld is, vinden wij geen goede dekking. Maar, dat levert ook een spanningsveld op. Dat onderken ik. Dat wij geld vrijmaken voor eventueel toekomstige voorstellen, daar voelen wij sowieso niet voor. Op het moment dat blijkt na bespreking van de armoedemonitor dat er op een of andere manier een knelpunt is waar geld bij moet, dan neem ik aan dat er een voorstel van het college komt dat daarin voorziet en op dat moment kunnen we erover praten. Maar op voorhand geld vrij te maken voor armoede, en dat geldt ook voor een van de amendementen van het CDA, de nota Grijs, zilver en goud, daar voelt de SGP niet voor.

30

35

Wat betreft de zwerfdieren zou ik eigenlijk willen vragen wat dat nu precies betekent. We hebben allemaal het gevoel dat er een wettelijke plicht ligt. Zou het niet beter zijn om het amendement in te trekken en het college te vragen om de hele problematiek rondom zwerfdieren helder te maken? Wat betekent dat financieel? Wat zijn de mogelijkheden? Ik wil de VVD een compliment geven voor de suggestie die ze daarvoor heeft gedaan. We gaan ons nog indringend beraden over het amendement van het CDA over de OZB. De OZB zit ons enigszins als een graat in de keel, de dekkingsreserve ook. Wij hopen daar vanavond een verstandige beslissing als fractie over te maken.

De voorzitter: De heer Van der Spoel, VVD.

40

45

50

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Door meerdere fracties is vanmorgen aangegeven om vooral bij diverse beleidsterreinen meer het wijkniveau als uitgangspunt te nemen. Dat willen we graag onderstrepen. De insteek van Leefbaar Ridderkerk om als raad wijkbezoeken te gaan organiseren, daar willen wij ons graag aan committeren, want dat past daarbij.

U kent het standpunt van de VVD over veiligheid. Dat is en blijft voor ons topprioriteit. U hebt onderstreept dat dat voor u ook topprioriteit heeft en dat doet ons deugd.

Met name hebben wij vragen gesteld over lokaal maatwerk en in hoeverre daarover afspraken met de politie kunnen worden gemaakt. U verwijst naar het Gemeenteblad. Maar, wellicht kunt u specifiek aangeven op welke terreinen afspraken daarover zijn. Zoals Leefbaar Ridderkerk het schreef in de schriftelijke bijdrage wil de raad daar graag vooraf bij betrokken worden. Wij willen graag een doorkijkje.

55

Over cameratoezicht, zijn wij vooral voorstander van mobiel cameratoezicht. Juist het onverwachte daarvan schrikt af. We zijn het eens met de SGP om dat vooral ruimhartig te doen en dat in breder verband een camera wordt aangeschaft om daar vorm en inhoud aan te geven, doet ons deugd.

Ook kan hier en daar vast cameratoezicht oplossingen bieden. Wij zouden graag van u willen

5 dat u eerst in gesprek gaat met de ondernemers. Het gaat vooral om eigen verantwoordelijkheid. Het is van belang dat met elkaar af te stemmen zodat dit het meeste effect sorteert.

10 Veiligheid. Er is een signaal tot ons gekomen vanuit de bewoners van de Drie Rivieren, locatie De Schans. Zij hebben grote zorgen over verplaatsing van het ponton en de aanlegsteiger van de ferry en het pontje. Zij hebben angst dat er grotere risico's zijn voor de veiligheid dan op dit moment. Men vraagt zich af of een gedegen onderzoek is gedaan of hulpdiensten wel snel ter plaatse kunnen komen als zich ongelukken voordoen. Naar hun zeggen is de kade slecht bereikbaar voor hulpvoertuigen. Kunt u deze zorg wegnemen en kunt u de veiligheid daar
15 garanderen?

Over de zichtbaarheid van het college voor ondernemers, daar heeft de SGP ons al bij geholpen. De insteek van partijen om een ZZP-verzamelgebouw of flexplekken in leegstaande gebouwen te ontwikkelen, zijn goede voorbeelden. Die insteek willen we graag volgen.

20 Over parkeerbelasting, voorzitter, handhaven wij ons amendement.

Het antwoord van de wethouder dat het met lichtmastenreclame wat moeizamer loopt, ja. Wij zijn van mening dat een reclamezuil aan een rijksweg een heel andere uitstraling heeft en een andere doelgroep bedient. U vergelijkt appels met peren. Als u zegt dat een zuil niet genoeg zal zijn, dan zijn wij er voor om er twee neer te zetten. Dat kan volgens mij op eigen grond van
25 de gemeente in Cornelisland.

De OZB. De heer Neuschwander zit op het puntje van zijn stoel. U kunt geen verklaring geven waarom u huurders wel ontziet, maar huiseigenaren niet. De SGP schrijft het ook al in de algemene beschouwingen, dat is een beetje een visgraat, het moet eerlijker. Dat vinden wij
30 ook want het kan niet zo zijn dat alleen woningeigenaren betalen voor de instandhouding van algemene voorzieningen want iedereen profiteert ervan. De collegeleden noemen dat zelfs rechtsongelijkheid.

Ons amendement zit op de € 443.000,-- indien extra wordt voorgesteld.

Voorzitter, de VVD beseft als geen ander dat er in 2014 en verder een extra taakstelling voor
35 de bezuinigingen is. Daar zijn wij ons van bewust. Richting de wethouder Financiën: dat zal groter zijn dan € 443.000,--. Echter, het is wel zo dat huiseigenaren in het verleden het overschot op de rekening hebben bijgedragen aan de algemene reserves. Dus eenmaal dat in 2013 uit de reserve dekken, kan wat ons betreft. Voor de jaren daarna zal dus meer dan nu in de stukken staat extra bezuinigd moeten worden. Dat realiseren wij ons.

40 Als u een dekking wilt hebben, en u vindt het legitiem dat het nu uit de reserves komt, dan noemen wij het meevallen van de septembercirculaire, het actieplan gezondheid, het besparen van € 90.000,-- op het jongerenwerk aangezien gebleken is dat jongerenwerk in andere gemeenten goedkoper kan dan hier, het stoppen van het overleg over lokaal onderwijsbeleid en de post die dan nog overblijft, willen wij besparen op algemeen
45 maatschappelijk werk.

Over de buurtbus. Sinds 2009 ...

50 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik miste in de opsomming van de heer Van der Spoel het actieplan volksgezondheid. Hij wil bezuinigen op het jongerenwerk, overleg onderwijs en de laatste was? Het algemeen maatschappelijk werk. Dank u wel. Totaal wegbezuinigen.

55 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik keek ook even naar het lijstje en de dekking. Van het amendement van het CDA dat ook over de OZB gaat. Daarin komen een paar dezelfde aspecten terug. Uiteindelijk spreken we over een verschillend bedrag dat bezuinigd moet worden. Ik begrijp dat u veel in de dekkingsvoorstellen van het CDA vindt wat u zelf ook vindt.

5 Of zie ik dat verkeerd?

De heer Van der Spoel: Het algemeen maatschappelijk werk dat was voor het bedrag dat nog overblijft. Dat is niet het hele bedrag, maar wel een groot deel ervan. Wij hebben daarover contact gehad met het CDA want hij zat op dezelfde lijn. Maar het CDA voor een wat lager
10 bedrag en de VVD voor het volledige bedrag. Er zitten nuances in. Bijvoorbeeld op het jongerenwerk. Daarop willen wij iets meer bezuinigen. Daar wordt nog een ton opgevoerd uit de dekkingsreserve. Onze bezuiniging op alleen maatschappelijk werk, zal groter zijn dan die van het CDA. Dus er zit wel degelijk nuanceverschil in.

15 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Het CDA bezuinigt ook op het steunpunt vrijwilligerswerk. Zit dat ook bij u in het lijstje?

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, acht de heer Van der Spoel de verschillen met het amendement van het CDA overbrugbaar? Dit als vooruitblikje naar vanavond.

20 **De heer Van der Spoel:** Op het punt van vrijwilligerswerk: die zouden wij liever niet zien. Richting de heer Smit: wij gaan als eerste voor ons eigen voorstel. Mocht dat niet lukken, dan gaan we natuurlijk voor second best, maar daar wil ik nu nog geen keuze voor maken, want we willen eerst zien hoe de meerderheid kiest. Niet voor niets is het amendement genummerd
25 voor het CDA, dus die van ons zal eerst in stemming gebracht worden. Dit is geen opzet, het is de afgesproken werkwijze die de raad heeft afgesproken.

De buurtbus. In 2009 heeft wethouder De Koning aangegeven dat hiervoor in 2010 mogelijkheden moeten zijn. Toen is dit college aangetreden en is het niet gebeurd. De constatering na vanmorgen is dat hij wellicht in de concessie komt, maar ik zou zeggen dat wij
30 er niet meer in geloven.

De heer Neuschwander: Voorzitter, die buurtbus zit de heer Van der Spoel behoorlijk dwars, want ik krijg hem nooit zo ver dat hij er uitspraken over doet. Zou u hem eigenlijk voor volgend
35 jaar willen schrappen? Begrijp ik dat goed uit uw woorden?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, dat heeft de heer Neuschwander goed begrepen. En de argumenten daarvoor heeft hij zelf in 2010 of 2011 aangedragen, omdat hij toen heeft gezegd dat als op deze lijn het reguliere tarief voor openbaar vervoer zou gelden, het gebruik ervan
40 veel minder zou zijn. Dus hij heeft zelf de argumenten ervoor aangereikt waarom dat zo moet. Bij dezen.

Ik heb al iets over de parkeerbelasting gezegd. Met betrekking tot de zorg. De uitspraak van de wethouder dat het natuurlijk gaat om maatwerk en dat we vooral niet moeten denken aan een lijstje van voorzieningen. En als meneer A iets krijgt, dan krijgt meneer B dat natuurlijk ook. Nee, laten we nu juist kijken naar de individuele
45 compensatieplicht. Laten we daar vooral op insteken. Daar draait het om.

Richting de PvdA. Ik vind het een prachtig verhaal van mevrouw Euro, maar daar kan ik ook een voorbeeld tegenover zetten van het echtpaar Papieren gulden. De wat oudere mensen. Een levenlang als ondernemer hebben zij keihard gewerkt, zich dingen moeten ontzeggen en
50 krom gelegen om de hypotheek te kunnen aflossen. Dat als uitgangspositie dat men op de oude dag wellicht iets minder zorg zou hebben en een extraatje. U zegt dan tegen hen dat u dat ook nog afpakt om aan mevrouw Euro te geven. Dat vinden wij beslist niet sociaal. We moeten niet doen alsof huiseigenaren het zoveel beter hebben dan huurders. Dat is beslist niet het geval.

55 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Dat heb ik ook niet betoogd, maar het is wel een voorbeeld dat we zullen uitwerken voor de volgende Armoedemonitor.

5

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD heeft doelbewust dit voorbeeld daar tegenover gesteld want het is ook niet de werkelijkheid bij alle huiseigenaren. Maar, de PvdA heeft de gewoonte om er een voorbeeld uit te lichten en dat te verheffen tot het algemene beeld. En dan algemeen beleid erop los te laten. Dat moeten we vooral niet willen, voorzitter.

10

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Dat is niet zo. We hebben niet een voorbeeld. We maken ook geen beleid. We hebben een voorbeeld gemaakt ter ondersteuning en inspiratie en we hebben gezegd dat we nog meer voorbeelden zullen uitwerken. Alleen kost dat veel tijd.

15

De heer Van der Spoel: Ik ben blij met de toezegging van de PvdA dat men het voorbeeld van de VVD daarin mede zal uitwerken.

Voorzitter, ik ga afronden.

20

De VVD wil en vindt dat mensen eigen verantwoordelijkheid moeten en kunnen nemen. Voor zichzelf. En zich maximaal inspinnen om het beste uit hun leven te halen. We kunnen en mogen mensen daarop aanspreken. Mensen hebben niet alleen rechten, maar zeker ook plichten.

25

Dank u wel.

25

De voorzitter: Mevrouw Van Nes, groep Koppes.

30

Mevrouw Van Nes: Dank u, voorzitter. Ik begin met terugkomen op onze algemene beschouwingen waarvan een aantal vragen niet is behandeld. Als het gaat over de ondernemers in Ridderkerk. Ik ben ook aanwezig geweest bij het ondernemersplatform. Dat was een heel goede bijeenkomst, die enorm is gewaardeerd door de ondernemers. De avond was druk bezocht, dus ik denk dat wel degelijk daar behoefte aan is.

35

Wij hebben in onze algemene beschouwingen iets opgenomen over de iPad. Ik zit deze hele dag al zonder internet, dus ik kan de iPad nauwelijks gebruiken. We zwakken ons pleidooi voor de iPad wat af. Dit is erg onhandig.

40

Of we houden een pleidooi om het internet te verbeteren.

40

Verder willen wij graag pleiten voor extra aandacht voor Swung. Wellicht kunnen we een bezoek brengen aan Rijkswaterstaat in dezelfde samenstelling waarin we naar het ministerie zijn geweest voor de schermen voor luchtkwaliteit. Misschien kunnen we een bezoek brengen aan Rijkswaterstaat om onze problemen extra onder de aandacht te brengen en druk uit te oefenen voor het plaatsen van geluidsschermen.

45

Ik heb over de erfgoedcommissie mijn twijfels over onze instemming met de uitgangspunten van de notitie Erfgoed. Daarbij inbegrepen was dat wij de commissie Stad en Land gaan gebruiken om ons erfgoed te bewaken. Ik had de indruk dat wij een pleidooi aldaar hadden gehouden voor een eigen erfgoedcommissie. Maar dat heb ik even niet helder en ik kon dit, vanwege gebrek aan internet, niet terugvinden.

50

De kruising Rijnsingel-Rotterdamseweg. Daar hebben wij naar mijn idee geen reactie op gekregen. Ik wil graag dat u op zeer korte termijn gaat kijken of het aan te passen is met stoplichten zodat de voorrangregeling van bussen min of meer vervalt, wat de doorstroming enorm zal verbeteren.

55

De gebiedsvisie Deltapoort. Ik kom er toch nog eens op terug.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, er loopt op dit moment een onderzoek over de

5 reconstructie van de Rijnsingel. Ik neem aan dat daarin allerlei opties onderzocht worden. We moeten niet onderzoek op onderzoek willen stapelen waardoor we uiteindelijk geen stap verder komen. Maar we moeten vooral nu vaart maken met het onderzoek dat loopt. Ik mag aannemen dat daarin ook dit soort opties een rol spelen.

10 **Mevrouw Van Nes:** Ik denk dat simpel kijken of de voorrangsregel met de stoplichten aan te passen is niet een heel onderzoek hoeft te zijn. Dat zou op heel korte termijn gerealiseerd kunnen worden.

15 Deltapoort. Het is een richtinggevend kader. In de visie zelf wordt aangegeven dat hij wordt doorvertaald in de provinciale structuurvisie. In hoeverre wordt hij nu echt doorvertaald in de provinciale structuurvisie? Dan komt hij toch terug in onze eigen bestemmingsplannen. En dan ben ik een beetje bij Bolnes-Zuid, waarover wij een motie hebben liggen. Wij hebben de angst dat dit gebied geannexeerd wordt als we het zelf niet goed inrichten. Vandaar onze motie. Die willen we vanavond alsnog inbrengen om druk op de ketel te houden en hier aandacht voor te houden.

20 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, wat bedoelt mevrouw Van Nes precies met geannexeerd? Door wie en voor wat? Annexeren hangt een beetje in de lucht.

25 **Mevrouw Van Nes:** Geannexeerd is een zwaar woord. Het is wel een beetje de angst die wij hebben. Het is louter gebaseerd op geruchten. Maar we hebben natuurlijk met Nieuw Reijerwaard gezien dat het begint met een verhaal hier, een verhaal daar, een sterretje, een dingetje. Als we dit in een keer goed inrichten en een bestemming vastleggen, verankeren, dan is dat gevaar wellicht geweken.

30 **De heer Smit:** Voorzitter, dat laatste begrijp ik. Maar, daarmee is nog niet beantwoord wat u bedoelt met annexeren. Ik denk bij annexeren dat iemand anders daarover wil gaan beschikken, of zo. Hoe moet ik anders annexeren zien? U ziet boze burens die optrekken naar Bolnes-Zuid? Daarom stel ik u de vraag: door wie en door wat? Dan kan ik misschien ook beter uw angst plaatsen.

35 **Mevrouw Van Nes:** Misschien is annexatie een wat zwaar woord. Maar er zou een boze buurman op de loer kunnen liggen, die wel plannen kan bedenken om ons gebied, Bolnes-Zuid, in te vullen. Maar het is een soort woord dat u niet te zwaar moet nemen. Ik kan het ook niet zwart-op-wit hier neerleggen.

40 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik denk dat meer raadsleden zich hierbij wel iets kunnen voorstellen. Alleen nu wordt er in de visie Deltapoort en de provinciale structuurvisie vorm aan gegeven, in de vorm van groenbestemming. Wat ik niet snap vanuit uw motie is uw opmerking dat we nu snel een plan moeten maken om het in te richten. Want anders is het niet groen. Terwijl als we niets doen, het groen blijft. Dan kan ook de projectontwikkelaar er niets mee. Ik zie daarin een bepaalde spanning. Op het moment dat je het namelijk echt gaat bestemmen kun je als projectontwikkelaar ook wat. Op dit moment is die zoals hij is en wordt meegenomen in de provinciale structuurvisie en kun je binnen die bandbreedte er iets mee.

45 **Mevrouw Van Nes:** Die bandbreedte houdt wel in dat we over stedelijk groen praten. Stedelijk groen is dan wellicht een kantorengedebied, of iets in het groen. Wij zien het liever in echt groen. Desnoods bestem je een deel van het gebied voor kassen voor tuinders uit Nieuw Reijerwaard, of wat dan ook.

50 **Mevrouw Van Nes:** Die bandbreedte houdt wel in dat we over stedelijk groen praten. Stedelijk groen is dan wellicht een kantorengedebied, of iets in het groen. Wij zien het liever in echt groen. Desnoods bestem je een deel van het gebied voor kassen voor tuinders uit Nieuw Reijerwaard, of wat dan ook.

55 Ik ga nog even verder op waar de heer Van der Spoel van de VVD ook over sprak. Uiteraard

5 hechten wij ook heel veel belang aan wijkoverleggen. Ik ben er zelf actief mee bezig. Het idee van wijkbezoeken door de wethouder, om dat te laten terugkeren, ondersteunen wij van harte.

Ik wil iets zeggen over een paar moties. Ik sprak net over ons verhaal over Bolnes-Zuid. Ik wil het ook hebben over de motie van de heer Japenga en mevrouw Ripmeester over de overleggroep ontwikkeling Nieuw Reijerwaard. Het is natuurlijk prima om daaraan te denken. Wij zijn er allemaal voor dat burgers zo optimaal mogelijk worden betrokken bij beleid. Alleen staat er een zin in waarvan ik denk dat het burgers uitsluit en daarom vinden wij hem lastig. De motie cameratoezicht die wordt overbodig, maar we komen binnenkort met een aanpassing in de APV om te kijken of dat kan.

15 Ik ben er, voorzitter.
Dank u.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, de groep Koppes heeft aangekondigd met een amendement OZB te komen. Dat amendement heb ik misschien gemist. Het is mij niet duidelijk of u het amendement van de VVD steunt, dan wel het amendement van het CDA. U hebt aangekondigd met een amendement te komen, maar misschien hebben we die gemist.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, mevrouw Van Nes zei iets over de motie cameratoezicht. Die komt op een ander moment terug met een wijziging van de AVP. Begrijp ik het goed dat u die motie vandaag intrekt? Staat zij vanaf nu niet meer op de agenda?

Mevrouw Van Nes: Ja dat klopt. Dat is correct. Mijnheer Van der Spoel, wij hebben ingestemd en onze naam staat er ook onder, met de motie van het CDA over de OZB.

30 **De voorzitter:** Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Ik wil eerst beginnen met de door ons ingediende amendementen. Eerst ontwikkelingssamenwerking. Wij stellen voor het bedrag van € 13.000,-- op ontwikkelingssamenwerking voor lokale Ridderkerkse projecten op dit gebied te ondersteunen, voort te laten bestaan. Dat betekent dat de dekking daarvan uit de dekkingsreserve 2011 moet komen. Wij realiseren ons goed dat dit een potje is met een bepaalde looptijd tot 2015. Dat is ook de reden waarom wij voor dit amendement voorstellen het budget tot en met 2015 voort te laten bestaan en in 2016 staat het dan misschien weer opnieuw ter discussie. Maar niet voor één jaar, niet voor vier jaar, maar voor drie jaar.

Dat ten eerste.

45 De bezuiniging actieve opsporing jongeren. Ik denk dat de inhoud van het amendement voor zich spreekt. Ik heb hem ook al toegelicht in mijn eerste termijn. Ik zou nog even terug willen komen op de dekking ervan. Wat wij nu voorstellen is het uitstellen van deze bezuiniging. Juist om in kaart te brengen wat de consequenties hiervan zijn. De wethouder gaf zojuist aan dat we het geld sowieso niet uitgeven. Ik zou u zelfs willen zeggen dat dit amendement een aansporing is om juist meer te gaan doen. Om juist meer jongeren te bereiken, jongeren die heel lastig bereikbaar zijn. Dus ik zou dit meer als een dank u wel in de richting van het beleid willen zien dan een bezuinigingstaak. In ieder geval een heel andere insteek dan die u heeft. En daarvoor een financiële dekking voor een jaar om het beleid uit te stellen, zodat we meer zicht krijgen op de consequenties. Daarmee is het volgens mij gedekt en zou het geen probleem moeten zijn. Dat zeg ik even tegen de SGP en tegen Leefbaar Ridderkerk.

5 Ik zou willen reageren op het college, in het bijzonder op wethouder Stout. In zijn termijn gaf hij aan niet te willen bouwen voor starters en jonge gezinnen, maar meer een hoger segment wilde aanpakken. Ik vraag me af of u denkt dat u steun krijgt van de meerderheid van de raad. We hebben de woningbouwstrategie vastgesteld en geamendeerd, juist omdat we ook voor starters willen bouwen en de nota Grijs, zilver, goud die we onlangs hebben vastgesteld met een amendement, waarbij wij het ambitieniveau op platina hebben vastgesteld. Juist ook om de gemeente aantrekkelijk te houden voor starters, waar woningbouw deel van uitmaakt.

10 Wethouder Dokter noemt een aantal zaken zoals “stel het individu centraal”. U kunt zich voorstellen dat dit mij als sociaal-liberaal erg aanspreekt.

15 Een aantal korte opmerkingen richting de partijen.
Ik heb zojuist iets gezegd over starterswoningen en de opmerkingen van wethouder Stout hierover. Ik kan mij erg vinden in de opmerkingen van de heer Neuschwander, ik ben het met de PvdA eens en dekking wordt vooral gezocht in de zachte sector. Het CDA zegt er ook iets over. Wij zijn het ermee eens. Er kan meer bezuinigd worden als je ziet dat overal in Ridderkerk straten openliggen. We moeten gaan bezuinigen op minima. Dat geeft een scheef beeld.
Verder ...

25 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, er liggen inderdaad hier en daar straten open, maar ik neem aan dat mevrouw Fräser niet graag wil dat huizen onder water komen te staan. Kortom: dit soort problemen heeft hier ook mee te maken. Denk aan de problemen op de Kerkweg in het verleden. Als we goed kijken naar de voetpaden, ben ik heel benieuwd hoe het gaat met de schouw. Worteldruk en losliggende tegels. Je ziet de versobering eigenlijk al in het straatbeeld terug. Ik zou willen weten hoe u daartegen aankijkt.

30 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Voorzitter, nu blijkt opeens het sociaal-liberaal standpunt van de PvdA van “eerst de mensen en dan de stenen”. Ik vind het nogal een gemakkelijke uitspraak want je hebt eerst stenen nodig voor een gebouw, wil je mensen kunnen laten functioneren. Dus gewoon maar een voorbeeld: zegt u dan tegen de scouting: eerst de mensen en dan de stenen dus het stenen gebouw komt er niet? Wees daar dan ook helder over of geeft u andere voorbeelden op welke stenen we dan moeten bezuinigen?

35 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Op zich is het wel grappig. Wij steunen de opmerking dat altijd een gebouw nodig is om mensen te laten functioneren niet. Neem het CJG, wat in principe gewoon een concept is, net zoals de brede school. Ook al zijn we het er wel mee eens dat je op andere momenten wel eerst een gebouw nodig hebt, het is geen wet van Meden en Perzen, het is geen automatisme. We vinden hetzelfde als mevrouw Fräser en ik wilde even inhaken op de worteldruk. Wij vinden het bijvoorbeeld een gemiste kans dat niet meer ingezet wordt op versoberen van de groenstructuur. Er staat bijvoorbeeld dat we het niet doen omdat het niet past in de sfeer van Ridderkerk en dan wordt er gezegd: “ja, want in Ridderkerk is het mooi en verzorgd”. Niemand heeft mij kunnen uitleggen waarom je niet mooi en verzorgd, maar onderhoudsarm groen kunt hebben in Ridderkerk. Met kleine, korte wortels voor mijn part.

40 **De voorzitter:** Qua interruptie kan hij er eigenlijk niet mee door. Mevrouw Fräser.

45 **Mevrouw Fräser:** Ik onderschrijf wat mevrouw Ripmeester zegt. Het gaat om nieuwe rotondes, enorme investeringen in bijvoorbeeld een enorme sporthal. Dat soort zaken.

50 **De heer Smit bij interruptie:** Ik heb in de algemene beschouwingen van het CDA ook

5 gelezen dat de sporthal in de driehoek 't Zand kan blijven zitten. Dat moet je in deze tijd niet doen. Ik begrijp dat mevrouw Fräser het daarmee eens is: geen sporthal in de driehoek 't Zand. Het was maar een voorbeeld, maar u noemde het zo expliciet.

10 **Mevrouw Fräser:** Het is inderdaad maar een voorbeeld. Ik denk niet dat ik op dit moment uitspraken hierover moet doen. We hebben daar in de raad enige tijd geleden over gesproken en ook wij hebben ermee ingestemd. U merkt terecht op dat het een voorbeeld is, verder heb ik daar niets aan toe te voegen.

15 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Nu heb ik van mevrouw Fräser nog niet gehoord welke stenen zij dan wil schrappen. Geeft u een paar projecten aan die u wilt schrappen om de sociale sector te ontzien. Daar wil ik een paar voorbeelden van hebben.

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Dan komen we precies bij een paar andere opmerkingen die wij in de algemene beschouwingen en zojuist bij de highlights hebben gemaakt. Waarom hebben we die bezuinigingslijst nooit goed doorgesproken? We gaan nu ad hoc allemaal dingetjes noemen. Ad hoc worden er bezuinigingsmaatregelen onder amendementen gezet om andere politieke wensen uit te voeren. Ik vind dat een heel kwalijke zaak.

25 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, dat de bezuinigingslijst nooit is doorgesproken wil ik met klem ontkennen. We hebben verschillende avonden hier gezeten en we moeten simpelweg zo eerlijk tegenover elkaar zijn dat we toen een beetje naar elkaar hebben zitten kijken. Niemand liet het achterste van zijn tong zien. Uiteindelijk is gezegd dat we er beter wat gewicht aan konden gaan toekennen en de lijst in een bepaalde volgorde zetten. En dat is vervolgens netjes bij de kadernota opgenomen. Maar we hebben natuurlijk ook als raad onszelf te verwijten dat we toen de discussie niet grondiger hebben gevoerd, omdat er toen kennelijk geen behoefte aan was. Dat kan, maar dan moet u achteraf geen verwijten maken.

35 **De heer Meij bij interruptie:** Mevrouw Ripmeester, ik heb u vanmiddag niet geïnterrupteerd, maar dit laat ik mij niet zeggen. U zegt dat we er geen tijd voor hebben genomen. Er is uitgebreid tijd voor geweest. We hebben de kerntakendiscussie opgestart. Als ik even naar mezelf kijk, maar het geldt voor alle partijen, hebben we het uiteindelijk niet aangedurfd om het achterste van onze tong te laten zien. Daar zijn allemaal redenen voor. Dat begrijp ik ook. Dat is ook naar onszelf, het CDA, toe. Maar u moet niet zeggen dat het college ons de tijd niet heeft gegund om de voorstellen te bespreken. Als u nu zegt of ons een aantijging doet van, het CDA gaat wat voorstelletjes doen voor politieke motieven, dan laat ik mij dat niet zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester, het is de termijn van mevrouw Fräser.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Excuus. Maar, om een ding duidelijk te hebben. We hebben een discussie over de lijst opgestart, maar we hebben die lijst die nu voorligt, de zwaarweerlijst, niet besproken. In het openbaar. En dus ook niet de achterban het achterste van onze tong laten zien. Dat wil niet zeggen dat het college ons daarin belemmerd heeft. Dat is een suggestie die niet klopt. Maar een feit is dat we deze lijst met prioritering niet in openbaarheid hebben besproken.

50 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, deze lijst was simpelweg een bijlage bij de kadernota. We hebben de kadernota in juni in het openbaar besproken. Ik heb de kadernota bij me en kan het laten zien.

55 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Wij hebben in het presidium nog gevraagd wanneer we

5 deze lijst met prioritering zouden bespreken. Toen kwamen we erachter dat het college had besloten om die bij te voegen bij de kadernota. Dat was op zeer korte termijn waardoor een zorgvuldige discussie over die hele lijst, met prioritering, niet meer mogelijk was. Nu worden steeds punten uit die lijst gehaald en daar worden dekkingsvoorstellen mee gezocht.

10 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, het is absoluut een verkeerde voorstelling van zaken als gezegd wordt dat die lijst niet in openbaar is besproken. De lijst is keurig netjes bij de kadernota gevoegd en op dezelfde termijn als alle andere raadsstukken naar de raad gestuurd. Bovendien kennen we die lijst natuurlijk al uit eerdere bijeenkomsten. In die zin zat er ook niet echt iets verrassends in. Op zijn hoogst dat de gewichten toegekend waren en hij misschien wat anders gerangschikt was. Maar de lijst was bekend, daarvoor al. Die lijst is netjes naar de raad gestuurd, het was een openbaar raadsstuk en een bijlage bij de kadernota en is in een openbaar debat besproken. Dat moet niet ontkend worden.

20 **De voorzitter:** We gaan dit debat sluiten. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel. Ik zou inderdaad graag verder willen gaan. Richting de groep Koppes. U dient een motie in over Bolnes-Zuid. Wij kunnen die steunen. Ook wij hebben op dit gebied een motie ingediend. Die is destijds niet door de raad gesteund, maar wij kunnen de gedachte volgen. Het gaat erom dat je vanuit Ridderkerk een groene bestemming voor Bolnes-Zuid zoekt, anders wordt het voor je ingevuld. Daar heeft deze motie, als ik het niet goed heb hoor ik het wel, betrekking op.

25 U geeft aan dat het tramtracé niet meer aan de orde is. Dat zien wij echt anders. Ik wil niet de tramdiscussie over doen, maar hij is slechts uitgesteld tot 2020.

30 Verder nog een opmerking richting de heer Koppes over zonne-energie. U geeft aan dat u liever op windenergie dan op zonne-energie wilt insteken. Dat vinden wij een mooi initiatief. Wij zijn medestander en zien graag uw voorstellen op dit gebied tegemoet.

35 Het CDA. Wij willen u complimenteren met uw OZB-motie. Ik vind het heel goed dat u dekking hebt gezocht in andere alternatieve bezuinigingen. Daar wil ik het op dit moment bij laten, ik wil de discussie op dit punt afwachten.

40 De ChristenUnie: Uw motie over Nieuw Reijerwaard om daarvoor een soort groep in het leven te roepen, een platform of een klankbordgroep, daar kunnen wij ons in vinden. Wij vinden dat de bewoners hierin een belangrijke rol hebben. Bewoners moeten gehoord worden. Bewoners moeten serieus genomen worden. In die zin voelen wij daarvoor. Wij neigen naar steun op dit gebied.

45 Ik denk dat ik zo door mijn punten heen ben. Ik ben blij dat de andere fracties mijn termijn hebben vol gesproken, grapje. [hilariteit].

De voorzitter: U hebt nog volop de tijd.

50 **Mevrouw Fräser:** Wat ik opvallend vond – even richting wethouder Den Ouden – is de reclamezuil. Ik meen mij te herinneren dat er in het verleden onderzoek is gedaan. Dat inderdaad grond in eigendom van de gemeente was om dit op deze manier te bewerkstelligen. Dus, ik vind het apart dat vanuit het college verschillende informatie komt. Dat vind ik raar. Dat wil ik opgemerkt hebben.

55 Aan de SGP wil ik een compliment geven voor haar bijdrage. Met name op het punt ontworteling van de maatschappij en de ontzuiling. Dat konden wij goed volgen. Ik vind dat een

5 heel sterke, inhoudelijke bijdrage. Jammer dat u verder niet inhoudelijk op de Ridderkerkse situatie inging. Jammer dat u niet op mijn amendement bent ingegaan.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, wie weet wat er volgend jaar nog in het verschiet ligt.

10 **Mevrouw Fräser:** We wachten het af. Voorzitter, hier wil ik het bij laten.

De voorzitter: U bent ruimschoots binnen uw tijd gebleven. Knap! Het CDA, de heer Meij.

15 **De heer Meij:** Voorzitter, ik wil voorstellen dat een gedeelte van de bijdrage door de heer Onderdelinden gegeven wordt. Of hij aan het woord komt, heeft vooral te maken met of er veel interrupties zijn.

Naar de fracties.

20 Ik ben blij met de voorzichtige steun die ik proef voor het amendement over de OZB. Ik zag er best tegenop. Je laat je kwetsbaarheid zien als je op eigen houtje bezuinigingsvoorstellen gaat doen. Er is echt goed over nagedacht. We hebben geprobeerd de minima te ontzien.

25 We hebben het vooral gezocht in de professionele welzijnssector. Het verhaal van zoals ik het noemde de big society. Het zijn juist dat soort taken die we van elkaar kunnen overnemen. Toen ik u vanmorgen hoorde over vluchtelingenzorg, we gaan er gelukkig minder op bezuinigen, dacht ik dat dat iets zou kunnen zijn. Misschien is het wat naïef gedacht, maar ik dacht een dagdeel vrij te zijn en de mensen dan zelf te gaan helpen, in mijn vrije tijd. Dat kan natuurlijk ook, in plaats van een paar duur betaalde krachten. Het doet altijd pijn, baanverlies. Elke euro die we nu besparen, levert waarschijnlijk iemand op die werkloos thuis is. Maar, het is onbetaalbaar. We leven op te grote voet.

30 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Een vraag aan de heer Meij. U heeft ervoor gekozen om te zoeken naar bezuinigingen in de professionele welzijnssector. Niet in de financiën of ruimtelijke ordening. Dat is een bewuste keuze om het aan die kant te zoeken.

35 Ik zou graag willen weten welk effect vermindering van de bijdrage op het algemeen maatschappelijk werk zou kunnen sorteren en hoe u dat gemeten heeft. Omdat we juist in tijden van crisis leven en dit een van de meest toegankelijke vormen van ondersteuning is. Daarnaast maakt u een opmerking over Vluchtelingenwerk en zegt u een dag vrij te nemen en het dan te doen want dan hoeven geen duur betaalde krachten te worden ingezet. Maar, ik neem aan dat u weet dat bij Vluchtelingenwerk maar anderhalf persoon werkt en dan ook nog maar in deeltijd en dat ze voornamelijk stoelen op vrijwilligers, die ze hard nodig hebben. Dus ik denk dat ze u dankbaar zullen aanvaarden en dat u na een gerichte training zeker ingezet kunt worden. Het is niet zo dat er veel dure professionele krachten werken.

45 **De heer Meij:** Ik had een punt als eerste willen noemen. Natuurlijk is het heel gemakkelijk om nu te schieten op voorstellen die wij hebben gedaan. Dat was het punt. U vraagt waarom we niet ruimtelijke punten hebben gekozen of infrastructurele punten. Dat maakt het natuurlijk lastig. Ik heb gekozen uit de zwaarweerlijst en in het amendement staat ook dat we het college verzoeken om volgend jaar de bezuinigingsvoorstellen wat breder te maken. Ik vind het redelijk eenzijdig, maar ben niet in staat om voorstellen te bedenken en bedragen te hangen aan voorstellen die ik niet kan voorzien. Dus ik heb me moeten beperken tot het sociale domein. En ik heb daarin geprobeerd met alle mitsen en maren om het zo voorzichtig mogelijk te doen. Natuurlijk gaat het algemeen maatschappelijk werk mij aan het hart. Ik kan me herinneren dat vorig jaar een mevrouw bij de commissie heeft ingesproken. Die doen heel belangrijk werk. Maar, er staat wel 5 fte. Volgens mij gaat er nu 1 fte af in dit voorstel, dus er blijft nog over 4 fte. Mogelijk gaan de wachtlijsten stijgen, dat kan. Maar ik heb me vorige week goed ingelezen over het hele welzijnswerk. Het is vaak zo – ik bedoel het niet onaardig – als mensen soms moeten wachten problemen gewoon over gaan. Niet altijd. Zeker financiële

5 problemen niet. Maar, als het over sociale of emotionele problemen gaat, kan je ook als je niet terecht kunt bij de professionele zorgverleners, misschien wel terecht bij andere mensen in de maatschappij. Dit is even vanuit mijn optiek geredeneerd. Je moet zoeken naar bezuinigingen. Nog even het vrijwilligerspunt. Dat is ook zo'n punt.

10 **De voorzitter:** Nee, wacht! De heer Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, ik wil toch een vraag stellen over de maatschappelijke effecten die uit deze keuze voortkomen. Op het moment dat wij een discussie voeren over onze kerntaken heb je het ook over de maatschappelijke effecten en de gevolgen ervan. Nu heb je
15 het alleen over een fte, waarop bezuinigd wordt. Maar daar heb ik het niet over. Het gaat over de gevolgen voor onze samenleving. U zegt dat het wordt overgenomen door vrijwilligers en u bent nogal bereid om een middag vrij te nemen. Dat kan alvast genoteerd worden. Maar, kunt u mij overtuigen van het feit dat de maatschappelijke effecten niet zullen optreden?

20 **Mevrouw Ripmeester:** Mijn vraag was een beetje dezelfde. De heer Meij gaf aan dat hij het niet kan inschatten, maar dit blijktbaar wel. Misschien dat u het uitbreiden van betaald parkeren ook had kunnen inschatten, dan had u dat ook kunnen meenemen in uw dekkingsvoorstel, maar dat hebt u niet gedaan. U zegt als iemand een paar maanden moet wachten, komt hij
25 wellicht in het informele circuit terecht en wordt het opgelost, maar het zou ook kunnen verergeren. Ik neem aan dat er professionals zitten bij maatschappelijk werk en als er iemand zonder een echt probleem bij zit, wordt die al voordat hij een intake heeft gehad weer naar buiten begeleid. Ik vind het een bijzondere voorstelling. Ik begrijp ook wel dat u de discussie wilt aanzwengelen. Maar laten we daar dan ook over discussiëren en het niet nu als dekking voor een plan meenemen. Dat vind ik een gevaarlijke volgorde. Ik ben absoluut bereid de
30 discussie aan te gaan. Maar om het nu als dekking voor een plan mee te nemen, dat gaat me te ver.

De heer Smit: Voorzitter, de twee voorgaande interrupties lijken te suggereren dat het mogelijk is dat we in welvaart terug gaan in dit land – dat gaan we en dat moeten we –
35 zonder dat iemand er iets van zou kunnen merken. Zonder dat dit maatschappelijke effecten zou hebben. Laten we die illusie niet in het leven houden. We zullen maatschappelijke effecten gaan merken, van teruggang in welvaart in dit land en ook in Ridderkerk. Dat moeten we gewoon nuchter onder ogen zien. Hoe pijnlijk ook. Tegen die achtergrond vind ik hoe de heer Meij ermee omgegaan is in dit amendement, een moedige. Los van waar het vanavond toe
40 gaat leiden.

De heer Japenga: Voorzitter, ook in het afgelopen jaar is al behoorlijk fors bezuinigd. Dat heeft ook gevolgen en effecten. Het is dus niet zo dat onze partij dat niet ziet. Maar er wordt gestapeld, zonder dat er een visie onder ligt. Zonder dat duidelijk is gemaakt waartoe dit leidt.
45 Daarvoor hadden wij een compleet traject opgezet voor een kerntakendiscussie. Die hebben we niet afgemaakt. Dat valt ons te verwijten. En wat er nu gebeurt, is dat we met een beduimd geel lijstje aan de slag gaan en daarop gaan we gewoon schrappen en schrijven. We kunnen op die manier niet met dit onderwerp omgaan. Wij willen heel ver gaan en mee zoeken naar bezuinigingen. Maar op deze manier is het niet op zoek gaan naar bezuinigingen, maar naar onder de streep op nul uitkomen. Zonder te kijken wat de gevolgen zijn.

De heer Meij: Voorzitter, we praten over een situatie waarin we zeker weten dat we € 1,1 miljoen in het rood staan als we niets doen. We praten niet vanuit de situatie van waar we in de komende tijd op gaan bezuinigen. Ik heb geprobeerd een reële inschatting te maken. Ik
55 zeg u eerlijk: een jaar geleden toen de kerndiscussie aan de orde was, was ik nog niet zo ver. Ik ben zelf een van degenen geweest die na drie of vier avonden aan de wethouder Financiën

5 heeft gevraagd of we wel zo door moesten gaan. Niemand liet het achterste van zijn tong zien. Ook het CDA niet. Ik was toen nog niet zo ver. Pas de afgelopen maanden, gezien de situatie en zeker de afgelopen weken denk ik – het is een gevaarlijke – dat we keuzes moeten maken. Wat ik doe, is proberen te kijken waar dat het minste pijn doet en waar er mogelijkwijs kansen zijn. De noodzaak is er. We leven op de pof. We leven op te grote voet. Dat is landelijk
10 ook zo. Alleen de voorstellen van de WW. Mensen komen na jaren in de WW nu in de bijstand, moeten eerst hun huis opeten. Dat zijn draconische maatregelen. Dat wordt landelijk ook afgesproken. Wij moeten in Ridderkerk ...

De heer Japenga bij interruptie: U zegt een mooi lijstje te hebben gemaakt van wie de
15 minste pijn voelen. Waartegen hebt u dat afgezet? Op welke gronden hebt u gezegd: 'nee dat maar niet'? Welke onderwerpen waren dat? Kunt u dat aangeven?

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Waar ik ook op wilde reageren is dat je niet kunt
20 bezuinigen zonder maatschappelijke effecten. Dat is ook zo, maar je kunt wel bepalen waar je wilt dat de effecten neerkomen. Die keuze wordt wel gemaakt en is al voorheen gemaakt bij het opstellen van de bezuinigingslijst. En die wordt nu weer gemaakt bij de besluiten die daadwerkelijk worden uitgevoerd. En daar mag je wel degelijk vragen bij stellen. De heer Meij merkt terecht op dat we €1,1 miljoen in het rood staan. Mag ik ook opmerken dat u ook voor 5 ton amendementen indient? Waarom hebt u er niet voor gekozen om het te laten gaan zoals
25 het gaat? Waarom hebt u ervoor gekozen om juist de groep OZB-betalers te ontzien en dat te dekken uit de volksgezondheid, vrijwilligerswerk, jongerenwerk, onderwijsbeleid, algemeen maatschappelijk werk en nog wat financiële meevallers?

De heer Meij: Het is een debat, dus je wordt steeds geïnterrupteerd. Dat hoort er ook bij.
30 Maar, daarom krijg ik niet goed de kans om mijn verhaal goed af te maken. U mag mij best aanvallen. U mag mijn voorstellen ook afschieten. Maar, dan moet u ook eerlijk zijn en zeggen waar het dan wel weggehaald moet worden. U praat alsof er niets hoeft te gebeuren. Wat ik geprobeerd heb is waar we weken over nagedacht hebben. Het was lastig om de cijfers boven water te krijgen. Het beeld is als volgt. Er is een tekort. Je kunt uiteraard
35 een of twee jaar met een algemene dekkingsreserve vooruit. Je kunt het ook wegzetten met een OZB-verhoging. Maar als je ziet wat er op mensen afkomt, vraag ik me af waar we nog het voorbeeld kunnen geven. Ik weet niet wat er vanavond met dit amendement gaat gebeuren. Maar, de bedoeling was wel om voor mezelf de geesten rijp te maken. We kunnen het nog een jaar voor ons uitschuiven en het collegevoorstel volgen. Volgend jaar zal er ingegrepen
40 moeten worden. Mijn opzet was ook om de slag te maken dat het anders moet.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik begin met de eerste opmerking die u maakte. Ik vind het inderdaad ook moedig. Ik vind het knap wat u hebt gedaan. Ik vind het knap dat u hebt meegedacht en meegezocht. Laat dat heel helder zijn. Ik ben het alleen niet eens met uw
45 keuzes. U zegt dat u er weken over nagedacht heeft. Daarin hebt u ook een ontwikkeling doorgemaakt ten aanzien van uw oude inzichten en insteek op bezuinigingen. U hebt een omslag gemaakt. Ik zag hem vanmorgen en u vraagt nu aan mij of we dat kunnen instellen ter dekking. Voor dat deel van de OZB waarvan wij vinden dat het niet zozeer verhoogd moet worden. En dan knippen we de OZB los van de afvalstoffenheffing die weer verlaagd is. Het
50 verhaal dat de heer Vroegindewey vertelde. Ik vind dit heel onprettig. Dat heb ik ook aangegeven. Ik vind het moedig, maar de gevolgde methode is heel onprettig. Ik vind dat we alle bezuinigingen moeten bespreken. In de openbaarheid met de sociale-effectenrapportage zodat u niet hoeft te gokken hoe het wellicht zal gaan uitpakken.

De heer Meij: Het inzicht dat ik heb, is dat wat er staat bij de effecten in de
55 programmabegroting. Daar moest ik het ook van hebben. Daar staat dan bij "kans op

5 wachtlijsten". Natuurlijk als je het wegbezuinigt staat erbij "vererger je de problematiek". Maar we bezuinigen het maatschappelijk werk niet weg. Ik spreek niet over "een fte'tje", zoals de heer Japenga net zei. Ik bedoel alleen maar dat dat het effect is. Er gaat een professionele hulpverlener weg, die bezuinig je weg. Het is een laagdrempelige voorziening. Daar kunnen mensen makkelijk terecht.

10 Ik zat eerst op een veel lager bedrag. Pas gisteren hoorde ik dat het zo hoog was. Toen moest er opeens bijna een ton bij en toen gingen we toch weer zoeken. Wij willen niet een amendement indienen waarin makkelijk financiële gaten te schieten zijn. Dat vond ik ook niet terecht. De trendbreuk vond ik belangrijk. Ik wil de burgers laten zien dat we als raad er alles aan doen om de kosten voor de burgers zo laag mogelijk te houden. Als je mogelijkheden ziet voor de huiseigenaren om enkele tientjes te besparen, vind ik het de moeite waard om voor te knokken.

15 Er wordt een vergelijking gemaakt tussen de afvalstoffenheffing en de OZB. Dat hebben we in het verleden als raad ook gedaan. Maar het zijn toch appels en peren. Een huiseigenaar zal gewoon zien dat hij 23,5% meer OZB moet betalen. Daarom wilde ik laten zien dat wij het maximale doen om dat te beperken. Natuurlijk is het niet nul. Dat lukt ook niet. Dit is nog maar het begin. Volgend jaar moeten we nog meer bezuinigen, zo'n 7 tot 8 ton.

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** U wilt aan de huiseigenaren laten zien dat u hen wilt steunen en niet meegaat met de 23,5% verhoging. Maar, dat zou weggestreept zijn tegen de afvalstoffenheffing. Ik probeer hem helder te krijgen. Waarom hebt u er in uw voorstel voor gekozen om te communiceren met de huiseigenaren dat hij weliswaar omhooggaat op dit vlak, maar totaal op de nullijn blijft zitten? Volgens mij was dat ook uw amendement.

25 Wat u nu doet is de totale woonlasten op nul zetten en nu zegt u dat u het niet meer op nul zet en voor een groep een extra verlaging toepast die gedekt wordt met andere bezuinigingsvoorstellen.

30 **De heer Meij:** We hebben in het verleden die koppeling gemaakt. Maar, ook dat is voortschrijdend inzicht. Die koppeling kunnen we niet blijven doorzetten. Als iemand promotie maakt en meer geld verdient. Wij zeggen nu dat dit eigenlijk onvergeloopbare dingen zijn. De huiseigenaar heeft een modaal inkomen. Hij krijgt op allerlei manieren meer kosten. Wat we geprobeerd hebben, is te kijken naar wat maximaal haalbaar is om de extra verhoging iets minder extra te verhogen. Het gaat gewoon nog omhoog. Dat was de insteek. Wat ik ook zei, is dat het ook is om de geesten rijp te maken voor de forse bezuiniging waar we voor komen te staan.

35 **De voorzitter:** Mijnheer Meij, wilt u tot een afronding komen?

40 **De heer Meij:** Ja. Het spijt mij voor mijn collega, maar ik maak het verhaal even af. Ik wil nog iets zeggen over vrijwilligerswerk. Het steunpunt. Dat is ook een belangrijk punt voor het CDA. Het vrijwilligerssteunpunt moet ook veel ondersteuning geven aan scholen. Dat gebeurt ook in Ridderkerk. Voor de maatschappelijke stage, daar maken we veel gebruik van. Maar, dat valt helaas weg. Dat is een verklaring voor dat punt.

45 Ik vond het jammer dat de wethouder dit amendement eigenlijk zo ... Hij noemde een paar dingen. Ten eerste dat het niet structureel gedekt was. Ik heb alleen maar de bezuiniging overgenomen uit uw eigen zwaarweelijst. Waarom zijn uw bezuinigingsvoorstellen wel structureel en deze niet? Ik vond dat u als wethouder Financiën ook eens had kunnen zeggen dat u blij was dat een fractie een pijnlijke of kwetsbare poging heeft ondernomen. Ik heb u dat niet horen zeggen, dat vond ik jammer. Zo van geen dekking, dus afgewezen.

50 U gaf ook aan dat het best goed gaat in Ridderkerk. Natuurlijk het gaat best goed. U gaf ook aan dat we volgend jaar €2,5 miljoen moeten bezuinigen. Dat is nogal wat. Het zijn

5 gigantische bedragen waar wij ons op moeten voorbereiden.

De moties en amendementen. Wij hebben in de lunchtijd veel over de OZB gepraat. In het algemeen kan het CDA met de meeste amendementen die geld kosten niet meegaan, juist omdat we dan onze eigen bezuinigingsdoelstelling lek schieten.

10

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Japenga.

15 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter.

Ik wil nog even aanhaken bij de heer Meij. Opvallend is dat door de wethouder een soort x-bochtconstructie wordt bedacht rond afvalstoffenheffing en OZB-verhoging, -verlaging en -middeling. Vervolgens gaat deze raad hard werken om daar weer een oplossing voor te vinden. Op zich vind ik de poging van het CDA moedig, maar of ik deze moed waardeer, is iets anders. Want het gaat om het ontbreken van een visie die we vooraf moeten laten gaan aan besluiten. Daarom vind ik haar gevaarlijk. We moeten aan oplossingen werken. We moeten ons bezinnen hoe we met deze financiële gevolgen om moeten gaan.

20

25

De wethouder sprak over de werkgelegenheid in Nieuw Reijerwaard die zal toenemen en wat volop kansen biedt voor Ridderkerkers. Dat vindt de ChristenUnie belangrijk. We willen aan de wethouder vragen of hij daarmee bedoelt dat Wajongers en WSW'ers daar straks mogelijkheden hebben. Wordt er op die manier bij de gesprekken met ondernemers over gesproken?

30

U gaf ook – weliswaar in de media – aan dat de BAR-samenwerking, zo zei u vanmorgen bij uw algemene beschouwingen, financiële gevolgen heeft. U zei niet financiële voordelen. Dat had ik wel uit de media begrepen. U sprak over €5 miljoen voor de vijf gemeenten. Nu is dat nog allemaal ver weg, maar wat is uw inschatting wanneer dat geëffectueerd zal zijn? Maar ja, er ligt nog besluitvorming voor in december over de BAR-samenwerking. Ik begrijp dat. Is er

35

De voorzitter: Mijnheer Japenga, wilt u voor mijn begrip herhalen waarvan een inschatting moet worden gemaakt? Ik heb het niet verstaan.

40

De heer Japenga: Ik drink een slok water en ga verder. Mijn vraag is als volgt. De wethouder sprak over €5 miljoen die eraan zit te komen. Kan hij aangeven wanneer hij dat verwacht? We zijn blij met de toezegging van wethouder Dokter. Vorig jaar hebben we het er al over gehad. Vandaag weer. Over het PGB, persoonsgebonden budget. De ontwikkelingen in Den Haag zijn gaande. Wij volgen die ontwikkelingen en zullen ernaar handelen.

45

Dan de kanteling van de keukentafel. Ik noem het zo maar even, maar het is niet de juiste volgorde. Er zijn allerlei ingrijpende processen die veel tijd en energie vergen van het gemeentelijk apparaat maar ook van de samenleving. De heer Smit doelde daar ook op. Maar er wordt een beroep gedaan op iedereen om aan het arbeidsproces deel te nemen. Dat zijn conflicterende zaken. Als je dan makkelijk zegt dat je het werk van professionals wel even zult overnemen, dan geloof ik daar niet in. Die heb je nodig, zeker in de komende jaren om de kanteling en decentralisatie vorm te geven. Dus om daar nu in te snijden op een

50

achternamiddag in november, vind ik om het zo maar te zeggen: link.

55

Wethouder Den Ouden sprak over de Wet Swung. Mevrouw Van Nes sloot daarop aan. Kan de wethouder aangeven hoe de herontwikkeling van Nieuw Reijerwaard met alle extra

5 verkeersbewegingen hierin een plek krijgt? Moeten we als Ridderkerk daar zelf iets voor doen, moeten we het op een lijst laten zetten, moeten we naar Den Haag met een delegatie of naar Rijkswaterstaat of naar het ministerie? Kunt u daarop ingaan, zodat we niet alleen voor het ontbrekende stuk bij Ridderkerk-West, maar zeker bij Nieuw Reijerwaard goede maatregelen voor luchtkwaliteit krijgen?

10 Over het richtinggevend kader van de Deltapoortvisie hebben we een paar maanden geleden in de raad gesproken. Als ChristenUnie vinden wij het een mooi en redelijk fundament voor toekomstige plannen. We hadden zelfs moeite met de aanpassing van de raad om het een richtinggevend kader te noemen in plaats van er een besluit over te nemen als beleidsplan.

15 We hebben dat toen een cosmetische aanpassing genoemd. Als ChristenUnie vinden wij de geruststellende woorden over het openbaar vervoer wat te gemakkelijk. Wij missen de ambitie bij het college om mensen uit de auto te halen naar het openbaar vervoer. Dat de huidige gebruikers tevreden zijn, vinden wij mooi. Maar het gaat ons juist om de verandering in reizigersstromen. Daar zouden we meer willen zien.

20 Dan heeft de wethouder gesproken over een onderzoek naar werknemers in Krimpen en omgeving. Hoe er uitwisseling plaatsvindt. Kun je daar iets mee? Moeten al die mensen over de Brienoordbrug en de Algerabrug en 's avonds weer terug? Of kunnen deze mensen met een fietsvoetveer bediend worden? Want dat is de bedoeling uiteindelijk, voorkomen dat ons
25 ergere dingen overkomen dan een autoveer: namelijk een brug waarbij alle autoverkeer door Ridderkerk komt. Wat wij graag zouden willen, is wanneer de uitkomsten van het onderzoek er zijn, daarover met de wethouder van gedachten wisselen in de commissie Samen wonen. Kan de wethouder aangeven wanneer dat onderzoek vanuit de Stormpolder in Krimpen
30 beschikbaar is? Wij willen zelf met oplossingen komen.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: We hebben ooit gesproken over de ongewenste brug naar Krimpen. We hebben ook gesproken over een voetveer, dat de faciliteiten en de
35 gewenning daaraan de opmaat is richting een brug. Hoe ziet u deze ontwikkelingen?

De heer Japenga: Daar ben ik nooit zo angstig voor. Er moet een oplossing komen voor het
40 verkeer over de Brienoordbrug en de Algeracorridor. Als je niets doet, wordt het wel bij je gezocht. Meedenken en de minst slechte oplossing onderzoeken kan dat moment tegenhouden. Ik zeg niet dat we het kunnen uitsluiten. Ik heb geen garanties op zak. Maar als het voorligt, zullen we ertegen strijden. Dat mag helder zijn.

45 Wethouder Stout sprak over de structuurvisie. Het overviel mij dat hij herijkt moet worden omdat de economische werkelijkheid is veranderd. Hij is te gedetailleerd. Wat is dat nu concreet? Wat zit er in de weg waardoor de visie moet worden aangepast?

De voorzitter sprak over de ontwikkelingen met Barendrecht en Albrandswaard. Daar gaan we
50 het in december over hebben. Wat nu bedacht is gaat heel wat gevolgen hebben. We staan positief tegenover de samenwerking. Die is nodig in deze tijd. Haal daar voordelen uit.

Vluchtelingenwerk. We willen niet bezuinigen. Wethouder Dokter heeft aangegeven dat een
55 fout is gemaakt. Ik ga ervan uit dat we in de loop van deze dag daarover verder tot elkaar komen. Om de zaak te repareren. Dat zou heel wat waard zijn.

D66/GroenLinks gaf aan in het amendement over opsporing van jongeren, dat het om een jaar
60 gaat en niet om meerdere jaren. Wij staan positief tegenover dit amendement.

Richting groep Koppes wil ik het volgende opmerken. De fractievoorzitter gaf op een vraag aan
65

5 dat de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard de facto wordt geaccepteerd. Hoe zit dat met de rest van de fractie?

Mevrouw Van Nes: U kent mijn mening en die van de anderen komt wel.

10 **De voorzitter:** Daar zult u het mee moeten doen, mijnheer Japenga.

De heer Japenga: Ik ben snel tevreden. Ik zal straks de heer Van Nes vragen. De sportvelden die nu wel aangepast kunnen worden nu de tram niet komt. Ik wil de tramdiscussie niet overdoen, maar ik constateer het en het bevreedt ons.

15 Mevrouw Van Nes heeft rond onze motie nog een opmerking en een vraag. Wellicht kunnen we straks kijken wat erin veranderd kan worden.

20 Financieel: dat is het lastigste onderwerp. Voor de verkiezingen moesten we allemaal strategisch stemmen. We hebben gezien wat de gevolgen zijn. Ik ben niet ontevreden met de snelheid waarmee een kabinet in elkaar is getimmerd. De gevolgen zullen we merken. Nu blijkt maar weer dat mensen vooral bij hun eigen keuze moeten blijven die door hun hart wordt ingegeven. Dan ben je het minst gedesillusionneerd als de stembusuitslag komt. Dat is ons stemadvies voor de volgende keer.

25 De OZB: daarover is al het een en ander gezegd. Alleen de OZB-verhoging weghalen bij de koopwoningen, voelt niet goed. Maar, hoe los je het op? Dat is een andere vraag. Niets doen kan ook niet. Het zal moeite kosten om met elkaar tot een overeenstemming te komen die het minste pijn doet.

30 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik begrijp de opmerking van de ChristenUnie dat we niet alleen de mensen met een koopwoning zo tegemoet moeten treden. Maar, hoe staat u tegenover de stijging van de OZB-waarde van een koopwoning met 51,95% terwijl tegelijkertijd de waarde van de afvalstoffenheffing met €44,- daalt?

35 **De heer Japenga:** Voorzitter, het gaat erom wat aan het einde van de rit overblijft voor de diverse categorieën. Als de wethouder ons kan aangeven wat de OZB-verhoging voor dat huishouden in euro's in de loop van het jaar kan betekenen, zou dat wat schelen. Wat is dat per saldo aan het einde van het jaar? Plus of min?

40 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Mijnheer Japenga, bent u bereid die twee posten OZB en afvalstoffenheffing uit elkaar te halen? Op dit moment. Vandaag. Het zijn twee zaken die niet met elkaar te maken hebben. Afvalstoffenheffing: bewoners worden bevoordeeld. En OZB: gaat u uw buurman maar uitleggen dat u ervoor bent om dit met 23,55% te verhogen. Dat moeten wij u allemaal uitleggen. Het zijn twee totaal verschillende zaken. Als de raad daar een principiële uitspraak over wil doen, zouden we een stuk verder zijn.

45 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, prachtig wat de heer Onderdelinden zegt. Maar we hebben het wel over woonlastendruk waar die twee posten allemaal onder vallen en volgens mij nog op diezelfde rekening naar dezelfde burgers staan.

50 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Volgens mij heb ik u nog in uw amendement gevolgd om dat te koppelen en op nul te zetten. Ik vind het lastig dat het juist uit uw hoek komt om het apart te gaan zien. Dan sluit ik me aan bij de woonlastendruk en bij het verzoek om het nominaal te maken. Als ik het goed heb berekend, gaan eenpersoonshuishoudens met een
55 koopwoning jaarlijks €8,52 extra betalen. Dat klinkt anders dan 23,5% van een onduidelijk

5 bedrag.

De heer Japenga: Ik sluit me aan bij de vorige spreker. Dan hebben we het ook ergens over. Wat hier ook gezegd kan worden, is dat we vooral de x-bochtconstructie niet moeten doen. Het wordt onoverzichtelijk en is niet meer uit te leggen. De raad moet het kunnen volgen.

10 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** We moeten het niet bagatelliseren. Niet over € 8,--. We hebben het over 23,55%. Over € 443.000,-- omdat dat toevallig op een rekening staat. Dat is erg handig, mijnheer Neuschwander. Zeer handig, maar het heeft niets met elkaar te maken. Toevallig staat het op een rekening. Het gaat erom dat er twee verschillende begrippen zijn.
15 En het ene heeft totaal niets te maken met de OZB.

Mevrouw Ripmeester: Het CDA laat de koppeling tussen afvalstoffenheffing en OZB los. Ook al wordt gezegd dat het samen bij de woonlastendruk hoort. U zegt dat het niets met elkaar te maken heeft. Vervolgens dekt u het wel uit het algemeen maatschappelijk werk en
20 jongerenwerk, dat er ook niets mee te maken heeft. Ik vind het er niet duidelijker op worden.

De heer Japenga: Ik heb eigenlijk nog de vraag hoe lang deze OZB-maatregel doorwerkt. Dit zal nog jaren doorwerken. Kan de wethouder daar nog iets over zeggen?

25 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Voorzitter, om daar geen misverstand over te laten bestaan. Ik heb over de doorwerking ook iets gezegd in mijn tweede termijn. Dat zal meer zijn dan de € 443.000,--. Ik kan nog niet begrijpen waarom u het wel kunt uitleggen aan mensen met een eigen woning dat men mag betalen, een selecte groep, aan voorzieningen die voor
30 alle Ridderkerkers zijn. Ik krijg dat niet uitgelegd.

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter een ander aspect. Als we kijken naar de woonlastendruk, dan zie je dat bij mensen met een koopwoning. Je kunt dat in absolute zin bagatelliseren en zeggen dat het maar om € 11,-- gaat of wat dan ook. Maar, de personen met een huurwoning moeten dan in die visie gigantische bedragen terugkrijgen. Dan spreken we
35 over € 60,-- en € 40,--. Natuurlijk is het allemaal relatief, maar als je de plus bagatelliseert is de min best een grote dus die moeten we dan ook in onze discussie verdisconteren.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Dit sloot mooi aan bij mijn vraag aan het begin van mijn eerste termijn.

40 **De heer Japenga:** Afrondend zou ik willen zeggen dat we vanavond de koppeling niet kunnen veranderen, maar voor de toekomst zou ik haar niet willen aanbevelen. Ik heb ook mijn gevoel aangegeven dat het mij niet lekker zit om het alleen neer te leggen bij de woningeigenaren. Dus, laat dat ook helder zijn.

45 **De voorzitter:** Dan komen we nu toe aan de tweede termijn van het college. Ik stel voor om een korte schorsing in te lassen.

[Schorsing: 10 minuten]

50 **Tweede termijn college**

De voorzitter: Ik heropen de vergadering Het woord is aan wethouder Vroegindeweyj.

55 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik heb met belangstelling het debat van de raad gevolgd. In de raad is hetzelfde gevoel en urgentie voor bezuiniging. Het voelt niet onprettig aan. Er is

5 moed voor nodig om keuzes te maken.

De vragen die opgeworpen zijn, hebben voornamelijk te maken met de OZB. Waarom worden bedrijven ontzien? Die bedrijven worden ontzien omdat we geprobeerd hebben de lasten voor bewoners met niet meer dan 1,75% te laten stijgen. Aangezien de daling van de gemeentelijke afvalstoffenheffing voor bedrijven geen enkel effect heeft, hebben we de verhoging van de OZB voor bedrijven beperkt tot 1,75%.

10 De vraag waarom bewoners van huurwoningen minder OZB betalen. Op zich zijn woningen woningen, waarover OZB moet worden betaald. Door de eigenaar-bewoner of eigenaar-verhuurder. De huurder betaalt geen OZB. Als je naar de voorgestelde OZB-verhoging kijkt ...

15 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** U zegt dat de OZB betaald wordt door de eigenaar-verhuurder. Wat is de bijzondere positie van de corporaties daarin? Die betalen toch ook OZB? Die betalen de stijging wel.

20 **Wethouder Vroegindeweyj:** De voorgestelde stijging van de OZB wordt betaald door alle eigenaren van woningen.

25 Als je kijkt naar de verdeling van de OZB-verhoging, betaalt elke Ridderkerker evenveel of betaalt iedereen wel naar draagkracht of juist niet, of wat voor redenering u daar nu op loslaat, dan kom je bij dingen als scheefwonen, mensen met een hoog inkomen in een sociale huurwoning die wel het voordeel hebben en niet het nadeel van de OZB, mensen in een sociale koopwoning krijgen wel te maken met verhoging van de OZB en krijgen ook hun verlaagde afvalstoffenheffing. Dat soort zaken doet zich voor. Er zijn geen instrumenten om te sturen omdat de OZB maar twee soorten kent voor heffing. Dat zijn woningen en niet-woningen. Niet woningen waar mevrouw A of mevrouw B in woont.

30 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Nog een vraag over woningcorporaties. Die worden gewoon voor de OZB aangeslagen. Zij hebben de gewoonte om dat te verdisconteren in de huur. Dan gaat de huur toch omhoog?

35 **Wethouder Vroegindeweyj:** Dat is volgens mij niet uitgesloten.

De heer Smit bij interrupties: Voorzitter, er zijn wel regels. Ze zijn gebonden aan wettelijke huurverhogingpercentages.

40 **Wethouder Vroegindeweyj:** Een opmerking over de vraag van de PvdA over het besparen van € 5 miljoen in BAR. Niet alleen de gemeente Ridderkerk verwacht dit bedrag te besparen. Op het gebied van bedrijfsvoering geven de drie gemeenten met elkaar ruim € 50 miljoen uit. De verwachte doelstelling is dat de drie gemeenten samen 10% bezuinigen en dat dit

45 € 5 miljoen gaat opleveren. Of dat zo doorgaat hangt af van de besluitvorming die nog moet plaatsvinden. Het leek mij goed om dat toch te melden omdat we de neiging hebben om alle donkere wolken die boven ons hoofd hangen, te laten zien. Als we straks minder krijgen van de Rijksoverheid, is dat een reële dreiging. Ik denk dat het goed is om te laten zien dat we in de BAR-samenwerking iets kunnen doen om dat te kunnen compenseren.

50 **Mevrouw Fräser bij interruptie:** Ik vraag me af op welke termijn de wethouder verwacht die 10% te realiseren.

55 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik ga die 10% natuurlijk persoonlijk niet realiseren. Dat zal afhangen van de besluitvorming door deze raad. Als de drie BAR-gemeenten voortvarend aan het werk gaan, kunnen we daar snel resultaat van zien en verwachtingen aan hangen. Nu is

5 het voornamelijk een doelstelling.

Ik ga verder naar het ondernemersplatform. Dit platform is gevormd uit noodzaak. Anders vinden de ondernemers geen gehoor bij de gemeente. Er is een initiatief vanuit de ondernemers of raad en in die gesprekken met ondernemers is het collegevoorstel gekomen om een structureel participatieplatform te maken om de groep zo breed mogelijk te maken en in samenspraak beleid te ontwikkelen. De ondernemers zijn daarop ingegaan. Daar ben ik blij mee.

15 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Dat onderschrijf ik van harte. U vindt toch ook dat die nabijheid van ondernemers gewenst is? De SGP sprak dat tegen. Mevrouw Van Nes, de heer Van der Spoel en mevrouw Ripmeester hebben dat tegengesproken. Maar u vindt toch als college dat die nabijheid door ondernemers sterk wordt gewenst?

20 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik voel mij aangesproken. Ik heb niet gezegd dat die nabijheid niet gewenst zou zijn. Maar ik heb gezegd dat ik niet begrijp waarom die nabijheid van ondernemers meer gewenst zou zijn dan van anderen. Je zou eerder het omgekeerde verwachten. Minder gewenst, althans door hen minder gewenst dan door anderen. Dat is iets anders dan u net zei.

25 **Wethouder Vroegindeweyj:** Ik denk dat voortdurend goed contact tussen ondernemers en gemeente gewenst is. Noodzakelijk zelfs. Voor de ontwikkeling van de gemeente en de ondernemers. We hebben op veel terreinen een gemeenschappelijk doel.

30 **Mevrouw Van Nes:** Wat is dan de rol van de bedrijvencontactfunctionaris?

Wethouder Vroegindeweyj: De bedrijvencontactfunctionaris, economisch medewerker, speelt in de contacten met de bedrijven een rol en heeft ook op andere momenten contact met bedrijven. Maar, hij houdt zich ook bezig met economische zaken die niet direct leiden tot fysiek contact met bedrijven.

35 **Mevrouw Van Nes:** Ik heb die avond bezocht en kreeg de indruk dat veel bedrijven voor de bedrijvencontactfunctionaris compleet nieuw waren en andersom ook. Ik vraag me af hoe goed dat werkt.

40 **De voorzitter:** Ik vind dit meer iets voor de commissie.

Wethouder Vroegindeweyj: Het amendement van het CDA over de OZB. Een deel van de daarin vermelde dekking is niet structureel. Dat betekent dat voor dat deel bezuinigingen worden uitgesteld. Dat doet mij erg veel zeer.

45 De ChristenUnie heeft het over een x-bocht.

50 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** U heeft toch wel begrepen dat dat niet waar is. Dat hebben wij op allerlei manieren geprobeerd duidelijk te maken. Het kan ten laste van de algemene reserve, van de dekkingsreserve. Er is nog geld over van de dekkingsreserve. U gaat in 2013 allerlei zaken van de algemene reserve afhalen, verkeersmaatregelen en noem het maar op. U vindt het verantwoord om dat eraf te halen. U past dat niet in de reguliere begroting. Ik kan zo een aantal zaken noemen. Dat vindt u verantwoord. Dat vind ik niet reëel. Er is nog voldoende om alle voorziene tekorten te dekken.

55 **Wethouder Vroegindeweyj:** Wanneer eindigt uw periode?

5

De heer Onderdelinden: 2016.

Wethouder Vroegindeweyj: Dus dan mag ik mijn gang weer gaan?

10 **De voorzitter:** Even voor de goede orde: zo gaat het niet. U debatteert via mij. Maar ook door de microfoon anders is er geen touw meer aan vast te knopen. De wethouder.

15 **Wethouder Vroegindeweyj:** Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat de heer Onderdelinden en ik elkaar begrijpen. Structureel sluit het niet helemaal. Financieel-technisch gezien van vier jaar, klopt de berekening. Dat wilde ik nog even over dat amendement zeggen.

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Nog even over dit amendement. Wij zijn ook geen voorstander van structureel incidenteel begroten. Dat is ethisch niet verantwoord. Dat hebben we ook gemeend bij de buurtbus. Net werd door de heer Van der Spoel gezegd dat het gaat doorwerken. Kunt u inzicht geven in hoeverre het gaat doorwerken op de begroting?

25 **Wethouder Vroegindeweyj:** Als u bedoelt de verhoging van de OZB, die zit er in en die is dan op dat niveau en dat blijft zij ook. Als we nu besluiten om de verhoging voor een lager percentage door te voeren, dan missen we nu dat bedrag. Dat blijven we in de toekomst dan ook missen. Als we nu 4,5 ton minder OZB-verhoging doen, dan hebben we op termijn 4,5 ton minder inkomsten. De verfijning is lastig uit te rekenen. De €443.000,-- is een structureel gemiste inkomstenbron.

30 **Mevrouw Ripmeester:** Dus het wordt niet meer dan dit bedrag? €443.000,--.

35 **Wethouder Vroegindeweyj:** De bezuinigingen die nu worden aangeboden ter dekking van die 4,5 ton, zijn uitgaven die ook weer onderhavig zijn aan de stijging van 1,75%. Als het goed is, zal zich dat op termijn in evenwicht houden.

40 **De heer Onderdelinden:** 23,55% is €443.000,--. Als je daar 15 tot 23,5 x 443 op loslaat, kom je op €282.000,--. En u komt op €356.000,--. Dat moeten we verder geen handen en voeten geven vandaag, want dan wordt het Babylonisch. Wij hebben u dat voor deze vergadering uitgebreid gemaïld, maar er is geen duidelijkheid over gekomen.

45 **Wethouder Vroegindeweyj:** De x-bocht. Daar is genoeg over gezegd in deze vergadering. Of in Nieuw Reijerwaard werkgelegenheid voor Wajongers en WSW'ers is. Ik denk dat wethouder Dokter daar iets over zal zeggen. Er zijn nog niet zoveel gesprekken, omdat er nog niet zoveel ondernemers zijn, maar het is zeker iets dat hoog op de agenda staat.

50 Ik denk dat ik alle opmerkingen heb gehad. Ik had alleen nog iets staan over dat we ons niet moeten blindstaren op de 23,5%. Maar dat we ons ook moeten realiseren om welk bedrag het gaat. Het gaat om nominaal betrekkelijk geringe verhogingen. Dank u wel, voorzitter.

55 **Wethouder Dokter:** Dank u wel, voorzitter. Er staan een paar vragen voor mij open. De vraag of ik regelmatig overleg heb met de directeur van de Dierenbescherming. Ja, dat heb ik vrij regelmatig. Een paar weken geleden kregen wij een algemene nieuwsbrief van de Dierenbescherming waar de oproep in stond voor een bijdrage. Die werd snel gevolgd door een gespecificeerde mail voor de gemeente Ridderkerk. Wederom heb ik direct de directeur gebeld voor een afspraak. We waren met elkaar in gesprek. Voor de komende weken staat er

5 een afspraak met de directeur en zijn adviseur.

Mevrouw Ripmeester: Ik ben blij dat de wethouder snel actie heeft ondernomen toen hem dat onder ogen kwam. Ik had eigenlijk verwacht dat dit al in het voorjaar van 2011 had plaatsgevonden, toen de vrijwilligers de aftrap van de presentatie bij Price Waterhouse Coopers gaven. Ik ben blij dat u zelf actie hebt ondernomen.

De heer Onderdelinden: Als aanvulling daarop. Zwerfdieren. Het is wel bijzonder dat we zoveel moeten stijgen van € 7.000,- naar € 70.000,-. Dat is tien keer zoveel. Wij nemen het verzoek serieus. Maar dat u nu opeens van € 7.000,- naar € 70.000,- moet gaan, tien keer zoveel, vind ik bijzonder en op zijn zachtst gezegd raar.

Wethouder Dokter: Ik zal uw opmerking meenemen naar mijn gesprekken daarover. Ook ik vind het raar. Daarom gaan we erover spreken.

20 **De heer Van der Spoel:** Gaat u dan ook in ogenschouw nemen of er alternatieven zijn die wellicht goedkoper zijn?

Wethouder Dokter: Ja. Als we in gesprek gaan, nemen we allerlei dingen mee. Zo is er een nieuwe taak die we als gemeente krijgen om een chipapparaat aan te gaan schaffen. Daarover spreken we met de Dierenbescherming. De bodem van de schatkist is via de nieuwsbrief voor het eerst bij mij op tafel gekomen. In de gesprekken die ik heb, is dat niet eerder boven water gekomen.

30 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik denk dat het onderzoek en de gesprekken die er aankomen vooral aangevlogen moeten worden vanuit het te bereiken resultaat. Ik denk niet zozeer dat het voor ons relevant is wat de schatkist van de Dierenbescherming is. Het primaire uitgangspunt is wat de gemeente wettelijk moet doen en wat dat kost.

35 **Wethouder Dokter:** Duidelijk. Ik gaf alleen aan wat duidelijk in de nieuwsbrief heeft gestaan. Daarin stond dat ze het zo niet langer trekken. En daarom de kreet naar de gemeente. We halen alles boven water.

40 De thema-avond armoedemonitor. Die is bedoeld om nadere informatie vanuit de organisatie te krijgen om vervolgens een plan van aanpak te gaan maken. De Wmo-conferentie oude stijl komt niet. Waarom niet? We weten nog niet wat er gaat gebeuren. Daarom is hij voorlopig uitgesteld. De conferentie kost geld. En als je nog niet met mensen kunt praten over de gevolgen, is dat te vroeg. We komen er zeker op terug.

45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** De Wmo-conferentie is op verzoek van de raad ingesteld en werd breed gesteund. Het bevreemdt ons dat dit nu met een pennenstreek wordt weggehaald onder het motto van het kost geld. Je moet natuurlijk niet alleen daar naar kijken, maar naar de kosten en baten. Dat gedeelte mis ik. We hebben het net gehad over alles wat op ons afkomt. Wat zegt u nu? Dat lijkt mij het meest geschikte moment om de patiëntenplatforms daar niet bij te betrekken via de Wmo-conferentie. Ik vind het heel bijzonder en wil zeker met de raad doorpraten: over de wenselijkheid van deze beleidskeuze.

55 **Wethouder Dokter:** Een Wmo-conferentie houdt je om met het veld van gedachten te wisselen en plannen voor de toekomst te maken. We weten nog niet wat ons te wachten staat vanuit de Rijksoverheid. Het veld vraagt ook wat er gaat gebeuren vanuit de Rijksoverheid. Om dan nu een Wmo-conferentie te houden, vind ik zonde.

5 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik herhaal nog maar even wat ik uren geleden heb gezegd. Het heeft geen zin om de Wmo-conferentie te houden terwijl we in de branding staan en nog niet weten waar we aan toe zijn. Maar het heeft wel zin om deze al vast in te plannen na 1 januari wanneer dingen wel helder zijn. Zeker voor de professionals in het veld. Die kunnen ons zelfs helpen om linken en overlappen kenbaar te maken.

10 **Wethouder Dokter:** Voorzitter, ik wil niet over data discussiëren. Laat niet het misverstand ontstaan dat we alleen via de Wmo-conferentie met het veld praten. We zijn continu met het veld in gesprek. Op allerlei niveaus. Afsluitend doe je dat met een Wmo-conferentie. Wat er staat te gebeuren en hoe we dat kunnen regelen, zal straks met het veld en de cliëntenraden besproken worden in een Wmo-conferentie.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Ik wilde een toezegging hebben voor een Wmo-conferentie omdat dat een conferentie is waarbij de raad kan aanschuiven. Ik ben blij dat we de toezegging van de wethouder hebben. Ik ga ervan uit dat hij op korte termijn zal plaatsvinden.

20 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Voorzitter, het is toch geen doel op zich? Er komt een nieuwe regering en die gaat nadenken over decentralisatie. Dan komt de regering terug bij de gemeenten. Dat is de praktijk van vandaag. Om nu te zeggen dat ze al op 1 januari met wetsvoorstellen komen, is voorbarig. De Wmo-conferentie moet wel een doel dienen.

25 **Mevrouw Ripmeester:** De Wmo-conferentie is geen doel op zich. Het doel is om met zorgprofessionals en beleidsambtenaren te kijken wat de toekomst ons brengt en hoe we dat zo goed mogelijk vorm kunnen geven. Omdat zorgprofessionals ontwikkelingen eerder in de gaten zullen hebben kun je niet op het wetsvoorstel wachten maar moet je er preventief op anticiperen.

30 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, wordt het niet meer speculeren in plaats van preventief bezig zijn? Zolang het wettelijk kader onbekend is, betwijfel ik of dat tot iets leidt. We hebben behoefte aan het wettelijk kader voordat we aan de slag gaan.

35 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Uiteraard. Maar, je kunt wachten tot de wet in beton gegoten is of kijken naar kaders die alle dag plaatsvinden en waar onze medewerkers alle dagen mee te maken hebben. Het is niet zo dat de wereld wacht met draaien tot alle wetten uitgewerkt zijn. Daarom pleiten wij nogmaals voor een Wmo-conferentie juist voor 40 ontmoetingen met het werkveld.

Wethouder Dokter: De Wmo-conferentie komt er. De datum is nog niet bekend. Er is ook gesproken over de contacten met het bedrijfsleven. Ik moet duidelijk maken dat ik 45 bijna maandelijks bij bedrijven langsga om te kijken of we werk bij bedrijven – mensen vanuit de sociale werkplaats – kunnen plaatsen. Dat wordt de ene keer erg gewaardeerd. Het is moeilijk om daar afspraken over te maken. Bij sommige bedrijven wordt dat erg op prijs gesteld. Sommige bedrijven willen bezig zijn met ondernemen. Zo zijn we ook bezig met bedrijven in ...

50 **Mevrouw Fräser bij interruptie:** Het is een suggestie om met de wethouder Economie samen daar naartoe te gaan. Dat biedt wellicht openingen.

Wethouder Dokter: Als het op mijn persoon is, moet ik mij ernstig beraden op wat ik aan het 55 doen ben. Maar, het gaat om de contacten met het bedrijfsleven. Ik wilde aangeven dat de contacten met bedrijven worden gemaakt. Er zijn veel contacten met AGF bedrijven, ook bedrijven die zich straks opnieuw vestigen in Nieuw Reijerwaard en samen met ons voor

5 werkgelegenheid zorgen.
Dan heb ik nog een opmerking over het amendement.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Brengt de wethouder dan ook onder de aandacht bij het bedrijfsleven dat via de aanbestedingsregels lokale economie gestimuleerd kan worden?

10 **Wethouder Dokter:** Wij brengen alles onder de aandacht van het bedrijfsleven. Om de contacten te hebben. We nemen daarbij alles mee en brengen alles onder de aandacht en halen veel op.

15 Het amendement over de OZB en de dekking. Ik vind het moedig dat het CDA op deze manier een amendement inbrengt. Ik heb moeite met de dekkingsvoorstellen, dat zult u begrijpen. De meeste zitten in mijn portefeuille. Ik wil nog meegeven hoe het gaat in het college. Als het college een lijst krijgt, kijken we met elkaar wat kan of niet. We kijken waar we dekking kunnen vinden, het is geen kwestie van zomaar een streep zetten. Nu u met een voorstel komt om op

20 volksgezondheid te bezuinigen, gaat mij dat aan het hart. We zijn op dit moment daarover in gesprek met de eerste lijn om te kijken wat we kunnen doen, aan de vergrijzing bijvoorbeeld. We zijn druk bezig om via welzijn nieuwe stijl van de kanteling in de Wmo met elkaar iets te maken.

25 Over het jongerenwerk: ingrijpende gevolgen voor de wijkvoorzieningen. We zullen wijkcentra moeten sluiten.

De heer Meij bij interruptie: Wethouder Dokter, u kunt ze allemaal langslopen en alle nadelige gevolgen noemen. U weet ook wel dat u er volgend jaar niet aan ontkomt. Dus u kunt nu wel zeggen dat het lastig en moeilijk is. Maar u snapt toch ook wel dat wij bepaalde

30 voorzieningen straks niet meer kunnen betalen?
Wethouder Dokter: Ik ben het met u eens dat wij al jaren op veel te grote voet leven. Absoluut. Alleen die afweging die u maakt met pijn in uw hart, daarvan wil ik meegeven wat de gevolgen zijn. Als met name maatschappelijk werk ...

35 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Wethouder Dokter refereerde aan het jongerenwerk maar dat blijft een moeilijke zoektocht en u moet weten, want dat schrijft u, dat in Ridderkerk tweemaal zoveel wordt uitgegeven als in andere gemeenten.

40 **De heer Meij bij interruptie:** Ik had dezelfde opmerking. Natuurlijk, ik begrijp de wethouder die voor zijn eigen mensen en plannen staat. U bent wethouder in een college en u weet ook dat het eigenlijk niet meer betaalbaar is.

45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** De opmerking van de VVD dat we tweemaal zoveel aan jongerenwerk betalen. Is het niet handig om in een commissie te praten over wat we aan jongerenwerk betalen en wat de bezuinigingsmogelijkheden zijn? Dan kunnen we ook de jongerenwerker eens vragen wat hij doet voor zijn geld.

50 **De heer Japenga bij interruptie:** De heer Meij pleit ervoor dat wethouder Dokter zijn lijstje niet afmaakt. Maar ik ben erg benieuwd naar de gevolgen. Dat geeft meer perspectief op wat we aan het doen zijn.

De heer Meij: Mijnheer Japenga, u hebt toch wel uw stukken gelezen?
Wat de wethouder zegt, staat bij de effecten van de maatregelen.

55 **De heer Japenga:** Voorzitter, ja. Wat de wethouder nu zegt, weet u allemaal al? Hoeft het niet

5 meer gezegd te worden? Dat we straks de ene voorziening laten vallen? Ten gunste waarvan?

Mevrouw Ripmeester: Ik vind zorgvuldigheid in het totaalplaatje ver te zoeken.

10 **De heer Meij:** Ik wil alleen duidelijk maken dat wat de wethouder zegt in de programmamonitor staat. Ik weet het ook allemaal niet. Ik heb het gelezen.

Wethouder Dokter: Maatschappelijk werk schiet echt een groot gat. We weten dat we minder geld krijgen. We weten dat we behoorlijk wat decentralisatie op ons af krijgen.

15 **De heer Meij bij interruptie:** U hebt het zelf op de zwaarweerlijst gezegd. U hebt er over nagedacht. Er staat zelfs bij dat als je iemand wegbezuinigt, er grote problemen ontstaan. Wat hier nu gebeurt, zal ongeveer in de orde van 1,0 fte zijn. Dat doet pijn. Maar u moet niet doen alsof er niets meer over is.

20 **Wethouder Dokter:** Dat ben ik met u eens. Er blijft nog een bedrag over. Ik heb willen aangeven wat de gevolgen zijn. Het is mijn plicht om dat onder uw aandacht te brengen.

25 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Om mee te gaan met de gedachtegang van de heer Meij. U zegt dat een totale bezuiniging een groot gat geeft. De heer Meij stelt niet een totale bezuiniging voor maar € 90.000,--. Dat gat is al niet overbrugbaar in deze situatie van crisis en decentralisatie.

30 **Wethouder Dokter:** Misschien is het flauw. Maar als u een amendement indient om het peuterspeelzaalwerk kritisch te bekijken, en u noemt nu bedragen, dan weet ik nog niet exact wat de gevolgen zijn. De bedragen zijn een jaar geleden neergezet. De wereld is nu weer veranderd. Er is een nieuw kabinet. Ik weet niet of de gevolgen hetzelfde zijn. Laten we voorzichtig zijn. Het voorstel van het college is er een waarvan wij denken dat dit de minst grote problemen oplevert. Deze afweging hebben wij met het college gemaakt. Wij weten dat we volgend jaar nog verder moeten. We zullen nog met de organisaties om tafel moeten.

35 **De voorzitter:** Dat was het einde van uw tweede termijn. Het woord is aan wethouder Den Ouden.

40 **Wethouder Den Ouden:** Dank u wel, voorzitter, sommige dingen komen vanzelf goed. De opmerkingen die nog gemaakt zijn in tweede termijn van de raad geven mij gelegenheid om mijn eerste termijn van vanmorgen aan te vullen. Alleen vanmorgen had ik voor het resterende gedeelte gepland om het vloeiend in elkaar te laten overvloeien. Allereerst de herplantplicht van bomen langs de Rijksweg. Rijkswaterstaat heeft dit erkend en zal dit honoreren. Er was nog ruimte voor honderd bomen en de plek die daarvoor gezocht wordt, is Ridderkerk-West.

45 **Ik had vanmorgen ook nog een opmerking willen maken over het Waalbos en de Crezeepolder. Die gaan door. Een paar weken geleden is in de provincie de agenda Groen vastgesteld. De doorvertaling voor deze projecten is daarmee geborgd. Beheer en onderhoud kunnen niet voor het beschikbare bedrag. We zitten nu in een fase van overleg, de provincie wil geen bemoeienis hebben en de afkoopsom zal bij de gemeente Ridderkerk terechtkomen, gezien de positie van waar het Waalbos ligt. Dat betekent dat we ook opdrachtgever zijn als gemeente voor beheer en onderhoud. Dat moet wel goed afgeregeld worden. Dit is geen**
55 **oorzaak voor vertraging. De verdere planvorming heeft wat stilgelegd. Het wordt nu weer volop opgepakt.**

5

De PvdA sprak over de vakleerkrachten. Dat had ik vanmorgen ook willen doen. Voor het goede beeld moeten we heel wat jaren terug, toen behalve het overige onderwijspersoneel, alle bekostiging van de algemene uitkering via de gemeente liep. Toen kwam een fase dat algemene bekostiging van het Rijk kwam. Toen zijn de vakleerkrachten nog even bij de gemeente gebleven. Dat is daarna afgebouwd. Halverwege de jaren negentig. Ridderkerk is in de positie om dat deel voor het vakonderwijs te blijven bekostigen. Dus de rijksfinanciering voor personeel, inclusief vakleerkrachten die naar de scholen kwamen, gaf dus meer ruimte. Dat is ondertussen een uiterst unieke positie geworden die we het onderwijs niet misgunnen. Toen we twee, drie jaar geleden gingen inventariseren wat in aanmerking kon komen voor bezuiniging waren dat drie dingen: lokaal onderwijsbeleid, extra bekostiging van het Maximacollege en vakonderwijs. Dat is voor 20% achterhaald. Op dat moment – nu inmiddels twee jaar geleden – is voor lokaal onderwijsbeleid daar 20% van afgegaan. Voor de extra bekostiging Maximacollege ook 20% en op dat moment is de extra bekostiging voor vakleerkrachten buiten schot gebleven. Nu opnieuw bezuinigd moet worden, is gezegd dat die unieke situatie niet per se in stand moet blijven.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Wethouder, u gaat jaren terug, dat is prima. We moeten er als raad nog eens over praten hoe we in die situatie terecht zijn gekomen. In die lange periode zijn meer dingen gebeurd. Er is toen een convenant getekend en het is nog maar zeer de vraag of deze bezuiniging te realiseren is op basis van het onderliggende convenant. Dat is weliswaar een technische, maar wel belangrijke vraag. Daarnaast hebben we het erover gehad of het houden van vakleerkrachten een puur financieel-technische discussie is. We hebben ook nog visie en kwaliteit van het onderwijs, de sportnota en een soort integraal idee hoe we omgaan met mensen die moeten bewegen. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen een goede motorische ontwikkeling nodig hebben om geen leerachterstanden te krijgen. Datzelfde onderzoek toont aan dat ouderen moeten bewegen. En nu gaan we bezuinigen op vakleerkrachten. Ik snap die redenering niet. Wij willen daar eerst een inhoudelijke discussie over. We lopen niet weg voor verantwoordelijkheden, maar we willen er nu geen besluit over nemen.

Wethouder Den Ouden: Even terug naar de kern van de zaak. We spreken over een formatie van 3,8 fte. Laten we voor het voorbeeld denken dat dit de helft is van het aantal vakleerkrachten. Dan zal het vakonderwijs als wij dit niet meer bekostigen, het onderwijs dit niet meer af kunnen nemen, want de scholen zijn gehouden volgens het programma om vakonderwijs te verzorgen. Dat gunnen we de school van harte. Dat deel wat ze nu niet zelf hoeven bekostigen kunnen ze op een heel verantwoorde manier inzetten. Alleen als dat nergens meer in het land gebeurt, is het uiterst uniek dat deze extra bekostiging voor personeel van het basisonderwijs door de gemeente gebeurt.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: De wethouder zegt het goed. Het zou mogelijk moeten kunnen zijn. Dat er nog vakleerkrachten op de scholen zijn is geen gegeven. Het is zo gegroeid. Daar moeten we mee omgaan. Daarnaast ligt er een convenant. We hebben afspraken gemaakt met 3primair dat het overgaan van vakleerkrachten afgebouwd zou worden. Het gaat mij nu te snel om hen terug te boeken. Dat vind ik een versimpeling van zaken. Ik heb veel behoefte om daar nog eens inhoudelijk en gedegen naar te kijken en niet nu met korte klappen in te boeken.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, ongetwijfeld zitten er CAO-haken en ogen aan. In het convenant zijn dingen helder vastgelegd. De tekst van het convenant biedt ruimte om met het veld te overleggen om tot deze uitkomst te komen.

5 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik heb behoefte aan een gesprek omdat u iets zegt en 3primair met stelligheid het tegendeel beweert. Ik wil inhoudelijk kijken naar de effecten en mogelijkheden.

10 **Wethouder Den Ouden:** Aan deze stelling heb ik niets toe te voegen. Ik heb geprobeerd helder te maken hoe het in de optiek en overtuiging van de gemeente in elkaar steekt.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Even voor de notulen. Zegt u nu toe dat we voor de kadernota hierover nog met elkaar van gedachten gaan wisselen?

15 **Wethouder Den Ouden:** Nee, dat zeg ik niet toe. U blijft uiteraard op de hoogte van het vervolg. Tenzij u bij amendement laat wijzigen dat dit uit de lijst van bezuinigingen moet. De eerste twee jaar gaat er nog geen cent af. In het derde jaar een deel en in het vierde jaar volledig, zoals het er nu staat. Tenzij u zegt dat dit nooit beëindigd moet worden. Er moet wel een keer in het kader van alle bezuinigingen aan begonnen worden om het gesprek te starten
20 wat ertoe moet leiden dat er een keer een einde aan de situatie komt.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik wil het gesprek met de raad beginnen. We nemen de begroting voor 2013 aan en de rest ter kennisneming. Het speelt pas in de komende periode. Ik wil het gesprek met de raad beginnen. Als het nodig is, zullen we een amendement indienen
25 bij de volgende begroting. Wij vinden het niet voldoende om achteraf geïnformeerd te worden over de gesprekken die u hebt gehad. Wij willen vooraf meedenken over deze bezuiniging.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, daar heb ik niets op te zeggen. Als dat vanavond of
30 volgend jaar geamendeerd wordt, horen we dat, voorzitter.

Voorzitter, een ander onderwerp: de buurtbus. Eigenlijk kan ik het niet helderder maken dan
vanmorgen. U hebt volkomen gelijk dat het in principe nog voor een jaar was. Maar vandaag heb ik geprobeerd uit te leggen dat de nota Openbaar stadsvervoer nu nog nadrukkelijker dan
voorheen, aanknopingspunten biedt voor dit soort maatwerkoplossingen. Daarom zouden we
35 het een gemiste kans vinden om nu, vlak voor de finish, af te haken.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, nu doet de wethouder voorkomen alsof het
bijna wel gerealiseerd gaat worden. Vorig jaar gebruikte u dezelfde woorden. Richting uw
eigen SGP-fractie hebt u aangegeven bij de schriftelijke beantwoording van vragen, dat u had
40 gehoopt dat hij er in 2013 in zou zitten, maar dat was niet gelukt. Nu zegt u dat weer. U doet net
alsof de situatie gewijzigd is. Maar de situatie is net als voorheen. U kunt geen enkele garantie
geven. U doet aan 'wishful thinking' en u doet geen boter bij de vis.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: De concessie is voor een bepaalde periode afgegeven.
45 Niet voor een jaar. Kunt u aangeven wanneer de laatste concessie is afgesloten en voor welke
periode?

En kunt u ook aangeven hoe u er tegenover staat om ieder jaar weer incidenteel een bedrag voor de buurtbus in te boeken?

50 **Wethouder Den Ouden:** De concessie voor het busvervoer is verlengd. Vandaar dat medio december de bussen van RWT hier gaan rijden. Maar, dat laat onverlet dat in het stadsregionaal programma vervoer is ingezet op een vermindering van de uitgaven. Op bepaalde plekken was het aanbod wat verhoogd maar dat leidde niet tot meer reizigers. Om dat dan weer te versoberen en het geld dat daarmee wordt uitgespaard op andere plekken in te zetten, wordt onderzocht. Daarbij zijn buurtbusconcepten nadrukkelijk genoemd. Dat
55 onderzoek is voor 2013 in dat programma opgenomen.

5 Ridderkerk was niet bij machte om te zeggen dat voor 2012 alvast te doen. Tegen die achtergrond willen wij het nog een jaar voor onze rekening nemen. De concessie hoeft daarop niet te wachten. Als er subsidie van de stadsregio beschikbaar komt, kan dat worden meegenomen.

10 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Begrijp ik u goed dat vorig jaar een concessie voor vier jaar is afgegeven? En dat in 2015 pas een nieuwe concessie gaat lopen? In 2013 is er dus een onderzoek naar de buurtbus, wat ongetwijfeld anders zal heten, en daarop wilt u wachten.

15 **Wethouder Den Ouden:** Ik merk dat ik het niet helder voor het voetlicht kan brengen. In de programmering van de stadsregio over mogelijke veranderingen van openbaar vervoer, los van concessieverleningen, staat er voor 2013 ook onderzoek rond maatwerkvervoer. Een project waaronder de buurtbus. Daar is €1 miljoen voor uitgetrokken. Niet voor onze buurtbus, maar voor deze projecten. Er is ons veel aan gelegen om ons buurtbusproject daarop te laten aanhaken. Dat staat los van de concessieverlening.

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Dank u wel. We gaan even terug naar de buurtbus, die opgenomen wordt in dit verband. Dan valt hij onder het openbaar vervoer en worden er openbaarvervoertarieven voor gerekend. Deze redenering wordt vaak gevolgd bij gewone lijnen, of ze wel rendabel zijn.

25 Als de buurtbus opgenomen wordt in dat programma dat losstaat van de concessie wordt er dan een normaal tarief voor gevraagd?

30 **De voorzitter:** Ik hecht er aan het thema buurtbus te beëindigen, want de wethouder is door zijn tijd heen.

35 **Wethouder Den Ouden:** Ik verwacht dat het onderzoeksprogramma over deze aangelegenheden bij de stadsregio anders in elkaar zit. U hebt de conclusie al voordat het onderzocht is. Het enige dat we nu willen, is de mogelijkheid om het buurtbusproject te laten aanhaken, niet verloren te laten gaan. Als volgend jaar blijkt dat dat niet kan, ontstaat er een nieuwe situatie.

De voorzitter: U wilt toch nog over de buurtbus?

40 **Mevrouw Ripmeester:** Ja, graag.

De voorzitter: Dan mag u niet klagen als het hier echt uit de hand loopt.

45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Vraagt de wethouder nu nog een jaar subsidie omdat uit het onderzoek naar voren komt dat zij het overnemen? Of bedoelt de wethouder het anders?

50 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Kan mevrouw Ripmeester in de pauze een amendement voorbereiden waarbij zij tot de conclusie komt dat zij de stekker uit de buurtbus trekt? Dan zien we ook hoe de raad erin zit en zijn we deze eindeloze discussie kwijt.

Mevrouw Ripmeester: Nee dat willen we niet. Daar gaat het niet om. We willen de discussie over de buurtbus duidelijk hebben. En als we ...

55 **De voorzitter bij interruptie:** De wethouder.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, ik heb er moeite mee om de vraag van mevrouw

5 Ripmeester in het openbaar te beantwoorden. Wij doen er alles aan om zo straks met onze buurtbus om te gaan.

Voorzitter, de oeververbinding. Nu nog varend van Krimpen aan den IJssel naar deze kant. In het algemeen kunt u meenemen dat door het stellen van kritische vragen aan de bestuurlijke tafels de mogelijke veerverbinding richting het noorden is opgeschoven. Daar zal het voorstel van het fietsvoetveer geen verandering in brengen. Maar het zal niet vreemd zijn als het autoveer het op basis van de businesscase niet haalt. Daarom is vanuit Krimpen onderzocht hoeveel mensen er gebruik van zullen maken. De wethouder daar heeft toegezegd de informatie die uit het onderzoek komt, met ons te willen wisselen. Het is afwachten. Wij zitten op het vinkentouw.

Ik maak een bruggetje naar de volgende spreker. Het tramtracé is genoemd. Er staat nu in de nota Toekomstvast openbaar vervoer dat het na 2020 weer een studieobject kan zijn. Tegen die achtergrond zou het raar zijn als het daaropvolgende college onze structuurvisie pakt en daarin gedetailleerde tekeningen vindt van hoe we er decennia terug over dachten. Dat is ook een reden om ons te bezinnen of de structuurvisie op dat onderdeel wel zo moet blijven zoals die is.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Omdat de collega van wethouder Den Ouden heeft gezegd dat het pas in 2014 zal zijn dat er duidelijkheid over is, betekent dat dat hij dit onderwerp laat liggen tot de volgende raadsperiode?

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Het herzien van de structuurvisie kost veel geld, inzet en ambtelijke bijdrage. Welke ramp gebeurt er volgens de wethouder als we het laten zoals het is?

Wethouder Den Ouden: Het enige dat ik heb gezegd is dat er een aantal dingen is, waaronder deze en dat de wereld verder verandert. Dat we ons bezinnen op de vorm en omvang.

Mevrouw Ripmeester: Ik vind het op zich wonderlijk dat de bestuurskrachtmetering op de bezuinigingslijst staat, een zelfreflectiemoment waarvan je wat kunt leren, om dat af te schaffen. Kunnen we onze tijd en energie dan niet beter besteden?

De voorzitter: Dat was een statement. Wethouder Stout.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, ik wil nog excuses aanbieden aan diegenen die ik ook in tweede termijn niet te woord heb kunnen staan.

Wethouder Stout: Voorzitter, ik zal proberen het kort te houden, iedereen snakt naar het diner. De structuurvisie. Wij zullen bekijken wat goed zal zijn en hoe we met die eventuele herziening om zullen gaan. Daarover wordt u nader geïnformeerd.

Ik was in eerste termijn niet toegekomen aan de antwoorden aan het CDA. Een vraag over de Verlengde Kerkweg. Daar zijn we hard mee bezig. We juichen het toe dat na zoveel jaar er weer een invulling is, met name op de begane grond. Ik meen dat het gaat over een kunstenaar en om een bedrijf dat iets doet met kinderfeesten. We vinden dat een positieve ontwikkeling. Maar de bestemming moet wel gewijzigd worden, want die is nu maatschappelijk. Dus daar werken we hard aan mee. Ik heb begrepen dat aanstaande maandag er iets ligt, om mee te starten.

5 Dan over sporthal Drievliet. De vraag van de ChristenUnie: u vraagt of de sloop van de sporthal uitgesteld kan worden, maar u bedoelt waarschijnlijk nieuwbouw.

De heer Japenga knikt.

10 **Wethouder Stout:** Dan heb ik het goed begrepen. Het is een lastig project.

De heer Japenga: Voor de boekhouding: we hebben hier geen vragen over gesteld.

15 **Wethouder Stout:** Ik ben inderdaad abuis, het is de fractie van de SGP, die schuin voor u zit. Excuses.

Het CDA heeft gevraagd of we niet moeten overwegen om de sloop van de sporthal Drievliet uit te stellen. Ik kan me die vraag voorstellen, maar we hebben een contract met Woonvisie. U hebt er in oktober 2011 mee ingestemd om dit project te realiseren.

Daar hebben we zelfs budget voor verkregen.

20 In verband met de nieuwe regelgeving, waarin zorg en wonen gescheiden zijn, staat de exploitatie van Woonvisie onder druk. Op dit moment zijn we met meerdere mensen aan het kijken naar een oplossing. Maar dat betekent nogal wat. Die gesprekken lopen en ook daar zullen we snel op terugkomen.

25 **De heer Meij bij interruptie:** Als het dan zo moeilijk ligt, zijn er misschien twee partijen bij gebaat om het even uit te stellen. Woonvisie zit waarschijnlijk met een exploitatie die misschien niet rendabel is en de gemeente heeft er ook baat bij om het niet in deze zware periode te financieren.

30 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, misschien levert dat mogelijkheden op om iets minder massiefs en minder parkeergevoeligs neer te gaan zetten. Een van onze randvoorwaarden die we destijds hebben genoemd. Daar zou ik nadrukkelijk naar willen kijken.

35 **Wethouder Stout:** Voorzitter, dat klopt, maar ik wil niet op de uitkomst van de gesprekken vooruitlopen. De exploitatie van Woonvisie staat onder druk. Ze kijken nu naar een definitief antwoord en wij kijken dan naar alternatieven of eventueel uitstellen. U wordt daarover geïnformeerd. Ik wil eerst de reactie van Woonvisie afwachten of ze wel of niet kunnen realiseren.

40 Ik sla de vraag van de SGP over massaliteit over. Dat heeft er een beetje mee te maken en komt later.

45 De vraag over scouting. Daarvoor geldt hetzelfde als voor de Verlengde Kerkweg. We zijn er hard mee bezig. Eind januari 2013 willen we de wijziging van de bestemmingsplanprocedure. Als dat lukt, afhankelijk van de zienswijze uiteraard, zou voor de zomer een besluit kunnen worden genomen om het bestemmingsplan vast te stellen. Dat even over de vragen van de eerste termijn.

50 Dan de vragen uit de tweede termijn.

Het fenomeen starterswoningen. Ik heb niet gezegd dat we geen starterswoningen moeten bouwen, maar dat we er voorzichtig mee moeten zijn. Mevrouw Fräser, waar u op doelt, is het amendement 2011-36 over eengezinswoningen voor jongeren en jonge gezinnen. In dat amendement wordt ook genoemd dat we streven naar lange verhuisketens. Wat ik duidelijk heb willen maken, is dat we in deze economisch moeilijke tijd voorzichtig moeten zijn. We zitten met heel veel portiekwoningen. Als we heel veel starterswoningen bouwen, is er een

5 probleem in de verhuisketen.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Vanmorgen sprak u over het stopzetten van een aantal onhaalbare projecten. Slaat dat ook hierop? Of is dat een ander onderdeel?

10 **Wethouder Stout:** Wat ik vanmorgen heb gezegd had te maken met dat we creatief moeten nadenken om plannen haalbaar te maken. Dat gaat dan bijvoorbeeld om het Schramterrein. Daarvoor hebben we met uw inbreng een heel ander plan mogelijk gemaakt. Daar zijn we nu hard mee bezig. Maar, het gaat om plannen die mogelijk niet door kunnen gaan, bijvoorbeeld
15 Oostendam, waar de ontwikkelaar momenteel het risico niet aandurft om de gronden op voorhand aan te kopen. Ik vind het belangrijk om als we een bestemmingsplan wijzigen, te weten dat er naderhand kopers voor zijn. Als er geen kopers zijn, kunnen we het niet maken om daar veel voor overhoop te halen en niets te bouwen.

Mevrouw Van Nes bij interruptie: U zegt dat u nog in onderhandeling bent. Ik schrijf net op dat de projectontwikkelaar het plan niet aandurft. Hoe zit dat nu?

Wethouder Stout: Wij horen daar half november meer over. Het gaat dan over Oostendam. We zullen u daarover informeren.

25 De VVD had nog een vraag over het bedrijfsverzamelgebouw. Aan de Verlengde Kerkweg neem ik aan.

De groep Koppes had nog een vraag over de erfgoedcommissie. Ik heb de besluitenlijst erop nageslagen. U hebt ingestemd met de uitgangspuntennotitie. Er is wel een amendement bij. Dat ging over de zorgplicht en over de extra monumentensubsidie die toegevoegd is. U hebt
30 wel degelijk ingestemd.

Een laatste opmerking nog over Bolnes-Zuid. Een vraag aan groep Koppes. Ik heb vanmorgen al verteld hoe het in elkaar zit. U wilt zo graag een nieuwe bestemming daar. Daar zijn we mee bezig. Ik heb gesproken over het visietraject. Maar die annexatie waar u over sprak, houdt een nieuwe bestemming toch niet tegen? Als u denkt dat dat een gevaar zou zijn, maakt dat
35 volgens mij niets uit voor de bestemming die er ligt.

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Waar wij bang voor zijn is voor een situatie als bij Nieuw Reijerwaard. Eerst is een gebied agrarisch gebied dat verrommeld wordt genoemd omdat het niet structureel is ingevuld, en dan krijg je dat mensen er hun oog op laten vallen. Zij denken dan van: het is daar een rommeltje, wij weten wel een betere bestemming. Dat is onze angst.

Wethouder Stout: Die angst begrijp ik. In Nieuw Reijerwaard had het Rijk een idee over alternatieven voor de Hoekse Waard. Dat speelt hier niet. Ook de provincie wil niet graag
45 tornen aan haar eigen beleid. Het is ontzettend lastig. De enige mogelijkheid om een ongewenste ontwikkeling daar tegen te gaan, als je dat echt wilt, is een ontwikkeling trekken. Dat kan alleen als we een economisch haalbaar plan hebben liggen. Dat is de moeilijkheid. De eigendommen zijn versnipperd. Dat is het verhaal.

50 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Wij hebben op dit punt de relatie gelegd met het hbo-onderwijs.

Wethouder Stout: Over onderwijs gaat mijn buurman, maar ik zal proberen een antwoord te geven. Nu ligt er bij de provincie de bestemming groen. Binnen die bestemming is best wat
55 mogelijk. Het hoeft geen grasveld te zijn: een golfbaan of dierentuin kan ook. Groene recreatieve invullingen. Daar moet u aan denken.

5

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Zou er ook een mogelijkheid zijn om daar kassen te realiseren voor mensen uit Nieuw Reijerwaard?

10

De voorzitter: U schiet hiermee wel erg in de details. Dit zou misschien in de commissie besproken kunnen worden. De wethouder.

15

Wethouder Stout: U haalt de woorden uit mijn mond, voorzitter. Ik heb vanmorgen gezegd dat we met een traject bezig zijn om daar tot een nieuw bestemmingsplan te komen. We moeten nu eenmaal omdat het bestemmingsplan verouderd is. Daar staat een traject voor klaar. We moeten wachten wat daar uitkomt. U wordt hier begin 2013 over geïnformeerd. Dat is de juiste volgorde.
Dat was het, voorzitter.

20

De voorzitter: Dank u wel. Keurig binnen de tijd. Er liggen voor mij een paar vragen. Kunnen wij qua lokale veiligheid vooraf betrokken worden? Dat vroeg de VVD. We zitten in een transitieperiode. We gaan naar landelijke politie. We proberen er ervaring mee op te doen. De waarnemend districtchef Arie de Jong heeft uitvoerig met ons in de commissie gesproken over het politiebeleid. Daarbij of daarna zijn in die commissievergadering door de fracties prioriteiten aangegeven. In mijn optiek bent u er dus vooraf bij betrokken. We moeten er wel ervaring mee opdoen. De eerste poging was nog niet perfect maar wel heel geslaagd. We gaan de goede kant op. Wat nu in het gemeenteblad is gekomen, daarbij houden we de vinger aan de pols. Ik vond het voor een eerste keer verhelderend.

25

30

Vuurwerkgebieden is lastig. We hebben er drie. Maar het is intensief om te handhaven. Je hebt niets aan het benoemen van een vuurwerkvrij gebied als je niet ook handhaaft. Dit kost veel capaciteit. Meer kunnen we niet bemensen. Dat is de voornaamste reden waarom ik zeg: laten we nu niet het aantal gebieden uitbreiden. Het is een oproep aan eigenaren van kwetsbare panden, scholen, kerken, winkels om op hun zaak te letten tijdens Oud en Nieuw. De gemeente doet dat ook.

35

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, ik begrijp het. Waar wel naar gekeken kan worden wellicht is waar nu precies de grenzen liggen. Soms zouden de grenzen aangepast kunnen worden om problemen te voorkomen. Dat is mijn vraag. Wilt u nog even goed naar de grenzen kijken van de drie gebieden?

40

De voorzitter: Dat is een goede suggestie. Dat gaan we zeker doen zonder de oproep aan eigenaren teniet te doen.

45

Cameratoezicht. We zijn er ruimhartig in. Ik vind dat goed meegewerkt wordt. Als we behoefte hebben aan een mobiele camera staat hij er ook heel snel. We doen er niet al te kinderachtig over.

50

Of we de zorg kunnen wegnemen over de veiligheid bij De Schans, want hulpvoertuigen schijnen niet ter plaatse te kunnen komen. Het is voor het eerst dat ik dat hoor. Ik zal er aandacht voor vragen.

55

De heer Van der Spoel bij interruptie: Er is al meer ambtelijk naar gekeken. Bij de bewoners leeft dit heel sterk. Zij zien de onveiligheid toenemen en hebben er zorgen over.

De voorzitter: Gelukkig weet ik niet alles van waar mijn ambtenaren mee bezig zijn. Als men er al mee bezig is, zullen de antwoorden er snel zijn.

5 Tot zover de vragen die aan mij gericht waren. We gaan nu schorsen.

Het is de bedoeling dat de fracties vanavond een politieke handreiking doen. We gaan om 20.45 uur weer verder met deze vergadering.
Smakelijk eten.

10 [Schorsing 18.23 uur]

De voorzitter: Welkom terug. Ik hoop dat u lekker gegeten hebt. Ik mis nog twee fracties. Het is tijd, maar we wachten nog even op de fracties die ontbreken.

15 Ik heropen de vergadering.

We hebben ons voorgenomen om per motie en per amendement te laten weten of deze wordt ingetrokken of dat er een wijziging wordt aangebracht.

20 **Intrekken en wijzigen moties en amendementen**

De voorzitter: Amendement 79, Leefbaar Ridderkerk over bezuiniging op het peuterspeelzaalwerk. Hij wordt gehandhaafd.

25 Amendement 80, PvdA Armoedemonitor: Dit amendement wordt gehandhaafd.
Amendement 81, opvang van zwervend aangetroffen dieren.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, dat amendement zullen we intrekken als de wethouder toezegt dat hij voor 2013 naar de raad komt met een voorstel. Hij heeft al aangegeven dat hij in gesprek is en zich bewust is van de wettelijke taak. Als hij dat toezegt, zullen wij hem intrekken.

30 **Wethouder Dokter:** Houdt u mij niet vast aan de termijn van 31 december, ik ben afhankelijk van andere agenda's. Ik doe mijn best om zo snel mogelijk naar u toe te komen.

Mevrouw Ripmeester: Ik houd van data. Tweede kwartaal 2013? Akkoord.

35 De voorzitter: Amendement 81 is ingetrokken.
Amendement 82 over de OZB van de VVD.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, wij handhaven dit amendement.

40 **De voorzitter:** Amendement 83, verhoging OZB woningen van het CDA, wordt gehandhaafd.
Amendement 84, niet doorvoeren parkeergelden van de VVD, wordt gehandhaafd.
Amendement 85, Ontwikkelingssamenwerking van D66/GroenLinks wordt gewijzigd.

45 **De heer Ros:** De kostenopbrengst dekking komt ten laste van prioriteit nr. 24 Facilitair Bedrijf, gewijzigde openingstijden gemeentehuis.

De voorzitter: En dan vervalt 'van de dekkingsreserve 2011'.

50 Amendement 86 over opsporing jongeren van D66, wordt gehandhaafd.
Amendement 87 over uitwerking nota Grijs, zilver en goud van het CDA, wordt gehandhaafd.
Amendement 88 over Vluchtelingenwerk van de ChristenUnie, wordt gehandhaafd.
Amendement 89 over niet doorvoeren bezuinigingen Rekenkamercommissie van de CU, wordt gehandhaafd.

55 De moties.

5

Motie 91 over Vluchtelingenwerk van Leefbaar Ridderkerk, wordt gehandhaafd.
Motie 92 over toeristische informatieborden van Leefbaar Ridderkerk, wordt gehandhaafd.

10 Motie 93 over herbenutten leegstaande gebouwen van Leefbaar Ridderkerk, wordt gehandhaafd met een correctie 'verzoekt het college van alle hierboven genoemde *gemeentelijke* locaties'.

Motie 94 over een waarderingsprijs verantwoord ondernemen van de PvdA, nummer 1 wordt verwijderd en verder gehandhaafd.

Motie 95 over plan van aanpak jeugdwerkloosheid van de PvdA, wordt gehandhaafd.

15 Motie 96 over bestemmingsplan Bolnes-Zuid, wordt gehandhaafd.

Motie 97 is ingetrokken.

20 Motie 98 over een overleggroep Nieuw Reijerwaard, wordt gewijzigd: onder "overweegt dat er veel bewoners zijn die", schrappen we de tekst vanaf "niet" tot "om" en dan verder "mee willen denken en praten over hoe het gebied het best kan worden ingericht". Dus de tekst wordt "dat er veel bewoners zijn die mee willen denken en praten over hoe het gebied het best kan worden ingericht". Daarmee handhaven wij de motie.

Motie 99 over herstructurering woningen centrum van de ChristenUnie, wordt gehandhaafd.

We gaan de moties en amendementen in stemming brengen.

25 U kunt stemverklaringen uitbrengen. U kunt er geen derde termijn aan hangen.

We stemmen bij handopsteking van de fractievoorzitters.

Amendement 79, het amendement over bezuiniging peuterspeelzaalwerk. Stemverklaringen?

30 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, de VVD gaat akkoord omdat de bezuiniging gerealiseerd wordt. Wellicht op een andere wijze. Maar, dat is aan de organisatie zelf. Na uitkomst van de bevindingen zullen we ons standpunt nader bepalen. We zijn voor.

35 **De heer Japenga:** Voorzitter, ik wil me van stemming bij dit amendement onthouden in verband met mijn werkrelatie. De andere helft van de fractie is er voor.

40 **De heer Smit:** Voorzitter, wij zijn tegen dit amendement. Omdat we de dekking niet goed vinden, uit de dekkingsreserve 2011. En ook omdat het college heeft aangegeven dat het bedrag dat in de lijst staat min of meer taakstellend is voor sport en welzijn. Dat vinden wij voldoende. Wij hebben geen behoefte aan dit amendement.

De heer Meij: Voor ons geldt dezelfde stemverklaring als voor de SGP.

45 **De voorzitter:** Wie zijn voor dit amendement? VVD, PvdA, een lid van de ChristenUnie, groep Koppes, Leefbaar Ridderkerk, D66/GroenLinks.

Voor dit amendement hebben zich 19 stemmen verklaard. Tegen 7. Het amendement is aangenomen.

Amendement 80 inzake de Armoedemonitor. Stemverklaringen?

50 **De heer Van der Spoel:** De VVD is tegen omdat we er niet op voorhand van uitgaan dat het veel geld zal gaan kosten.

De heer Japenga: Voorzitter, wij willen ook dat de zaak eerst op een rijtje wordt gezet. Wij zijn tegen.

55 **De heer Smit:** Voorzitter, drie punten. Wij vinden het amendement te voorbarig, geld voteren

5 voor iets betekent niet dat je dan pas ergens serieus mee omgaat. Het bedrag van €50.000,-- is nogal willekeurig. Wij weten niet waarop dat gebaseerd is. Wij stemmen tegen.

De heer Meij: Het CDA is ook tegen dit amendement. We moeten eerst de discussie nog voeren in de raad. Het wordt ten laste gebracht van de algemene reserve. Daar zijn we tegen.

10

De heer Neuschwander: Wij sluiten ons daarbij aan.

De voorzitter: Voor zijn PvdA en D66/GroenLinks. Voor zijn 6 raadsleden en tegen 21. Het amendement is verworpen.

15

Amendement 82, aanpassing OZB van de VVD. Stemverklaringen?

Mevrouw Ripmeester: De PvdA staat op zich positief tegenover het teruggeven van belasting of tegenover verminderde verhoging. Maar om dit nu helemaal terug te draaien en het college te verzoeken met aanvullende bezuinigingen te komen, gaat ons te ver. We zijn tegen.

20

De heer Japenga: Voorzitter, wij willen dit amendement wel steunen. Omdat het niet vanavond al directe maatschappelijke gevolgen heeft die niet te overzien zijn.

25

De voorzitter: Anderen nog? Voor zijn VVD, ChristenUnie, groep Koppes. Dat zijn 8 raadsleden voor. Tegen zijn 19 raadsleden. Het amendement is verworpen.

Amendement 83, verhoging OZB woningen. Stemverklaringen?

30

De heer Van der Spoel: Voorzitter, u zult begrijpen dat zoals we vanochtend al hebben aangegeven als ons voorstel het niet haalt, gaan we voor second best. We zullen dit dus steunen.

35

Mevrouw Ripmeester: Ook al vinden wij de insteek sympathiek, wij kunnen niet leven met het dekkingsvoorstel dat vooral in de sociale hoek wordt gezocht. Wanneer alles ten laste van de dekkingsreserve zou zijn gegaan en verder onderzocht zou worden waar de bedragen zouden kunnen worden gevonden, hadden we meegegaan. Maar met dit dekkingsvoorstel kunnen we echt niet meegaan. Wij stemmen tegen dit amendement.

40

De heer Japenga: Voorzitter, wij stemmen tegen omdat het wordt gehaald uit de sociale hoek, zonder dat de effecten daarvan bekend zijn.

45

De heer Smit: Voorzitter, dit is voor de SGP een lastig amendement. Een deel van de dekking wordt gehaald uit de dekkingsreserve. Daar zijn we niet voor. Bovendien wordt de suggestie gewekt dat er meer bezuinigingsvoorstellen uit de 'harde sector' gehaald zouden moeten worden. Terwijl in het verleden bij de vorige bezuinigingsvoorstellen deze sector ook al hard is aangepakt. Dus als het suggereert dat er sprake is van een eenzijdigheid willen wij ons daarvan distantiëren. Ook zit een OZB-verhoging ons erg dwars. Dan moet je twee dingen tegen elkaar afwegen. In die afweging zijn we uiteindelijk gekomen tot het punt dat we onze steun willen uitspreken voor het amendement, maar wel nadrukkelijk met de kanttekeningen die ik zojuist heb gemaakt.

50

De heer Neuschwander: Voorzitter, wij hebben eerder aangegeven dat wij dit een moedig amendement vinden. Wij hadden liever gezien dat bij ENF, meevaller gemeentefonds en dekkingsreserve andere bedragen elders uit de lijst waren gevonden. Dat is niet gebeurd. Toch zijn we van mening dat we al een heel eind gekomen zijn en wij steunen daarom dit

55

5 amendement.

De voorzitter: Wie zijn voor dit amendement? VVD, SGP, CDA, Leefbaar Ridderkerk en groep Koppes. Dat zijn 19 stemmen voor en 8 tegen. Het amendement is aangenomen.

10 Amendement 84, niet doorvoeren verhoging parkeertarieven. Stemverklaringen?

De heer Smit: Voorzitter, de dekking vinden wij uiteraard niets, de reclamezuil langs de snelweg. Dat is bekend. Bovendien zijn parkeertarieven vermijdbare kosten en daarom steunen wij dit amendement niet.

15

De heer Japenga: Wij steunen dit amendement ook niet.

De voorzitter: Wie zijn voor dit amendement? Groep Koppes en VVD. Voor zijn zes raadsleden, tegen negentien. Het amendement is verworpen.

20

Amendement 85 is gewijzigd. Ontwikkelingssamenwerking. Er is een nieuwe dekking voor gevonden, uit de prioriteitenlijst nummer 24 van het Facilitair Bedrijf. De gewijzigde openingstijden van het gemeentehuis. Stemverklaringen?

25 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, eerder hebben wij gezegd bij dit onderwerp dat wij dit geen kerntaak vinden van de lokale overheid maar van de rijksoverheid. Echter, nu er dekking voor opgenomen is, uit de zwaarweelijst, stemmen wij voor dit amendement.

30 **De heer Smit:** Ook de SGP vindt ontwikkelingssamenwerking ten principale geen taak van de gemeentelijke overheid. Maar, gelet op de nieuwe dekking, vinden wij dat wij dit met deze nieuwe dekking een paar jaar moeten voortzetten.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD vindt dat dit geen gemeentelijke taak is en stemt daarom tegen.

35

Mevrouw Ripmeester: De PvdA was voor het amendement in de oude vorm en heeft moeite met het amendement in de nieuwe vorm. Wij zullen het desondanks toch steunen omdat we denken dat het schip door de wal gekeerd wordt, omdat de dienstverlening naar de burgers nooit onbeperkt slechter kan worden, dat komt vanzelf weer goed.

40

Mevrouw Van Nes: Wij zijn tegen dit amendement omdat wij dit geen gemeentelijke taak vinden.

45 **De heer Japenga:** Wij zijn voor ontwikkelingssamenwerking, het gaat niet om een gemeentelijke taak maar om een bijdrage. Wij zijn voor het amendement.

De voorzitter: Wie zijn voor dit amendement? ChristenUnie, PvdA, SGP, CDA, D66/GroenLinks en Leefbaar Ridderkerk. Voor zijn 21 raadsleden. Tegen 6. Het is aangenomen.

50

Amendement 86, bezuiniging actieve opsporing jongeren. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: De VVD stemt gelet op de beantwoording door de wethouder tegen dit voorstel.

55

De heer Japenga: Wij beseffen dat het om een jaar gaat en daarom zijn we voor.

5

De heer Smit: Omdat het om een bedrag gaat dat tot nu toe niet gebruikt is, zijn wij tegen dit amendement.

Mevrouw Van Nes: Ook wij zijn tegen dit amendement.

10

De voorzitter: Wie is voor? ChristenUnie, PvdA, D66/GroenLinks. Voor zijn 8 raadsleden, tegen 19. Het amendement is verworpen.

Amendement 87, nota Grijs, zilver en goud. Stemverklaringen?

15

De heer Van der Spoel: Zoals eerder bij de armoedemonitor gezegd, gaan wij er op voorhand niet van uit dat dit geld gaat kosten. We gaan er geen geld op voorhand voor beschikbaar stellen.

20

De heer Smit: Voorzitter, daar sluit de SGP zich bij aan. Wij zijn tegen.

De heer Japenga: De ChristenUnie sluit zich daar ook bij aan. Wij zijn tegen.

25

Mevrouw Ripmeester: Omdat ik bij de armoedemonitor begrepen heb dat geld beschikbaar wordt gesteld als het nodig is, zijn we tegen dit amendement.

Mevrouw Van Nes: Wij sluiten bij de vorige sprekers aan en zijn ook tegen.

30

De voorzitter: Wie zijn voor dit amendement? CDA, D66/GroenLinks. 4 stemmen voor. Tegen 23 stemmen. Het is verworpen.

Amendement 88, bezuinigingen Vluchtelingenwerk. Stemverklaringen?

35

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD zal tegenstemmen. Wij vinden dit in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de inburgeraar. Sowieso krijgen zij geld uit de Rijksmiddelen. Daarom zijn we tegen.

40

Mevrouw Ripmeester: Omdat die extra bijdrage uit de rijksmiddelen slechts het eerste jaar betreft, kunnen wij dit amendement van harte aanbevelen.

De heer Smit: Voorzitter, wij hebben van de organisatie begrepen dat wel degelijk bezuinigd kan worden. Dit amendement voorziet erin dat helemaal niet bezuinigd wordt. Dat vinden wij niet terecht. Daarom stemmen wij tegen.

45

De heer Neuschwander: Voorzitter, wij sluiten ons bij de laatste spreker aan.

De heer Meij: Wij ook

50

Mevrouw Van Nes: Wij ook.
De voorzitter: Wie zijn voor dit amendement? ChristenUnie, PvdA, D66/GroenLinks. Voor dit amendement zijn 8 stemmen en tegen zijn 19 stemmen. Het is verworpen.

55

Amendement 89, niet doorvoeren bezuinigingen op de Rekenkamercommissie. Stemverklaringen.

5 **De heer Smit:** Voorzitter, wij zijn ervan overtuigd dat ook de Rekenkamercommissie voor € 7.000,-- doelmatiger en doeltreffender kan werken. Daarom zijn we tegen dit amendement.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ook de raad zal op zijn eigen budget moeten bezuinigen en wij zijn dus tegen.

10 **Mevrouw Ripmeester:** Gezien het feit dat de Rekenkamercommissie een van de weinige voorzieningen van de raad is die daarnaast ook nog eens de kwaliteit van de besluitvorming positief beïnvloedt, zijn wij voor.

15 **De heer Meij:** Het CDA stemt tegen dit amendement. We moeten ook snijden in eigen vlees.

De heer Japenga: Wij hebben nog een brief gehad van de Rekenkamercommissie waarin zij aangeven dat we duiken onder het genormeerde bedrag van € 1,-- per inwoner. Dat is voor ons reden om het in te dienen en voor te zijn.

20 **De voorzitter:** Voor zijn ChristenUnie, D66/GroenLinks, PvdA: 8 stemmen voor en 19 stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

De moties.

25 Motie 91, bezuinigingsvoorstel Vluchtelingenwerk. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD zal tegenstemmen, met dezelfde verklaring als over amendement 88 over Vluchtelingenwerk.

30 **De heer Japenga:** Voorzitter, dit amendement is intensief besproken. We vonden dat we aan ons amendement moesten vasthouden maar die is verworpen. De wethouder geeft aan dat een fout is gemaakt in de jaarschijven die op dit jaar volgen. Dit is voor ons het maximaal haalbare. Maar wij zullen deze motie steunen. We hadden er graag meer uit willen halen. Het is niet anders.

De heer Smit: Voorzitter, wij steunen deze motie omdat het de bezuiniging in stand houdt en tegelijkertijd de mogelijkheid biedt om er volgend jaar nog eens over te praten.

40 **Mevrouw Ripmeester:** Zoals de heer Japenga van de ChristenUnie verwoordde, zijn wij tegen de bezuiniging op Vluchtelingenwerk. Wij vinden dat in twee stappen veel is bezuinigd. Maar, dit lijkt nu het maximaal haalbare. Wij vragen de wethouder aandacht te besteden dat er maar een eenmalige vergoeding is volgend jaar en aandacht te vragen voor huisvestingskosten van deze groep die heel hoog is en via de broekzak-vestzakmethode weer terugvloeit naar de gemeente. Dank u wel.

De heer Ros: Wij stemmen met deze motie in omdat dit het maximaal haalbare is.

50 **De voorzitter:** Voor zijn Leefbaar Ridderkerk, D66/GroenLinks, CDA, PvdA, SGP, ChristenUnie. De motie is met 21 stemmen voor aangenomen. Tegen zijn 6 stemmen.

Motie 92, Toeristische voorlichtingsborden.

55 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, in deze moeilijke tijden vinden wij een dergelijke extra uitgave niet passen. Wij zijn tegen.

5 **Mevrouw Ripmeester:** De wethouder heeft aangegeven dat het al meegenomen werd bij het erfgoedbeleid. Het lijkt niet nodig om deze motie in te dienen.

De heer Smit: Voorzitter, daar sluit de SGP zich bij aan. Het is een overbodige motie.

10 **Mevrouw Van Nes:** Wij zijn tegen de motie met dezelfde argumentatie als PvdA en SGP.

De voorzitter: Wie zijn voor? Leefbaar Ridderkerk, D66/GroenLinks, ChristenUnie. 10 stemmen voor, 17 stemmen tegen. De motie is verworpen.

15 Motie 93, herbenutten leegstand gemeentelijke gebouwen. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: De VVD zal voor de motie stemmen, maar met inachtneming van de opmerkingen die de fractievoorzitter van Leefbaar Ridderkerk vanmorgen heeft gemaakt.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Wij zullen meegaan met deze motie met de opmerking dat het geen duur onderzoek moet worden. De leegstand heeft een relatie met gedeerde OZB-inkomsten. Het is zinvol om dit in beeld te brengen.

25 **De heer Smit:** Ook de SGP zal deze motie steunen. Maar, net als de VVD wel onder voorbehoud van de beperkte uitleg zoals die vanmorgen is gegeven.

Mevrouw Van Nes: Wij zijn ook voor deze motie met dezelfde motivatie als SGP en VVD.

30 **De voorzitter:** Voor zijn CDA, D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, groep Koppes, VVD, PvdA, ChristenUnie, SGP. Voor deze motie zijn 27 stemmen. Unaniem aangenomen.

Motie 94 inzake het instellen van een waarderingsprijs maatschappelijk verantwoord ondernemen. Stemverklaringen?

35 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, de VVD zal hiermee instemmen hoewel het eigenlijk een herhaling van zetten is.

40 **De heer Smit:** Voorzitter, bij de Kamer van Koophandel doet men ook al zoiets als hier wordt voorgesteld. In de tweede plaats is de SGP er niet voor om allerlei prijzen in het leven te roepen. Wij zijn tegen deze motie.

45 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, inderdaad de Kamer van Koophandel heeft zo'n systeem ook al. Dat is voor ons geen reden om niet mee te gaan. We willen de ondernemers in het zonnetje zetten. Wij stemmen voor de motie.

Mevrouw Fräser: Voorzitter, tijdens de algemene beschouwingen op 4 november 2010 is een vergelijkbare motie ingediend door de PvdA. Die haalde toen een meerderheid. We hebben toen niet met de motie ingestemd en zullen dat nu ook niet doen.

50 **De voorzitter:** Wie zijn voor deze motie? Groep Koppes, Leefbaar Ridderkerk, CDA, VVD, PvdA en ChristenUnie. Dat zijn 20 stemmen voor, 7 stemmen tegen. De motie is aangenomen.

Motie 95, plan van aanpak jeugdwerkloosheid

55 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, wij gaan hiermee akkoord maar omdat we ervan uitgaan dat het onderdeel is van het reguliere beleid. Eigenlijk is zij overbodig.

5

De voorzitter: Maar u stemt wel voor? Oké. Anderen nog? Wie zijn voor? VVD, PvdA, ChristenUnie, SGP, groep Koppes, CDA, D66/GroenLinks en Leefbaar Ridderkerk. Zij is unaniem aangenomen.

10 Motie 95, bestemmingsplan Bolnes-Zuid. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD zal tegen deze motie stemmen. Wij denken dat we juist hiermee het tegenovergestelde bereiken van wat wordt bedoeld, namelijk verstedelijking van het gebied. Daar waren we toch op tegen?

15

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, wij zullen tegen deze motie stemmen. Wij begrijpen het gevoel waar zij vandaan komt wel. Ook met het idee dat er anders te veel gaat gebeuren en omdat nu al een bestemmingsplanvernieuwing in gang is gezet.

20 **De heer Smit:** Voorzitter, vooral dat laatste: we komen er vanzelf over te spreken als een bestemmingsplan aan de orde komt. Daarom vinden wij deze motie overbodig.

De heer Meij: Wij volgen de motivering van de PvdA.

25 **De heer Ros:** Wij stemmen in met deze motie omdat het belangrijk is dat Ridderkerk zelf het voortouw neemt voor het behoud van Bolnes-Zuid als groene zone, vooruitlopend op het bestemmingsplan.

30 **De voorzitter:** Wie stemt voor deze motie? ChristenUnie, groep Koppes, D66/GroenLinks. Voor zijn 8 stemmen daartegen 19. De motie is verworpen.

Motie 97 is ingetrokken.

Motie 98 inzake het instellen van een overleggroep Nieuw Reijerwaard.

35 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, we hebben lang getwijfeld, maar gaan akkoord met deze motie. Met daarbij de nadrukkelijke waarschuwing dat er geen valse verwachtingen moeten worden gewekt dat er veel door bewoners veranderd kan worden, omdat de provincie de leiding heeft.

40 **De heer Smit:** Voorzitter, juist om deze zelfde reden, namelijk dat deze motie die verwachting wel wekt, zullen wij deze motie niet steunen.

De heer Neuschwander: Onze fractie was bij deze motie verdeeld, het resultaat is dat een meerderheid voor is, dus wij steunen deze motie.

45

De voorzitter: Anderen nog? Wie zijn voor deze gewijzigde motie? ChristenUnie, PvdA, VVD, CDA, D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, groep Koppes. 22 stemmen voor, tegen 5 stemmen. De motie is aangenomen.

50 Motie 99, herstructurering woningen centrum Ridderkerk. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD is tegen deze motie. Het is een zaak tussen Woonvisie en inwoners. We moeten niet de illusie wekken dat de raad daar enige zeggenschap over heeft.

55

Mevrouw Ripmeester: Wij zijn voor deze motie. Omdat wij een relatie zien met de door de

- 5 PvdA in de commissie Samen wonen geopperde buurtanalyse, waarin eenzelfde problematiek mogelijk aan de orde komt.

De heer Smit: Voorzitter, de SGP zal voor deze motie stemmen maar met de kanttekening dat de bevoegdheidsverdeling tussen gemeente en Woonvisie goed in het oog moet worden
10 gehouden. Dat mag niet door elkaar lopen. Desalniettemin is het goed dat de raad hierover geïnformeerd wordt.

De financiële middelen zijn niet aan de orde en blijven buiten deze discussie.
Dat zijn twee kanttekeningen bij onze stem voor deze motie.

- 15 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ook onze fractie zal voorstemmen. Dat heeft te maken met het feit dat er ook een motie lag voor Slikkerveer Zuidoost. Ook onder regie van de ChristenUnie. Daar hebben we goede ervaringen mee. We doen dat over en stemmen voor.

De heer Ros: Het merendeel van deze motie is eigenlijk al geregeld of wordt geregeld. Maar,
20 het kan geen kwaad om extra aandacht hierop te vestigen. Daarom steunen wij deze motie.

De voorzitter: Anderen nog? CDA, D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, groep Koppes, SGP, ChristenUnie, PvdA. Voor zijn 25 stemmen. Tegen 2. De motie is aangenomen.

- 25 Het college vroeg een schorsing om te overleggen over de aangenomen moties en amendementen. Hoe lang denkt u nodig te hebben?
Vijftien minuten. Wij schorsen de vergadering tot tien voor tien.

[Schorsing 15 minuten]

- 30 **De voorzitter:** Dames en heren, ik heropen de vergadering. Het woord is aan wethouder Vroegindewij om te vertellen wat de schorsing heeft opgeleverd.

Wethouder Vroegindewij: We hebben in de schorsing veel rekenwerk gedaan. De uitkomst
35 is geruststellend.

Er is in de verschillende amendementen nagedacht over de dekking. Maar wat vandaag ook
aan de orde was, was wat we aan onze financiële positie op termijn doen. Er zat in twee
amendementen een verslechtering van onze langetermijnsituatie. Namelijk een ton
40 dekkingsreserve van het amendement van het CDA over de OZB en € 71.000,-- in het
amendement domeinperspectief voor de peuterspeelzaal. Dat is € 171.000,-- minder
bezuinigen. Dat zou betekenen dat de taakstelling voor volgend jaar nog eens verhoogd zou
moeten worden met € 171.000,--. Bovenop die 7 ton.

Dus wat we met elkaar hebben gedaan, is het probleem voor ons uitschuiven. Met name het
45 amendement van het CDA waarin dekkingsvoorstellen worden aangegeven om de begroting
sluitend te krijgen en die bezuinigingen leveren in 2013 bedragen op zoals ze door het CDA in
het amendement zijn genoemd. Maar die leveren in de jaren daarna vooral in 2016 hogere
bedragen op dan er in 2013 voor staan. Als we die bedragen optellen dan komt dat in 2016
neer op € 173.000,--. Dus alle berekeningen hebben er toe geleid dat het
50 meerjarenperspectief hierdoor niet is verslechterd en dat we voor 2014 een taakstelling
hebben van 7 ton, zoals ook in de begroting en het dekkingsplan was vermeld. Dus, ik ben heel
blij met de uitkomst. Daarvoor hebben we de schorsing gebruikt.

De voorzitter: De heer Japenga.

- 55 **De heer Japenga:** Een verhelderingsvraag. Met name over de onderwerpen die in het amendement van het CDA zitten. Dat betekent dus dat we het hier op orde hebben, maar dat

5 de organisaties nog meer moeten inleveren. Begrijp ik dat goed?

De voorzitter: We gaan het debat niet overdoen. De amendementen zijn aangenomen. Het is zoals het is. De wethouder heeft het uitgelegd. De vragen zijn allemaal al gesteld.

10 Dit is een verklaring van de wethouder hoe het financieel perspectief eruitziet nadat de amendementen en moties zijn aangenomen. Daar zult u het mee moeten doen. De beraadslaging is afgerond. We gaan over tot besluiten.

15 **5. A. Voorstel om de 2^e Programmamonitor 2012 voor kennisgeving aan te nemen en de financiële gevolgen daarvan voor het begrotingsjaar 2012 vast te stellen (raadsvoorstel nr. 208)**

B. Voorstel om de Programmabegroting 2013 vast te stellen en kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2014-2016 (raadsvoorstel nr. 210)

20 De 2^e programmamonitor. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de VVD zal instemmen met de programmamonitor met de opmerking dat wij niet akkoord gaan met het financieel voorstel voor de Ursinusschool.

25 **Mevrouw Ripmeester:** Wij sluiten ons aan bij de VVD.

De heer Japenga: Voorzitter, wij stemmen in maar geven tegelijkertijd aan dat de gevolgen en effecten ons veel moeite kosten. Wij zullen er in de komende tijd veel aan doen dit in de toekomst bij te stellen. Daarop zullen wij inzetten. Dank u wel.

30 **De voorzitter:** We hebben het nu over de 2^e Programmamonitor.

De heer Japenga: Dan wilt u deze wel bewaren voor ...

35 **De voorzitter:** We nemen hem mee, dank u wel. Anderen nog?

De heer Onderdelinden: Voorzitter, wij zijn ook akkoord. Met dien verstande dat de septembercirculaire niet had kunnen worden verwerkt in de 2^e Programmamonitor en dat er een meevaller in zit van € 468.000,--. Waarvan akte. Voor 2012.

40 **De voorzitter:** Ik heb u begrepen. Anderen nog? We kunnen het op deze manier besluiten. Aldus besloten.

45 Het volgende besluit: Vaststelling van de programmabegroting 2013, inclusief de zojuist aangenomen amendementen die deel uitmaken van deze begroting. Stemverklaringen?

50 **Mevrouw Ripmeester:** Wij hebben tegen de kadernota gestemd omdat de bezuinigingen steeds weer in de sociale hoek gezocht zijn. Ook nu weer als we kijken naar het besluit en het dekkingsplan, blijkt dat het Hofpleintheater gekort wordt, terwijl er ook een slapend potje energieprojecten is.

55 We kunnen toch meegaan met de begroting. Omdat de wethouder en de raad hebben toegezegd dat we eerst gaan spreken over het convenant Bewegingsonderwijs voordat we het verder gaan doorzetten. We hebben met pijn in het hart moeten constateren dat de teruggave OZB wordt verdeeld over de volksgezondheid, steunpunt vrijwilligerswerk, jongerenwerk en het maatschappelijk werk. De PvdA-fractie gaat ervan uit dat deze organisaties zo snel

5 mogelijk worden geïnformeerd, ook over de gemiste kans van de bestuurskrachtmeting en om
te toetsen of je beleid wel voldoet in het licht van maatschappelijke ontwikkelingen. Ten
aanzien van punt 3 bij de begrotingsbehandeling 2014 concreet invulling te gaan geven aan de
tweede stap van bezuinigingen, een keuze te maken uit de lijst, willen wij opmerken dat wij ons
niet beperkt voelen tot die lijst. Er moeten zeker ook andere mogelijkheden zijn dan de lijst die
10 we al een tijdje met ons meedragen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Helder, dank u wel. Anderen nog stemverklaringen? Ik vraag de
fractievoorzitters die instemmen met de punten te stemmen door handopsteking.
CDA, D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, groep Koppes, VVD, SGP, PvdA en
15 ChristenUnie.
Dit is unaniem vastgesteld.

Ik dank u wel voor uw inzet. Ik feliciteer de wethouder Middelen in het bijzonder en wens u wel
thuis.

20 De vergadering wordt om 22.10 uur gesloten.

th